

การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิดและพฤติกรรมในการดื่มน้ำสุราที่บ้าน
ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี

โดย

นายอัศวิน สิ้นรูปประสิทธิ์

44525664

รายงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 215481 การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์
ภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขาประชาสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2546

หัวข้อวิจัย การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ของผู้ชายตำบล
แสนสุข จังหวัดชลบุรี

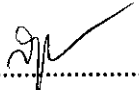
โดย นายอัศวิน สินธุประสิทธิ์

ภาควิชา นิเทศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สุชาดา ราษฎร์รักษา

ภาควิชา นิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้อนุมัติให้
นํางานวิจัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 215481 การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์

คณะกรรมการสอบงานวิจัย

..........อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์สุชาดา ราษฎร์รักษา)

..........กรรมการ

(อาจารย์สุธิดา ชีโนคม)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และพฤติกรรมที่มีต่อสุราพื้นบ้าน ของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี” สำเร็จ ลงได้ ด้วยการได้รับการปูพื้นฐาน ความรู้ จาก อาจารย์ สุชาดา ราษฎร์รักษา และเป็นคนเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยให้ ความช่วยเหลือ ทำให้งานวิจัย เล่มนี้ จากที่เคยเป็นลูกผีลูกคน กลายเป็นคู่มือมีชีวิตตระกูล หากขาดอาจารย์ฟ้า คงไม่มี งานวิจัยชิ้นเล่มนี้เป็นแน่ อาจารย์เป็นคนที่ยอดทน คอยซักคอยถามว่างาน ไปถึงไหนแล้ว เมื่อพบกับทางตัน การโทรหา อาจารย์ เป็นทางเดียวที่ช่วยได้ และอาจารย์ก็ไม่เคยทำให้ลูกๆ ผิดหวัง ตอนใกล้จะปิดต้นฉบับ งานวิจัยที่มี ให้ อาจารย์พิจารณามีมาก และผมเองก็ชอบซักนุ่นซักนี้ กวนใจอาจารย์ แต่อาจารย์ก็ไม่เคยที่จะทำหน้าบึ้ง ตึง ให้เห็นสักครั้ง กลับมีแต่รอยยิ้ม และคำพูดที่ให้กำลังใจ ผมขอขอบคุณอาจารย์ฟ้า เป็นอย่างสูง

อีกบุคคลหนึ่งที่อยากจะกล่าวถึงคือ อาจารย์ สุธิดา ชีโนคม ที่เป็นอาจารย์คู่สอบให้ เพราะ ท่านกรุณา เสียสละเวลาที่มีมานั่งสอบให้ หากไม่มีท่านช่วยขัดเกลาอีกที งานวิจัยเล่มนี้คงไม่มีความ สมบูรณ์อย่างแน่แท้ ผมขอขอบพระคุณ อาจารย์เก้ เป็นอย่างสูง

ที่สำคัญที่ขาดไม่ได้คือ คุณแม่ ที่เป็นกำลังทรัพย์ ถึงแม้จะเกินจริงบ้างในบางครั้ง และที่ขวัญ ที่คอยให้คำแนะนำดีๆ แก่งานวิจัยชิ้นนี้ ให้สำเร็จลงได้ ผมขอขอบคุณครับ จากใจจริง

ขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสูง

อัศวิน สินธุประสิทธิ์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด ที่มีต่อสุราพื้นบ้าน รวมถึงพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) จากกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ซึ่งกระจาย อยู่ตามจุดสำคัญใหญ่ๆ ของตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี จำนวน 200 คน โดยวิธี การสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญซึ่งเครื่องมือ ที่ใช้เก็บรวบรวม ข้อมูล คือแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน ทั้งสิ้น 200 คน ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มีอาชีพ นักเรียน นักศึกษา การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด รายได้ต่อบุคคล ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ทักษะคิดที่มีต่อสุราพื้นบ้านในเชิงบวก โดยข้อความที่กลุ่มตัวอย่างมีทักษะคิดในเชิงบวกมากที่สุด คือ สุราพื้นบ้าน เป็นผู้อนุรักษ์วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพฤติกรรม ซื้อสุราพื้นบ้านดื่มเอง โดยดื่มสุราพื้นบ้านมาเป็นระยะเวลา ต่ำกว่า 5 ปี โดยดื่มมากกว่า 7 วัน/ครั้ง และดื่ม น้อยกว่า 1 ขวดต่อครั้ง มักจะดื่มใน โอกาสพบปะเพื่อนฝูง มักดื่มกับเพื่อน สถานที่นิยมไปดื่มคือ บ้านเพื่อน มีค่าใช้จ่ายในการดื่มแต่ละครั้งอยู่ในเกณฑ์ ต่ำกว่า 25 บาท เหตุผลในการเลือกดื่มสุราพื้นบ้าน อยู่กับ รสชาติ ราคา และมีให้ดื่ม โดยสุราพื้นบ้านที่กลุ่มตัวอย่างมักเลือกดื่มคือ ไวน์ผลไม้

ผลการทดสอบสมมุติฐาน เป็นดังนี้

- 1.การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส รายได้
- 2.ทักษะคิดที่มีต่อสุราพื้นบ้าน แตกต่างกัน ตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ แต่ไม่แตกต่างกันกับ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้
- 3.พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน แตกต่างกัน ตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ สถานภาพสมรส และรายได้ แต่ ไม่แตกต่างกันกับ อายุ อาชีพ และการศึกษา
4. การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กันกับทักษะคิดที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 5.การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กันกับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 6.ทักษะคิดที่มีต่อสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กันกับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญแผนภาพประกอบ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ข้อมูลเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน.....	6
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และความตั้งใจ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับ การเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสาร.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
เกณฑ์การให้คะแนน.....	34
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยวิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติ Chi-square.....	47
บทที่ 5 สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	75
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย	76
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.จำนวนเปอร์เซ็นต์ของปริมาณแอลกอฮอล์ที่ผสมอยู่ในสุราในแต่ละชนิด.....	38
2.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านอายุ.....	38
3.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านอาชีพ.....	39
4.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านระดับการศึกษา.....	39
5.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านสถานภาพสมรส.....	40
6.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านรายได้.....	41
7.แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรู้จักสุราที่บ้าน.....	42
8.แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสื่อที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน.....	43
9.แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน.....	44
10.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ด้านการซื้อ.....	44
11.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ด้านระยะเวลาในการดื่ม.....	45
12.แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน เหตุผลที่ต้องดื่ม.....	46
13.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน.....	48
14.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน.....	49
15.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษา กับ การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน.....	51
16.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพสมรส กับ การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน.....	52
17.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ กับ การเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน.....	53
18.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ ทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน.....	54
19.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ ทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน.....	55
20.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษา กับ ทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน.....	56

ตารางที่	หน้า
21.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพสมรส กับ ทศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน.....	56
22.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ กับ ทศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน.....	57
23.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน.....	58
24.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อาชีพ กับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน.....	59
25.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษา กับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน.....	60
26.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพสมรส กับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน.....	61
27.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ กับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน.....	62
28.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน กับทศนคติ ที่มีต่อสุราพื้นบ้าน.....	63
29.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน กับพฤติกรรม การดื่มสุราพื้นบ้าน.....	64
30.แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ทศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน กับ พฤติกรรมการดื่มสุรา พื้นบ้าน.....	65

สารบัญแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่	หน้า
1.ขั้นตอนการเกิดความตั้งใจ.....	19
2.ขั้นตอนการเปิดรับข่าวสาร.....	21
3.ความเข้าใจจากการรับรู้และกระบวนการเปรียบเทียบ.....	27
4.ผลที่ออกมาและกระบวนการตัดสินใจ.....	28

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 1

บทนำ

บทนี้จะกล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา สมมติฐาน และขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คำนียามศัพท์

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สุราเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐในปี 2540 (ชาญชัย คาวดี, 2544 : 1) รัฐจัดเก็บรายได้จากสุราทุกชนิด รวมทั้งเบียร์ เหล้า แอลกอฮอล์ และสุราต่างประเทศเป็นจำนวน 44,146 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.50 ของรายได้ ภาษีสรรพสามิตหรือร้อยละ 5.27 ของรายได้ภาษีอากรทั้งหมด

สุราพื้นบ้าน หมายถึง สาโท อุ และเหล้าก้น (www.dailynews.co.th) เป็นผลิตภัณฑ์ที่กำลังพัฒนาขึ้นมา กำลังเป็นที่นิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งระยะนี้อาจมีปัญหาที่ยังไม่ได้รับความมั่นใจจากผู้บริโภคมากนักแต่สามารถพัฒนาขึ้นมา เป็นเครื่องดื่มประจำชาติและส่งออกได้ ในแง่ของรสนาตินั้นมีปัญหาในเรื่องของรสนาติของไวน์ที่ค่อนข้างหวาน เนื่องจากผู้ผลิตต้องตอบสนองต่อตลาดในพื้นที่ก่อนซึ่งต้องมีการปรับรสนาติให้เป็นสากล ถ้าจะจำหน่ายในตลาดกลุ่มผู้บริโภคในระดับกลางหรือต่างประเทศ

การดื่มสุราพื้นบ้านมีตั้งแต่โบราณ (www.dailynews.co.th) สมัยโบราณคนไทยมีการนำข้าวสมุนไพร ผลไม้ใส่โองใส่โหนดไปฝังดินลึกเป็นเมตร ๆ เรียกว่า การหมัก ใช้เวลาประมาณ 15 วัน ก็เกิดสุราแช่ที่มีแอลกอฮอล์จากรรรมชาติ โดยสุราหมักแต่ละภาคจะมีสูตรแตกต่างกันไปตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ประโยชน์ของสุราแช่ไทยจะช่วยกระตุ้นระบบไหลเวียนโลหิต ทำให้เลือดหมุนเวียนดี มีการนำไปทำยาตำรับทำเป็นยาตอง ดื่มวันละ 30 ซีซี ก่อนอาหาร เช้า-เย็น การกินเช่นนี้ถือว่าทำให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกาย ช่วยเจริญอาหาร จากสรรพคุณสมุนไพรที่นำมาแช่ในสุรานั้น ๆ สามารถเป็นยาอายุวัฒนะได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งสุราแช่ก็ได้ถูกพัฒนาเป็นสุรากลั่นจนได้แอลกอฮอล์ที่มีดีกรีสูงขึ้น และผู้บริโภคหันไปดื่มสุรากลั่นกันมากขึ้น

จนกระทั่งเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน(เกษตรพัฒนา,2545:65-68) ได้ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะความเสมอภาคในการแข่งขันทางการค้า จึงมีการเรียกร้องให้เปิดเสรีสุรากลั่นการผลิตสุราในที่สุดกระทรวงการคลังได้ประกาศวิธีบริหารงานสุรา ฉบับที่ 1-3 ออกมา ทำให้ประชาชนสามารถผลิตสุราพื้นบ้านกึ่งเสรีได้ คือให้จดทะเบียนขออนุญาตจากสรรพสามิตจังหวัด ตั้งเป็นโรงงานขนาดเล็กมีคนงานน้อยกว่า 7 คน เครื่องจักรไม่เกิน 3 แรงม้า ผลิตสุราแช่ไม่เกิน 13 ดีกรี

มาวันนี้สุราแห่งประเทศไทยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล(ผู้ส่งออก,2545:51-53)ให้เป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” โดย ฯพณฯ รัฐมนตรี นายปองพล อดิเรกสาร ประธานกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติได้ให้นโยบายส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

ในวันนี้สุราพื้นบ้านได้รับความสนใจจากนักวิชาการเพิ่มมากขึ้น(เกษตรพัฒนา,2545:65-68) คาดว่าจะสามารถช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมสุราพื้นบ้านให้เข้มแข็งขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ยังมีการแข่งขันทางการตลาดที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการเปิดเสรีสุราพื้นบ้านตามประกาศฉบับที่ 3 ทำให้เกิดการแข่งขันเรื่องคุณภาพและราคาในที่สุดผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะสามารถอยู่รอดได้ ดังนั้นโรงงานที่ผลิตได้ต้องมีการศึกษาทดลองด้วยตนเองประกอบกับใช้วิชาการเข้ามาประยุกต์ ซึ่งนักวิชาการในสถาบันการศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาสุราพื้นบ้านของไทย

นอกจากนี้ผู้ผลิตต้องรวมตัวกันเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน ช่วยกันแก้ปัญหาและทำข้อตกลงในการรักษาระดับคุณภาพเพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันด้านราคาที่จะทำให้อุตสาหกรรมในภาพรวมได้รับผลกระทบ ซึ่งขณะนี้ได้มีการจัดตั้งสมาคมผู้ผลิตไวน์ผลไม้และสุราพื้นบ้านแห่งประเทศไทยขึ้น ซึ่งจะมีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาสุราพื้นบ้าน

องค์กรสุราของผู้ดื่มกลิ่นเหล้าทั่วประเทศ กลาย(www.dailynews.co.th) เป็นแบรนเนมหลักกลิ่นรสชาติดีของสมาชิกเครือข่ายฯ ตั้งแต่เหนือจรดใต้ไปแล้ว สัญลักษณ์นกพิราบตัวเดียวมีชื่อเต็มและชื่อย่อของเครือข่ายเหล่าฯ บนพื้นสีแดง ส่วนจะเป็นหลักกลิ่นของพื้นที่ไหนก็สามารถนำไปพิมพ์หรือเขียนเพิ่มเติมตามใจชอบ เพียงแต่ต้องเป็นสมาชิกที่ถูกต้องของ เครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทย เท่านั้น ในด้านคุณภาพและรสชาติ วิรพล โสภา ผู้ประสานงานเครือข่ายเหล้าพื้นบ้านแห่งประเทศไทยเล่าให้ฟังว่า สมาชิกฯพยายามปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตเพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐาน โดยเฉพาะในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเครือข่ายฯ ได้ช่วยกันทั้งในแง่การจัดงานเพื่อเปิดตัวเหล้าพื้นบ้านในภาคต่าง ๆ มีเวทีวิชาการพูดคุยในเรื่องเหล้าพื้นบ้านในแง่มุมต่าง ๆ มีการประกวดประชัน เพื่อเป็นการหาเหล้าพื้นที่ที่รสชาติดีรวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การดื่มกลิ่นเหล้า ควบคู่ไปกับการต่อสู้เรียกร้องสิทธิในการดื่มเหล้าของประชาชนอย่างเสรีด้วย

นอกจากนี้หากชาวบ้านต้องการผลิตสุราพื้นบ้านเอง (สถาบันพัฒนาบ้านเมือง ; 2544 : 36-37) มีกลไกอีก 3 ตัวที่จะมาควบคุมการผลิต ประการแรกกลไกทางสังคมคือ หากในหมู่บ้านมีการผลิตสุราพื้นบ้านขายทำรายได้และชื่อเสียงให้กับหมู่บ้าน แต่มีคนหนึ่งคนในหมู่บ้านผลิตสุราพื้นบ้านออกมาโดยใส่สารอันตรายจนมีคนเสียชีวิต เขาก็จะถูกประชาทัณฑ์เพราะทำให้หมู่บ้านเสียชื่อเสียงได้ทำให้ทุกคนรอบครัวเดือดร้อน ประการที่สองกลไกทางตลาด คือ ถ้าหากหมู่บ้านไหนผลิตแล้วเสียชื่อ ผู้บริโภคก็จะไม่ซื้อ ทำให้ขาดรายได้ ประการที่สามกลไกทางกฎหมายคือ เป็นหน้าที่ของรัฐและขององค์การอาหารและยาในการควบคุมดูแลความปลอดภัยของผู้บริโภค

ผลดีของการเปิดเสรีในการผลิตสุราพื้นบ้าน (สถาบันพัฒนาบ้านเมือง ; 2544 : 38-39) ในระยะสั้นช่วยเพิ่มรายได้ให้ชาวบ้านเพราะเป็นผลผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ลดอัตราความยากจน ลดปัญหาสุขภาพการเจ็บป่วย เพราะสุราพื้นบ้านที่ชาวบ้านผลิต ๆ จากธัญพืชลดปริมาณผลไม้น่าเสียดาย สามารถสร้างงานอาชีพต่อเนื่องได้อีกหลายอย่าง เป็นการสร้างฐานเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองให้เข้มแข็ง และพัฒนาภูมิปัญญาชาวบ้านให้แข่งขันกัน อีกทั้งรัฐยังสามารถเก็บภาษีอากรค่าธรรมเนียมในอัตราเหมาะสมได้มากขึ้น ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับรัฐ ในระยะยาวช่วยลดการขาดดุลทางการค้า โดยสามารถพัฒนาเป็นสินค้าส่งออก ลดการขาดดุลการชำระเงินโดยลดรายจ่ายการนำเข้าเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จากต่างประเทศ ทั้งยังสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ และเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองให้เข้มแข็ง

จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายเปิดเสรีการผลิตสุราพื้นบ้าน (สถาบันพัฒนาบ้านเมือง ; 2544 : 65-71) ทำให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการผลิตสุราพื้นบ้าน โดยมีการวางประเด็นในการสอบถามไว้ 4 ด้าน คือ หนึ่งคุณภาพ และมาตรฐานสินค้าการผลิต สองการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สามผลประโยชน์ของรัฐ สี่ผลทางสังคมในด้านต่าง ๆ และปรากฏผลดังนี้ ประชาชนมีทัศนคติในระดับที่ค่อนข้างดีต่อสุราพื้นบ้านในด้านคุณภาพ / มาตรฐานการผลิตและในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในการผลิต / กระบวนการผลิต โดยเฉพาะในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในการผลิตและกระบวนการผลิตนั้นประชาชนเห็นว่าสุราพื้นบ้านที่ชาวบ้านผลิตนั้นสามารถจัดการได้ดีกว่าสุราของโรงงาน ส่วนในด้านผลประโยชน์ของรัฐ และด้านผลทางสังคมนั้น กลุ่มประชาชนมีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางต่อ 2 ประเด็นดังกล่าว เมื่อประเมินความคิดเห็นรอบยอดทุกด้านทัศนคติของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่องสิ่งที่คุณผลิตจะต้องคำนึงถึงผลออกมาว่าเรื่องของความสะอาดและความปลอดภัยมาเป็นอันดับหนึ่ง ตามด้วยคุณภาพมาตรฐานที่ต้องมีเท่ากันในทุกขวดรสชาติของสุราต้องดีและราคาขาย ในส่วนพฤติกรรมทั่วไปประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้การค้าและซื้อสุราพื้นบ้านเป็นส่วนใหญ่ ถ้าหากมีราคาที่ถูกลงกว่าสุราโรงแล้วจะมีการควบคุมคุณภาพการผลิต โดยหน่วยงานของรัฐและเสียภาษีถูกต้องตามกฎหมายแล้ว

ปัจจุบันสุราพื้นบ้านหาซื้อได้ง่าย มีขายทุกจังหวัดตามร้านค้า ห้างสรรพสินค้าและมีการแข่งขันกันสูงมาก ขณะเดียวกันการค้าสุราในปัจจุบันก็เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต มีการดื่มทุกโอกาส ไม่ใช่เฉพาะงานพิธีกรรมหรือโอกาสพิเศษอีกต่อไปแล้ว ดังนั้นผู้ศึกษาจึงอยากทราบถึงพฤติกรรมและทัศนคติของกลุ่มผู้ชายชาวตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่มีต่อการดื่มสุราพื้นบ้านของไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจซึ่งจะศึกษาถึงการเปิดรับสื่อ ทัศนคติและพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านจากกลุ่มผู้ชายที่ดื่มสุราพื้นบ้านและมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ในตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกัน ทำให้มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน
3. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน ที่แตกต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน
6. ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน

คำนิยามศัพท์

1. การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ลักษณะ และความถี่การเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ของกลุ่มผู้บริโภคชายเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน
2. ทัศนคติ หมายถึง ความคิด และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสุราพื้นบ้าน
3. พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกโดยความคิด และความรู้สึก เช่น การลอง การดื่ม การซื้อ ทำที่ ความชอบ

4. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะบุคคลทางสังคม เศรษฐกิจ และด้านต่าง ๆ ทั้งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และที่ได้รับจากสังคมในภายหลัง ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพ ฯลฯ

5. สุรา หมายถึง วัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแรงแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำ หรือของเหลวอื่นแล้ว สามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา เช่น สุรา สามทับ (แอลกอฮอล์)

6. สุราพื้นบ้าน หมายถึง สุราแช่ คือ สุราที่ไม่ได้กลั่น มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี สุรากลับ คือ สุรากลับชนิดสุราขาว มีแรงแอลกอฮอล์ เกินกว่าสี่สิบห้าดีกรี แต่ไม่เกินสี่สิบดีกรี

7. สุราแช่ หมายถึง สุราที่ไม่ได้กลั่น และให้ความหมายถึงสุราที่ได้ผสมกับสุรากลับแล้วแต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรีด้วย เช่น สุราแช่ที่ทำมาจากองุ่น, ผลไม้อื่น, สุราแช่พื้นเมือง, เบียร์

8. สุรากลับ หมายถึง สุรากลับแล้วและให้ความหมายถึง สุรากลับที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้วมีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรี แต่ไม่เกินสี่สิบดีกรี เช่น สุราขาว

9. สุราขาว หรือ สุราที่ปราศจากเครื่องย้อม หรือสิ่งผสมปรุงแต่ง มีแรงแอลกอฮอล์มากกว่าสิบห้าดีกรี แต่ไม่เกินสี่สิบดีกรี

10. ผู้ชาย หมายถึง ผู้ชายที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และอยู่ในตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้วิจัยคาดว่า การวิจัยครั้งนี้ บรรลุวัตถุประสงค์จะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. เป็นแนวทางที่จะเสนอผู้ประกอบการธุรกิจสุราพื้นบ้านเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสินค้าให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มผู้บริโภค
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการวางแผนประชาสัมพันธ์สุราพื้นบ้านให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของประชาชนทั่วไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิดและพฤติกรรมในการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายในตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน
2. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทัศนคติและความตั้งใจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสาร
5. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน

สุราแช่ก็คือเหล้าที่ไม่ได้ผ่านการต้มกลั่น(วิศวกรรมสาร,2545:161) แบ่งเป็นสุราแช่ที่ทำจากข้าว ได้แก่ สาโท อุ น้ำข้าว และสุราแช่ที่ทำจากน้ำตาล ได้แก่ น้ำตาลเมา กระแช่ ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.493 สุราแช่หมายถึงสาที่ยังไม่ได้กลั่นและหมายรวมถึงสาแช่ที่ได้ผสมกับสากลั่นแล้วแต่มีแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรีด้วย

สุราแช่ไทยเป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านของไทยอีกอย่างหนึ่งที่ได้ดำรงอยู่กับสังคมมาช้านาน (เกษตรกรรมธรรมชาติ,2549:10) การทำสุราแช่น่าจะสืบเนื่องมาจากกาที่เมืองไทยมีผลไม้เยอะเยอะมากมาย และกินไม่หมดจึงคิดวิธีการนำไปแปรรูป เช่น การทำแช่อิ่ม ซึ่งเมื่อแช่ทิ้งไว้ก็เกิดกระบวนการหมักจนได้แอลกอฮอล์และเมื่อนำมารับประทานก็ได้รสชาติอร่อยและเกิดความกระชุ่มกระชวย ก็เกิดไอเดียขึ้น จึงนำผลไม้หลายๆอย่างมาหมักรวมกันนำไปใส่ไหแล้วนำไปฝังไว้ใต้ดินลึกประมาณ 1 เมตร ทิ้งไว้ 15 วันและเมื่อนำมาบริโภคได้น้ำหนักที่รสชาติดี จึงได้ทำสืบเนื่องกันมาเรื่อยๆ จนวิวัฒนาการมาเป็นการกลั่นการต้มจนได้แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ข้อสังเกตอย่างหนึ่งในการทำสุราแช่นั้น เมื่อมีการนำเอาผลไม้หลายๆชนิดมาหมักรวมกันก็อาจเกิดการบูดเน่าหรือเสียได้ง่ายก็จะได้แอลกอฮอล์ ชาวบ้านก็เกิดการคิดค้นทดลองโดยการนำสมุนไพรมาหมักแช่ลงไปด้วย ซึ่งสมุนไพรที่นำมาใช้พบว่าพบว่าเป็นสมุนไพรจำพวกเครื่องเทศ เช่น กระเทียม ข่า เป็นต้น เมื่อทดลองนำมาแช่ลงไปใไหหมักก็พบว่าผลไม้ไม่เน่าและจากการสับสมุนไพรชนิดต่างๆหมักแช่ลงไปด้วยนั้นจะได้รสชาติและความอร่อยแตกต่างกันไป ก็เกิดการคัดเลือกสมุนไพรเพื่อปรุงรสและป้องกันการเน่าบูดขึ้นต่อมาก็เปลี่ยนจากการสับสมุนไพรมาเป็นการทำแป้งข้าวหมาก

ในประเทศไทยของเราก็มีการผลิตและพัฒนาสุรามาดั้งแต่โบราณ(วิศวกรรมสาร,2545:161-163) ทั่วทุกภาคของไทยต่างก็มีสุราแช่ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น สาโทที่ผลิตจากจังหวัดทางภาคอีสาน ย่อมมีรสชาติที่แตกต่างจากน้ำข้าวที่ผลิตกันในภาคกลางทั้งที่มีกรรมวิธีการผลิตเหมือนกัน ส่วนน้ำตาลมาที่ผลิตจากจังหวัดนครสวรรค์ แม้ถึงจะเป็นท้องถิ่นเดียวกันก็ตามรสชาติที่ได้ก็อาจแตกต่างกันไป สาโทของหมู่บ้านหนึ่งอาจมีรสชาติหวานกว่าอีกหมู่บ้านหนึ่งก็เป็นได้

อย่างไรก็ตามพัฒนาการของสุราแช่ในประเทศไทยได้ชะงักลงอันเนื่องมาจากกฎหมายพระราชบัญญัติสุราที่ออกมาในปี พ.ศ.493 ซึ่งทำให้การผลิตสุราแช่ในระดับพื้นบ้านเป็นสิ่งผิดกฎหมาย คนผลิตต้องลักลอบผลิต และคนซื้อก็ต้องลักลอบซื้อหลบหูหลบตาเจ้าหน้าที่สรรพสามิตกันเป็นไกลהל เมื่อเกิดภาวะเช่นนี้ชาวบ้านจึงไปหาซื้อสุราขาวหรือเหล้าโรงมาบริโภคแทน เหล้าโรงนี้ผลิตโดยโรงงานสุราที่ได้รับสัมปทานจากรัฐบาลตั้งกระจายกันอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ เนื่องจากเป็นธุรกิจผูกขาดจึงมักพบว่าสุราเหล่านี้บางโรงงานไม่มีการควบคุมคุณภาพที่คึกฉ่ำและรสชาติก็ไม่คงที่จากเดิมสุราขาวหรือเหล้าโรงที่ทำกันมาแต่โบราณจะผลิตจากข้าวเหนียวหมักด้วยลูกแป้ง(ยีสต์) จนเกิดแอลกอฮอล์แล้วจึงนำไปกลั่นทางโรงงานสุราขาวก็เปลี่ยนสูตรมาผลิตจากกากน้ำตาลซึ่งเป็นผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายเพื่อเป็นการลดต้นทุน บางครั้งก็ยังรีบนำออกมาบรรจุขายเสียจนแทบไม่มีการบ่มเหล้า กลิ่นรสที่จะได้จากการบ่มก็หายไป คนที่ไม่เคยดื่มเป็นประจำแค่ดมกลิ่นก็เวียนหัวเสียแล้ว รสชาติก็จะขาดรสชาติความนุ่มนวล ผู้ที่ดื่มสุราขาวหรือเหล้าโรงก็มักจะเป็นผู้ที่มีรายได้น้อย เช่น กรรมกร ผู้ใช้แรงงาน ชาวไร่ชาวนา สุราขาวนี้จะก่อโทษภัยต่อร่างกายมากกว่าสุราชนิดอื่น

ครั้นเมื่อปี พ.ศ.2541 ได้มีมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ 15 กันยายน ให้อยกเลิกสัมปทานโรงงานสุราขาวทั้ง 11 โรงทั่วประเทศและเปิดประมูลโดยอิสระ ในส่วนของสุราแช่นั้นก็ได้มีประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องวิธีการบริหารงานสุรา 2453 (ฉบับที่ 2) อนุญาตให้มีการผลิตสุราแช่พื้นเมืองและสุราแช่อื่นนอกจากสุราผลไม้และเบียร์ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย แต่ผู้ที่จะยื่นขออนุญาตตั้งโรงงานผลิตต้องเป็นสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น และห้ามมีเครื่องกลั่นติดตั้งภายในโรงงานโดยเด็ดขาด ดังนั้นกรรมวิธีการผลิตสุราแช่ก็ต้องมีการปรับให้เป็นการผลิตเชิงอุตสาหกรรมมากขึ้นจากเดิมที่มีการผลิตกันในครัวเรือน

สุราพื้นเมืองบางประเภทที่ควรรู้จัก

สาโท(Rice wine)

สาโทเป็นเหล้าที่หมักจากข้าวเหนียว สาโทจะเป็นชื่อเรียกกันภาคอีสาน ในภาคกลางจะเรียกว่าน้ำข้าวดำทำจากข้าวเหนียวขาว และเรียกว่าน้ำแดงถ้าทำจากข้าวเหนียวแดง

อุ (Rice wine)

อุเป็นเหล้าพื้นเมืองที่ผลิตจากข้าวเหนียวเช่นเดียวกับสาโท มักผลิตในแถบภาคอีสานที่ติดกับประเทศลาว ในภาคกลางอาจพบบ้างในจังหวัดลพบุรี วิธีการดื่มอุจะใช้กั้งไม้ไผ่หรือฟางข้าวเป็นหลอดดูดและสามารถดื่มได้สองหรือสามคนในไหเดียวกัน เป็นการเสริมสร้างสัมพันธไมตรีที่ดียิ่ง

น้ำตาลเมา(Toddy)

น้ำตาลเมาทำมาจากน้ำตาลสดของมะพร้าวหรือตาลโตนด ในบางท้องถิ่นที่เรียกน้ำตาลเมาว่ากระแซ่ แต่ในบางท้องถิ่นก็เรียกว่า ไช้เป่

น้ำตาลเมาทำได้โดยใส่ไม้เคี่ยมหรือไม้มะเกลือที่เผาไฟแล้วลงไปนึ่งในกระบอกที่ใส่ร่อนน้ำตาลสด ปิดฝาให้สนิท ทิ้งไว้ 2-3 วัน จะเกิดฟองในกระบอก เรียกว่าน้ำตาล “ขึ้น” ก็จะนำมาบริโภคต่อไป

นอกจากสุราแช่พื้นเมืองแล้วสุราแช่อื่นๆ ที่น่าสนใจก็คือ สาเก ซึ่งเป็นสุราพื้นเมืองของประเทศญี่ปุ่น สาเกนั้นผลิตจากข้าวเช่นเดียวกับสาโทและมีกรรมวิธีการผลิตใกล้เคียงกัน แต่ทางประเทศญี่ปุ่นได้ให้การสนับสนุนการผลิตสาเกจนเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่สำหรับในประเทศไทยเองก็มีการผลิตสาเกยี่ห้อชิโนบุโดยเครือโรงงานของคุณเจริญ สิริวัฒนภักดี วางขายในร้านอาหารญี่ปุ่นในราคาขวดละ 50 บาท

กรรมวิธีการผลิตพื้นบ้านของสุราแช่พื้นเมืองเห็นได้ว่าจะมีปัญหาในด้านการเก็บรักษา เนื่องจากในกระบวนการผลิตไม่มีการฆ่าเชื้อ ทำให้เชื้อเหล้าที่ยังไม่ได้กลั่นเก็บไว้นานหากเก็บไปนานจะมีรสเปรี้ยวและบูดเสีย นอกจากนี้หากจะผลิตสุราแช่พื้นเมืองในเชิงอุตสาหกรรมแล้วการออกแบบเครื่องจักร เครื่องมือในการผลิตก็เป็นสิ่งสำคัญไม่อาจใช้เทคโนโลยีของต่างประเทศได้ทั้งหมดแต่ต้องปรับปรุงเทคโนโลยีนั้นและมาใช้กับภูมิปัญญาพื้นบ้านของไทยได้ในประเทศญี่ปุ่นเองในสมัยหนึ่งก็เคยมีความพยายามที่จะนำการทำเบียร์ของยุโรปไปประยุกต์ในการทำสาเกแต่ไม่เป็นผลสำเร็จแต่ก็ได้นำเทคโนโลยีนั้นไปปรับปรุงจนเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองดังนั้นหากต้องการให้อุตสาหกรรมพื้นเมืองดำเนินไปได้ด้วยดีก็จำเป็นต้องมีการค้นคว้าพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองขึ้นมาโดยทางหน่วยงานรัฐหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ อาจร่วมมือกับชาวบ้านพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร ได้แก่ถังหมัก เครื่องล้างข้าวเหนียว เครื่องผสม ถังตกตะกอน เครื่องพาสเจอร์ไรซ์ ฯลฯ ขึ้นแล้วเผยแพร่ในวงกว้างในเรื่องของสูตรการผลิตส่วนผสม เชื้อยีสต์ กรรมวิธีปรุงแต่งกลิ่น สี รส ก็น่าจะมีการฝึกอบรมให้กับทางสหกรณ์การเกษตรเพื่อให้ได้สุราที่การควบคุมคุณภาพที่ถูกต้องก่อนที่จะออกสู่ท้องตลาด

เนื่องจากในระยะแรกทางรัฐอนุญาตเฉพาะสุราแช่ซึ่งมีปริมาณแอลกอฮอล์ต่ำ (soft alcoholic drink) หากประสบความสำเร็จทำให้ชาวบ้านที่เคยดื่มสุราขาวจากโรงงานของรัฐหันมา นิยมดื่มสุราแช่ที่มีโทษภัยน้อยกว่าได้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมากและหากทำให้คนที่เคยดื่ม ไวน์ หรือสุราต่างประเทศ กลับมาสนใจดื่มสาโท อุ หรือกระแช่ เหมือนกับที่ชาวญี่ปุ่นถือเอาว่าสาเกเป็น เหล้าประจำชาติของเขาแล้วสุราพื้นเมืองที่เกิดจากภูมิปัญญาไทยอาจจะแพร่หลายออกไปสู่ตลาดโลก บ้างก็เป็นได้

2. ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

2.1 ความหมาย

สุวิทย์ รุ่งวิสัย (สุวิทย์ รุ่งวิสัย ,2521 อ้างใน สุภาภรณ์ กรุดทอง,2539: 120) กล่าวว่า “สุรา” เป็นคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต มีความหมายว่าเหล้า หรือน้ำเมาที่กลั่นแล้ว โดยในภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า “alcohol” อันหมายถึงของเหลวที่ไม่มีสี ระเหยและถูกไหม้ได้ ทั้งยังรวมไปถึงของหมักคอง ที่ทำให้มีน้ำเมา

บุญชัย พิทักษ์ดำรงกิจ (บุญชัย พิทักษ์ดำรงกิจ,2524 อ้างใน สุภาภรณ์ กรุดทอง,2539 : 17-18) ได้ให้ความหมายของเหล้าว่า เหล้า หมายถึงน้ำเมาหรือเครื่องดื่มประเภทที่มีวัตถุดิบมาผสมอยู่ เมื่อ ดื่มกินจะมีอาการมึนเมาตามแรงและปริมาณแห่งแอลกอฮอล์

อำนาจ พิรุณสาร (อำนาจ พิรุณสาร,2538 อ้างใน สุภาภรณ์ กรุดทอง,2539: 20) ได้ให้ ความหมายของเหล้าไว้ดังนี้ เหล้าคือ ของเหลวที่สามารถดื่มกินได้ มีส่วนประกอบของแอลกอฮอล์ เมื่อดื่มกินแล้วทำให้เกิดความมึนเมา ซึ่งความมึนเมานี้ขึ้นอยู่กับปริมาณและความแรงของแอลกอฮอล์ที่ เป็นส่วนประกอบของเหล้า

ส่วนความหมายในพจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถานที่ พ.ศ.2525 ได้ให้คำจำกัดความของเหล้า ไว้ว่า เหล้า (น.) เป็นน้ำเมาที่กลั่นหรือหมักแล้วมีด้วยกันหลายชนิด

สุรานั้นจัดเป็น “สารเสพติด” ชนิดหนึ่ง ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก ซึ่งจำแนก สารเสพติดตามกลุ่มของสารเสพติดที่มีฤทธิ์และอนุพันธ์ที่คล้ายคลึงกันออกเป็น 9 ชนิด ได้แก่

1. ประเภทฝิ่น หรือ มอร์ฟิน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟิน เช่น ฝิ่นมอร์ฟิน เฮโรอีน เพ ทินคีน
2. ประเภทบาร์บิทูเรต รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทาล อะโมบาร์บิทาล พาราดีไฮด์ ไดอะซีแพม เมโปรบาเมต กลอไดอะซีฟอกไซด์
3. ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้

4. ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เด็กซ์แอมเฟตามีน
5. ประเภทโคเคน เช่น โบโคคา
6. ประเภทกัญชา เช่น ยอดช่อดอกกัญชาตัวเมีย
7. ประเภทคัต เช่น โบคัท โบกระท่อม
8. ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที ลำโพง สารระเหย เห็ดมา
9. ประเภทอื่น ๆ ที่ไม่สามารถจัดเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด นูห์รี

นอกจากนี้ วิชัย โปษยจินดา (วิชัย โปษยจินดา ,2529 อ้างใน สุภาภรณ์ กรุดทอง,2539 : 68-69) ได้แบ่งยาเสพติดเป็น 3 ประเภทคือ

1. ยาเสพติดซึ่งพิสูจน์แล้วว่ามียุทธิทำให้คนติด และเป็นสารที่ผิดกฎหมาย เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เป็นต้น
2. ยาเสพติดที่มีฤทธิ์ทำให้คนติด แต่เป็นสารถูกกฎหมายเช่น นูห์รี สุรา
3. ยาเสพติดซึ่งตัวของสารนั้นไม่มีฤทธิ์เสพติด แต่มนุษย์มีพฤติกรรมไปติดสารนั้น เช่น สารระเหยทั้งหลาย เบนซิน ทินเนอร์

จึงสรุปได้ว่า สุรา หรือเหล้า คือ เครื่องดื่มที่เมื่อบริโภคเข้าไปแล้วทำให้เกิดอาการมึนเมาอันเกิดจากปริมาณและความแรงของแอลกอฮอล์ที่ผสมอยู่ในเครื่องดื่มนั้น จัดเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่งที่ถูกต้องกฎหมาย

2.2 ประเภทของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

สุราหรือเหล้า มีชื่อทางเคมีว่า ethyl alcohol หรือ ethanol สูตรทางเคมีคือ C_2H_5OH เกิดจากกระบวนการหมักด้วยยีสต์ (yeast fermentation) กับอาหารจำพวกแป้งจากเมล็ดข้าว (grains) ต่าง ๆ หรือผลไม้ต่าง ๆ ต้นกระบองเพชร (cactus) แล้วผ่านกรรมวิธีการผลิตที่แตกต่างกันไปตามประเภทของสุราต่าง ๆ

กมลศักดิ์ ตั้งธรรมนิยม (กมลศักดิ์ ตั้งธรรมนิยม ,2536 อ้างใน สุภาภรณ์ กรุดทอง,2539 : 217-219) ได้แบ่งชนิดของเหล้าออกเป็น 12 ตระกูลคือ

1. เหล้าตระกูลไวน์ (Wine) ได้จากหมักผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น องุ่น, ฝัก, พืชไร่ทั่วไป เหล้าในตระกูลไวน์ได้แก่ ไวน์ชนิดต่าง ๆ ไชเดอร์ คูลเลอร์ แชมเปญ กระแช่ น้ำขาว สาโท อุจัดเป็นสุราชนิดที่เก่าแก่ที่สุด
2. เหล้าตระกูลเบียร์ (Beer) ได้จากการนำข้าวบาเลย์มาเพาะให้งอกเกิดรากและต้นอ่อนตามกำหนดซึ่งเรียกว่ามอลท์ แล้วทำการบดผสมกับยีสต์ และดอกฮ็อพส์ซึ่งทำให้เกิดรสขม เมื่อยีสต์กิน

แป้งแล้วเปลี่ยนแป้งเป็นน้ำตาล และจากน้ำตาลเป็นแอลกอฮอล์ที่มีฟอง ประเภทของเบียร์ยังแบ่งได้หลายประเภท เช่น ลาเกอร์เบียร์ (Lager Beer), โลท์ลาเกอร์เบียร์ (Light Lager Beer), เบียร์ดำ (Dark Beer), เอลเบียร์ (Ale Beer), เบียร์พอร์เตอร์และเบียร์สเต้าท์ (Porter & Stout), บ็อคเบียร์ (Bock Beer) เป็นต้น

3. เหล้าตระกูลสาเก (Sa-Ke) ได้จากการนำข้าวมาหมักจนมีแอลกอฮอล์ แล้วนำมาพาสเจอร์ไรซ์ ต่างไปจากเบียร์ตรงที่ไม่มีฟอง สาเกเป็นเหล้าหลักของชาวญี่ปุ่นที่นิยมดื่มกัน

4. เหล้าตระกูลวิสกี (Whiskey) ได้จากการนำธัญพืชต่าง ๆ มาหมัก แล้วนำมากลั่นเหล้าวิสกี มีหลายประเภทแบ่งแยกตามวัตถุดิบที่ใช้ในการหมักกลั่น ถ้าใช้ข้าวทั่วไปก็จะเรียกว่า “เกรนวิสกี” ถ้าใช้ข้าวมอลต์ก็จะเรียกว่า “มอลต์วิสกี” ถ้าใช้ข้าวโพดก็จะเรียกว่า “เบอร์เบิน” ถ้าใช้ข้าวไรย์ก็จะเรียกว่า “วิสกีไรย์”

5. เหล้าตระกูลบรันดี (Brandy) ได้จากการนำเหล้าไวน์มากลั่น ถ้าเป็นไวน์องุ่นก็เรียก “บรันดี” แต่ถ้าเป็นไวน์แอปเปิ้ลก็เรียก “แอปเปิ้ลบรันดี” ถ้าผลิตจากไวน์ผลไม้ชนิดอื่นก็นำชื่อผลไม้ชนิดนั้นต่อเข้าไปด้วยเช่น “อะปริคอตบรันดี” พวกนี้จัดเป็น “ฟรุ๊ตบรันดี” (Fruit Brandy)

6. เหล้าตระกูลวอดก้า (Vodka) มีลักษณะการผลิตคล้ายกับวิสกีแต่มีดีกรีสูงกว่า เป็นสุราที่นิยมทำและนิยมดื่มในประเทศที่มีอากาศหนาว

7. เหล้าตระกูลรัม (Rum) ได้จากการนำน้ำอ้อยหรือน้ำเชื่อม (บางครั้งใช้กากน้ำตาล) มาหมักแล้วกลั่นเป็นเหล้า มีกำเนิดจากประเทศในหมู่เกาะอินเดียตะวันตก หรือกลุ่มประเทศอเมริกากลาง

8. เหล้าตระกูลเตอกีล่า (Tequila) ได้จากการนำน้ำจากต้นกระบองเพชร ผสมกับน้ำหวานของต้นเซ็นจูริพลานซ์ ต้นยาตำ และดอกโคมของต้นเมฆคอล ทำการหมักแล้วกลั่นออกมาเป็นเหล้า

9. เหล้าตระกูลยีน (Gin) มีลักษณะการผลิตคล้ายวิสกี และนำไปหมักกับสมุนไพรชนิดต่าง ๆ แล้วนำไปกลั่นซ้ำ

10. เหล้าตระกูลอะควาวิต (Akvavit) มีการผลิตคล้ายวิสกีและยีนเมื่อหมักกลั่นแล้วนำมาผสมเครื่องเทศต่าง ๆ แล้วนำไปกลั่นซ้ำ

11. เหล้าตระกูลลิเคียว (Liqueur) หรือ เหล้าคอร์เดียล เป็นสุรากลั่นผสมคือเอาบรันดี วิสกี้ รัม วอดก้า และยีน มาเสริมสร้างกรรมวิธีหลายขั้นตอนเพื่อปรุงแต่ง

12. เหล้าตระกูลอาร์เรค (Arrack) หรือเหล้าข้าว ซึ่งมีวัตถุดิบในการผลิตหลากหลาย เช่น น้ำตาลโตนด กากน้ำตาล ข้าว และมันสำปะหลังมาหมักแล้วนำมากลั่น

ซึ่งเหล้าทั้ง 12 ประเภทที่กล่าวมานี้ กรมศุลกากร ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1. กลุ่มเหล้าหมัก ประกอบไปด้วย ไวน์ เบียร์ สาเก

2. กลุ่มเหล้ากลั่น ประกอบไปด้วย วิสกี้ บรั่นดี ยิน รัม วอดก้า เตกกีล่า อะควอวิต ลิเคียว และอาร์แรค

สุราชนิดต่าง ๆ กันก็จะมีคุณสมบัติต่างกัน กล่าวคือ มีจำนวนเปอร์เซ็นต์ของปริมาณแอลกอฮอล์ที่ผสมอยู่ ในแต่ละชนิดที่ประมาณได้ดังนี้ (กองบรรณาธิการวารสารหมอชาวบ้าน, 2543 : 19)

ชนิดของสุราปริมาณของแอลกอฮอล์ (ร้อยละ)	เบียร์ต่างประเทศ	เบียร์ทำในประเทศไทย
เหล้าองุ่น	เชอรี และพอร์ต	สุรา (แม่โขง, หงส์ทอง)
20 20 - 35 35 - 60 40 - 50		ลิเคอร์ 4 - 66 - 12 10 - 15 15 -

2.3 ผลของแอลกอฮอล์ต่อครอบครัวและสังคม

ผู้ที่ติดสุรามาก ๆ จะทำให้ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว สายสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว จะมีความเหินห่างออกไปเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นการสร้างความทุกข์ ทรมานให้แก่คู่ชีวิตและลูกหลาน และยังสิ้นเปลืองทางด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังอาจก่อให้เกิดมีปัญหาการทำทารุณกรรมของคนในครอบครัวโดยเฉพาะลูก ส่งผลกระทบต่อเด็กก้าวร้าว ทำให้เกิดการเลียนแบบจากบุตรหลานต่อไป

โทษภัยของสุราทำให้เกิดอุบัติเหตุ ฤทธิ์ของสุราทำให้ผู้ดื่มไม่สามารถควบคุมสติสัมปชัญญะ ระบบประสาทและสมองไม่สามารถสั่งการได้ทันเวลา จึงเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย และรุนแรง ทำให้เกิดความสูญเสีย ทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น

2.4 เหตุผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

เบลนและลีโอนาร์ด (Blane & Leonard, 1987 อ้างใน สุภาภรณ์ กรุดทอง, 2539 : 378) กล่าวว่า นักจิตวิทยาได้หาเหตุผลทางจิตวิทยาว่า คนดื่มสุรา และกลายเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ซึ่งมีทฤษฎีอธิบายถึงเหตุผลหลายทฤษฎีแต่มีอยู่ 4 ทฤษฎีพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

1. ทฤษฎีการลดความตึงเครียด กล่าวว่าคุณดื่มสุรา เพื่อลดความเครียดและความกดดัน ซึ่งถ้าการดื่มเพื่อลดความเครียดหรือลดปัญหาได้สำเร็จ คนก็จะคงการดื่มต่อไปเพื่อลดความกดดันและความเครียด

2. ทฤษฎีบุคลิกภาพ ชนิดของบุคลิกภาพสามารถอธิบายการดื่มสุราได้ดีกว่าทฤษฎี อื่น ๆ ลักษณะบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับการดื่มประกอบด้วย ผู้ที่ชอบปฏิบัติต่อต้านกฎระเบียบ, ด้อยคุณค่าในตนเอง และลักษณะปฏิเสธการรับรู้

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีนี้ถือว่าการดื่มสุรานั้นเป็นกระบวนการแพร่ระบาดของสังคม ที่เกิดจากการเรียนรู้จากผู้อื่น การรับรู้และการเปลี่ยนแปลงจากเพื่อนหรือผลของแอลกอฮอล์

4. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ ทฤษฎีนี้ได้เสนอว่าการดื่ม เป็นการปฏิบัติของการมีปฏิริยาต่อกันระหว่างบุคคล, สิ่งแวดล้อมของบุคคล และปัจจัยทางพฤติกรรม

2.5 การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความต้องการและมีปัญหาพิเศษออกไป จากกลุ่มคนวัยอื่น ๆ เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง มีความขัดแย้งและความเครียดอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางสรีระ เป็นวัยที่ต้องการยอมรับความอบอุ่นใจ คำแนะนำ การให้กำลังใจ และความมั่นคงในสถานภาพของตน เป็นวัยที่ต้องการแบบอย่างที่ดีสำหรับการลอกเลียนแบบ ในวัยนี้ถ้ามีเหตุการณ์หรือ สภาวะแวดล้อมที่ทำให้จิตใจไม่สบายหรือว่าวุ่นใจ เช่น บรรยากาศในบ้านขาดความอบอุ่น พ่อแม่ทะเลาะกันก็อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดัน ให้เด็กวัยรุ่นหันเข้าหาสุรา หรือยาเสพติดเพื่อชดเชย หรือต้องการเพื่อน สาเหตุการดื่มสุราในวัยรุ่นมักมาจากความต้องการยอมรับจากเพื่อน คิดว่าสุราเป็นเครื่องแสดงว่าตนเป็นผู้ใหญ่ขึ้น อัมรากุล อินโชนานนท์ (อัมรากุล อินโชนานนท์, 2534 อ้างใน สุภภรณ์ กรุดทอง, 2539: 55-56) และยังเข้าใจผิดว่าเป็นสิ่ง โก้เก๋ และแสดงถึงความเป็นผู้ชายเต็มตัว โดยหารู้ไม่ว่าทำให้สุขภาพทรุดโทรม อายุสั้นกว่าปกติและเป็นตัวนำไปสู่การใช้ยาเสพติดชนิดอื่น ๆ ที่รุนแรงกว่า

ในทางตรงข้ามถ้าบุคคลใดประสบเหตุการณ์ที่ทำให้รู้สึกว่าคุณค่าของตนเองหมดความสามารถ ไร้ประโยชน์ สูญเสียอำนาจ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองก็จะลดลง

ยัง และคณะ (Young & et al, 1989 cited อ้างใน สุภภรณ์ กรุดทอง, 2539 : 225) กล่าวว่าความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีอิทธิพลต่อสุขภาพของวัยรุ่นที่สำคัญมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองทางสังคม หรือกลุ่มเพื่อน (Social or peer self esteem)
2. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองที่โรงเรียน (School self esteem)
3. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองที่บ้าน (Intrafamilial or home self esteem)

3.แนวคิดความรู้และทัศนคติและความตั้งใจ

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ ,2532 อ้างใน ประกิจ โพธิอาสน์, 2541 : 36-40) ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า เป็นความสามารถในการจำ หรือระลึกได้ ซึ่งรวมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่

เคยได้รับรู้มาก่อน เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหาเป็นต้นซึ่งการจำหรือระลึกได้นี้ไม่ได้ใช้กระบวนการที่ซ้ำซ้อน

บลูม (Bloom , 1979 อ้างใน ประกิจ โพธิอาศน์,2541 : 38-40) ได้แยกระดับความรู้ไว้ 6 ระดับคือ

1. ระดับที่ระลึกได้ (recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะวิธีปฏิบัติ กระบวนการและแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้คือความสามารถในการนำข้อมูลจากความจำ ออกมาได้

2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (comprehension) หมายถึง บุคคลสามารถทำบางสิ่ง บางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถที่จะเขียนข้อความเหล่านั้นได้ด้วยถ้อยคำของตนเอง สามารถแสดงให้เห็นด้วยภาพ ให้ความหมาย แปลความและเปรียบเทียบความคิดเห็นอื่น ๆ หรือ คาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้

3. ระดับการนำไปใช้ (application) เป็นระดับที่ ผู้เรียนสามารถนำเอาข้อเท็จจริงตลอดจน ความคิดที่เป็นนามธรรม ปฏิบัติได้จริงอย่างรูปธรรม

4. ระดับการวิเคราะห์ (analysis) เป็นระดับที่สามารถใช้ความคิดในรูปของการนำ แนวความคิดมาแยกเป็นส่วน ประเภทหรือนำเอาข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบกันเพื่อการปฏิบัติตนเอง

5. ระดับการสังเคราะห์ (synthesis) คือการนำข้อมูลและแนวความคิดต่าง ๆ มาประกอบกัน แล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่จากเดิม

6. ระดับการประเมินผล (evaluation) คือความสามารถใช้ความรู้เพื่อจัดตั้งเกณฑ์การรวบรวม ข้อมูล การวัดข้อมูลตามมาตรฐานเพื่อให้ข้อตัดสินถึงระดับของประสิทธิผลของกิจกรรมแต่ละอย่าง

ดังนั้นความรู้ที่เกี่ยวกับสุรา จึงหมายถึง ความสามารถในการจำ หรือระลึกได้จากการเรียนรู้ ประสบการณ์ การรับรู้ ความเข้าใจ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับสุรา

แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

สุชา จันท์ธรม (สุชา จันท์ธรม ,2533 อ้างใน ประกิจ โพธิอาศน์,2541 : 242) กล่าวว่า ทัศนคติ ความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคล ที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นไปใน ทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ ,2534 อ้างใน ประกิจ โพธิอาศน์,2541 : 331) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นผลรวมของความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์

หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ปริชญ์ ลักขิตนันท (ปริชญ์ ลักขิตนันท, 2536 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนยง, 2545) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า คือสภาพจิตที่เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

สำหรับ ชวรัตน์ เชิดชัย (ชวรัตน์ เชิดชัย 2527 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนยง, 2545) กล่าวถึงทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ (Attitude) หรือที่เรียกอีกอย่างว่า เจตคติ เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นตัวโน้มนำพฤติกรรมของบุคคล ความรู้เรื่องทัศนคติช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของคนและยังมีผู้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ต่าง ๆ กัน

พจนานุกรมทางด้านการศึกษาชวรัตน์ เชิดชัย (ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนยง, 2545) ได้ให้ความหมายทัศนคติว่าคือความรู้สึกของคนเราที่มีความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว ในด้านความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อสิ่งต่าง ๆ

เทอร์สโตน (เทอร์สโตน อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนยง, 2545) ว่าทัศนคติเป็นผลรวมของความรู้สึกนึกคิดอคติ และความกลัวของบุคคลที่แสดงออกโดยการพูด แสดงความคิดเห็นออกมา

เบลกิน และสกายเดล (เบลกิน และสกายเดล อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนยง, 2545) ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองในทางที่เป็นความจริงไม่พอใจต่อผู้คน เหตุการณ์สิ่งของต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ (เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ, 2532 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง การประเมินความรู้สึก ความคิดเห็น ทำที่ หรือปฏิกิริยาต่อวัตถุทางสังคม ซึ่งอาจเป็นการประเมินในทางบวกหรือในทางลบ ขึ้นอยู่กับค่านิยมของบุคคลและประสบการณ์ทางสังคมที่มีอยู่

เสรี วงษ์มณฑา (เสรี วงษ์มณฑา, 2529 อ้างอิงใน เอกสิทธิ์ ศศิธรานุกูล, 2543) ได้ให้ความหมายว่า เป็นความพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติ ประกอบไปด้วยความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรม

ทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ สุขา จันท์ธรม (สุขา จันท์ธรม, 2533 อ้างอิงใน ประกิจ โพธิอาสน์, 2541 : 242)

1. ความรู้ (Cognition component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

2. ความรู้สึก หรือค่านิยม (Feeling component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของบุคคล ซึ่งมีอารมณ์เกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย นั่นคือ หากบุคคลมีความรู้สึกรัก หรือชอบพอในบุคคลใดหรือสิ่งใด ก็จะช่วยเกิดทัศนคติที่ดีต่อบุคคลนั้น

3. พฤติกรรม หรือ การปฏิบัติ (Action tendency component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้ อย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

การเกิดทัศนคติ (ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากษีณง, 2545)

ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล โดยอัลพอร์ท (อ้างอิงใน ดวงกมล ลากษีณง, 2545) ได้เสนอความคิดเห็นว่า ทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและการรวมกัน ของการตอบสนองแนวความคิดต่าง ๆ ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิม มีทั้งดีและไม่ดี รุนแรงหรือไม่รุนแรง จะส่งผลถึงทัศนคติต่อสิ่งใหม่ที่คล้ายคลึงกัน

2. การสร้างความรู้สึกเกิดจากประสบการณ์ส่วนตัว ซึ่งประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคลที่ต่างมีประสบการณ์ที่ต่างกันไป นอกจากประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อยๆ แล้ว ยังทำให้มีรูปแบบเป็นของตัวเองด้วย ดังนั้นทัศนคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล แล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคนนั้น ๆ

3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดทัศนคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญและรับเอาทัศนคตินั้นมาเป็นของตน เช่น พ่อ แม่ ครู พี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ

4. เกิดจากการเรียนรู้วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมในสังคม หรืออิทธิพลกลุ่มสังคม กล่าวคือ คนย่อมมีทัศนคติคล้ายคลึงตามกลุ่มสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น ทัศนคติต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ

กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ มีขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับ กฤษณา ศักดิ์ศรี(กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2530 อ้างอิงใน สิริมา อองอาจมณีรัตน์, 2541) ดังนี้

1. ตั้งใจรับทราบ (Attention) ในการเปลี่ยนทัศนคติ ต้องทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกสนใจ รับรู้ ไตร่ตรอง โดยใช้หลักการสัมผัสและรับรู้มาช่วย ผู้สื่อความต้องมีน้ำเสียง ลีลา ท่าทาง สี แสง ความเข้ม ขนาด การเคลื่อนไหวเหมาะสม และลักษณะของสาร คือ เนื้อหา สารระ ข้อความของสาร

น่าเชื่อถือ มีเหตุผล และยังต้องใช้ช่องทางในการติดต่อที่เหมาะสมด้วย เช่น โทรศัพท์ วิทยุ ใบปลิว หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

2. ความเข้าใจเนื้อความ (Comprehension) ผู้รับทัศนคติใหม่ ต้องเข้าใจสิ่งเร้าตามความประสงค์ และจะเข้าใจดีเพียงใดขึ้นอยู่กับ

2.1 ลักษณะของผู้รับ มีสติปัญญา อายุ การศึกษา บุคลิกภาพ ฯลฯ เป็นคุณสมบัติเป็นตัวแปรในการรับรู้ทัศนคติใหม่

2.2.1 ข้อเท็จจริงและอารมณ์ (Factual and Emotion) ถ้าผู้รับมีการศึกษาสูง ต้องการสารประเภทที่ให้ข้อเท็จจริง เช่น ข้อมูลทางสถิติกราฟ ผลการวิจัย ส่วนผู้รับมีการศึกษาต่ำ ควรจะใช้สิ่งที่จะช่วยอารมณ์ให้เห็นความตื่นเต้น เกรงกลัว ดีใจ ฯลฯ

2.2.2 ด้านเดียวหรือสองด้าน (One side หรือ Two side) บุคคลที่การศึกษาต่ำ ควรให้สารที่แนะนำด้านเดียว เฉพาะด้านดีหรือเลวอย่างเดียว ส่วนพวกการศึกษาสูงให้ทั้งดีและเลวไปพร้อม ๆ กัน เพราะเขามีสติปัญญาพอจะวิพากษ์วิจารณ์ได้

3. การยอมรับ (Acceptance) จะดีขึ้นถ้ามีเครื่องเสริม (Incentive) ให้เขาได้รับสิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจ เพื่อเปลี่ยนทัศนคติใหม่ ๆ

4. ความถาวรของการเปลี่ยนทัศนคติ (Retention) เพื่อให้เป็นทัศนคติที่คงที่ ควรต้องย้ำซ้ำบ่อย ๆ โดยเฉพาะในระยะเริ่มแรกที่เพิ่งเปลี่ยนทัศนคติใหม่ ๆ

5. การกระทำ (Action) นักจิตวิทยาสังคมพบว่า การใช้ความกดดันของกลุ่มบังคับ (Group Pressure) ช่วยทำให้เปลี่ยนทัศนคติได้ และเมื่อมีการเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรมก็เปลี่ยนไปด้วย

ขบวนการของการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินี้ จะต้องต่อเนื่องกันอย่างครบวงจร จะขาดขั้นใดขั้นหนึ่งไม่ได้

ทัศนคติจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม เป็นสาเหตุของพฤติกรรม และผลของพฤติกรรม เพราะเวลาที่บุคคลแสดงพฤติกรรมความคิด ความต้องการของเขา เขาจะได้รับประสบการณ์ที่ทำให้เขาเกิดความรู้สึบบางอย่างต่อการกระทำนั้นด้วย ทัศนคติจึงเป็นผลของพฤติกรรมที่มีอิทธิพลในการกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลจะกระทำในครั้งต่อ ๆ ไปด้วย ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2534 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542)

สรุประดับขบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ จุมพล รอดคำดี (จุมพล รอดคำดี, 2537 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) มีอยู่ 3 ระดับ

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะมาจากข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อสารมวลชนและบุคคลอื่น

2. การเปลี่ยนความรู้สึก การเปลี่ยนในระดับนี้จะมาจากประสบการณ์หรือความประทับใจหรือสิ่งที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ

3. การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคมซึ่งไปมีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง ถ้าความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมถูกระทบในระดับใดก็ตาม จะมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติทั้งสิ้น นอกจากนี้องค์ประกอบต่าง ๆ ในกระบวนการสื่อสาร อาทิเช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร ลักษณะของข่าวสาร คุณสมบัติของช่องทางการสื่อสาร และคุณสมบัติของผู้รับสาร ล้วนแต่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้บุคคลต้องเผชิญปัญหา เหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย บางคนเปลี่ยนทัศนคติได้ง่าย แต่บางคนเปลี่ยนทัศนคติได้ยาก เพราะทัศนคติของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้จะคงทนพอสมควร แต่ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยการรับข่าวสาร ที่ทำให้เกิดการยอมรับในสิ่งใหม่ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลนั้น ๆ

ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้นมีอยู่ 2 ประเภท อรพรรณ ปิณฑน์โอวาท (อรพรรณ ปิณฑน์โอวาท, 2542 อ้างอิงใน ศิริมา อองอาจฉัตร, 2541) คือ

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง ทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย แต่ถ้าทัศนคติไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นทางลบด้วย
2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงในทางลบ และถ้าเป็นไปในทางลบก็จะเป็นไปในทางตรงกันข้าม

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า มันคงกว่า คงที่กว่า ทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปคนละทาง ซึ่งทัศนคติของบุคคลสามารถถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธีวิธีหนึ่งคือการทำที่บุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งข่าวสารนั้นอาจจะมาจากสื่อบุคคล สื่อกลุ่มและสื่อมวลชนต่าง ๆ ข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับนี้ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อทัศนคติด้านความรู้หรือการรับรู้ (COGNITIVE COMPONENT) และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติก็มีแนวโน้ม ทำให้ส่วนประกอบด้านอารมณ์ (AFFECTIVE COMPONENT) และส่วนประกอบทางพฤติกรรม (BEHAVIORAL COMPONENT) เปลี่ยนแปลงได้ด้วย ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า หากได้รับข่าวสารในระดับที่แตกต่างกัน ก็ย่อมทำให้มีทัศนคติหรือแนวโน้มของพฤติกรรมมีความแตกต่างกันออกไปด้วย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงส่วนมากไม่ได้มาจากการเปลี่ยนค่านิยม (value) ของบุคคล แต่มาจากการเปลี่ยนแปลงการยอมรับข่าวสารซึ่งสัมพันธ์กับบุคคลนั้น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติคือ “สื่อ” (media) ซึ่งอาจจะเป็นสื่อบุคคล หรือสื่อมวลชน ซึ่งเป็นช่องทางในการส่ง “ข่าวสาร” (message) ให้แก่ผู้รับข่าวสาร แต่อิทธิพลของ “ข่าวสาร” และ “สื่อ” จะมีมากหรือน้อยเพียงใดนั้น

ยอมขึ้นอยู่กับข่าวสารและผู้รับสาร ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ ระหว่างข่าวสารกับความรู้และทัศนคติของผู้รับสาร ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เปลี่ยนก็ได้

ทัศนคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ ที่ไม่ได้มีแต่กำเนิด แต่เกิดจากประสบการณ์ และการเรียนรู้ของบุคคล ดังนั้นทัศนคติจึงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และการเปลี่ยนแปลงนี้ขึ้นอยู่กับ การเรียนรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่บุคคลได้รับเพิ่มขึ้น ทัศนคติความสำคัญต่อการสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างมาก นั่นคือบุคคลที่มีพฤติกรรมอย่างไร หรือทำสิ่งใดลงไปทัศนคติจะเป็นเครื่องกำหนดให้มีพฤติกรรมเป็นไปเช่นนั้น

ทัศนคติต่อสุรา มีผลต่อการดื่มสุรา คือ หากบุคคลใดมีทัศนคติทางลบต่อสุรา ก็จะมีแนวโน้มที่จะดื่มสุราสูงกว่าผู้ที่ มีทัศนคติทางลบต่อสุรา

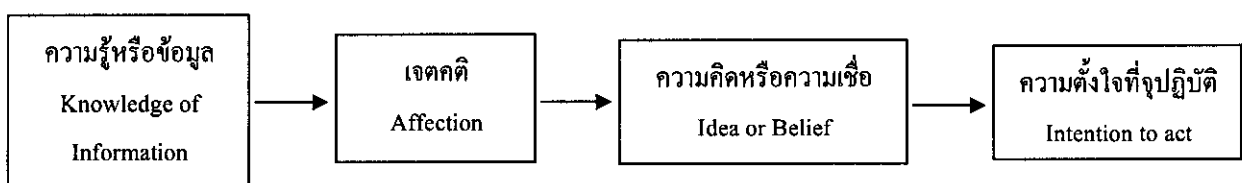
แนวคิดเกี่ยวกับความตั้งใจ

กนกวรรณ เวทศิลป์ (กนกวรรณ เวทศิลป์ ,2538อ้างอิงใน ประกิจ โพธิอาศน์,2541 : 41) ให้ความจำกัดความของความตั้งใจปฏิบัติพฤติกรรมว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่จะเลือกหรือกระทำพฤติกรรมบางอย่างตามเจตคติหรือความเชื่อของเขา

ฟิชบายน์และเอจเซน (Fishbine and Ajsen, 1975 อ้างอิงใน ประกิจ โพธิอาศน์,2541 : 288) กล่าวว่า ความตั้งใจว่า เป็นความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลที่จะเลือกหรือกระทำพฤติกรรมบางอย่าง และจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชบายน์และเอจเซน ความตั้งใจในการปฏิบัติพฤติกรรมของบุคคลมีตัวกำหนดที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior)
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการกระทำพฤติกรรม (Subjective norm concerning that behavior)

โคธานดาปานี (Kothandapani, 1971 อ้างอิงใน ประกิจ โพธิอาศน์,2541 : 46-47) ได้กล่าวถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติว่า ความตั้งใจที่จะปฏิบัติจะมีพื้นฐานมาจากความรู้หรือข้อมูล (Knowledge or information) เจตคติ (Affection) ความคิดหรือความเชื่อ (Idea or belief) โดยแสดงเป็นแผนภูมิที่ 3 ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการเกิดความตั้งใจ

แจคคาร์ด (Jaccard, 1974 cited อ้างอิงใน ประกิจ โภธิอาศน์, 2541 : 368-372) กล่าวว่าแม้ความตั้งใจของบุคคลสามารถทำนายพฤติกรรมได้ แต่ในบางครั้งบุคคลมีความตั้งใจอย่างหนึ่ง กลับไม่มีพฤติกรรมอย่างนั้นออกมาได้ เนื่องจากมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลทำให้ความตั้งใจเปลี่ยนไปได้ ปัจจัยดังกล่าวคือ

1. ช่วงเวลาระหว่างที่วัดความตั้งใจกับเวลาที่ปฏิบัติ ถ้าวันระยะเวลาานานอาจจะมีผลให้ความตั้งใจที่จะปฏิบัติเปลี่ยนแปลงไป พฤติกรรมก็เปลี่ยนไปด้วย

2. การได้รับข่าวสารใหม่ ถ้าบุคคลได้รับรายละเอียดหรือข้อมูลใหม่ที่ผิดไปจากความรู้เดิมที่มีอยู่ทำให้ความเชื่อเปลี่ยนแปลงไป ความตั้งใจที่จะปฏิบัติก็เปลี่ยนไปเช่นกัน

3. จำนวนหรือลำดับของการแสดงพฤติกรรม เมื่อบุคคลมีความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมแต่หากการแสดงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติ นั้นต้องผ่านขั้นตอนมากก็อาจจะทำให้บุคคลนั้นเปลี่ยนความตั้งใจและล้มเลิกไม่ปฏิบัติได้

4. ความสามารถ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะเป็นอุปสรรค บุคคลมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติแต่ไม่มีความสามารถที่จะปฏิบัติได้ก็จะไม่มีทางที่จะมีพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมา

5. ความจำ บุคคลตั้งใจว่าจะทำ แต่เมื่อถึงเวลาจริง ๆ กลับจำไม่ได้ว่าจะต้องทำ ก็ไม่เกิดพฤติกรรม

6. นิสัย ความตั้งใจของบุคคลที่แสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งบางครั้งขึ้นอยู่กับนิสัยบางกนชอบผลัดวันประกันพรุ่ง หรือชอบสละเลยต่อสิ่งที่จะกระทำ ถึงแม้ตั้งใจจะกระทำแต่ไม่ได้ทำสักที ความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรม กับพฤติกรรมที่แสดงออกมา จึงไม่สอดคล้องกัน

4.แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อและข้อมูลข่าวสาร

การศึกษาการเปิดรับข่าวสาร มี 2 ลักษณะ เสถียร เชยประทับ (เสถียร เชยประทับ, 2528 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนยง, 2545) คือ

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล โดยโรเจอร์ และชูเมกเกอร์ (โรเจอร์ และชูเมกเกอร์ อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนยง, 2545) ได้กล่าวไว้ว่า ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใด ๆ เกิดการยอมรับในสารที่เสนอออกไป หรือจะทำการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อที่จะให้มีการยอมรับข่าวสารนั้น ควรที่จะใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งจะมีประโยชน์มาก ในกรณีที่ผู้ส่งสารหวังผลให้ผู้รับเกิดการเปลี่ยนแปลงระดับทัศนคติและพฤติกรรมในการรับสาร

2. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยที่ผู้รับสารนั้น มีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่าการบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชน จะสามารถตอบสนองความต้องการของตนได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือพฤติกรรมบางอย่างได้

ขั้นตอนการเปิดรับข่าวสารของ Klapper (Klapper อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนง,2545) มีดังนี้

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการเปิดรับข่าวสาร

ชวรัตน์ เชิดชัย (ชวรัตน์ เชิดชัย ,2527 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยีนง,2545) กล่าวว่าโดยปกติพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารนั้น สืบเนื่องมาจากปัญหาเกี่ยวกับเหตุผลหรือแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้มีการใช้สื่อ นั้น เกิดจากปัจจัยพื้นฐานหลายประการ คือ

1. ความเหงา เป็นเหตุผลทางจิตวิทยาโดยตรงที่ว่า ปกติคนเราย่อมจะไม่ชอบที่จะอยู่ตามลำพังเนื่องจากเกิดความรู้สึกสับสน วิตกกังวล หวาดกลัว และการเมินเฉยจากสังคม ดังนั้นจึงชอบหรือพยายามที่จะรวมกลุ่มเพื่อสังสรรค์กับผู้อื่นเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้ แต่เมื่อไม่สามารถจะติดต่อสังสรรค์กับบุคคลได้โดยตรง สิ่งที่ดีที่สุดคือการอยู่กับสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการสื่อสาร และแท้จริงคนบางส่วนพอใจที่จะอยู่กับสื่อมวลชนมากกว่าที่จะอยู่กับบุคคลด้วยซ้ำ เพราะสื่อมวลชนเป็นเพื่อนแก้เหงาที่ไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนาหรือทางสังคมให้แก่ตนเอง

2. ความอยากรู้อยากเห็น เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในการอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่าง ๆ ดังนั้น สื่อมวลชนจึงถือเอาความอยากรู้อยากเห็นเป็นหลักสำคัญในการนำเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น โดยเริ่มตั้งแต่สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปจนถึงไกลตัว

3. ประโยชน์ใช้สอย (Self-aggrandizement) โดยพื้นฐานมนุษย์เป็นผู้เห็นแก่ตัว ในฐานะที่เป็นผู้รับข่าวสารจึงต้องการแสวงหา และใช้ข่าวสารบางอย่างที่จะใช้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพื่อช่วยให้ความคิดของตนบรรลุผล เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ได้มาเสริมสร้างบารมี เพื่อให้ได้ข่าวสารที่จะช่วยให้ตนเองได้รับความสะดวกสบาย รวมทั้งให้ได้ข่าวสารที่ทำให้ตนเองเกิดความสนุกสนานบันเทิง

ข่าวสารเหล่านี้ไม่ว่าจะให้คุณในทางปฏิบัติ ทางจรรโลงจิตใจ หรือแม้ทางความคิด ก็สามารถหาได้จากสื่อมวลชนเสียเป็นส่วนใหญ่

การเลือกรับสื่อของคนโดยทั่วไปย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ต่างคนต่างเลือกสิ่งที่ตนเองต้องการ ตามสภาพแวดล้อม เหตุผล และความจำเป็นของตนเองเกี่ยวกับการเลือกรับสื่อต่าง ๆ “วิเบอร์ แชรรมม์” ได้ให้หลักทั่วไปอันเป็นเหตุผลของการเลือกกว่า คนย่อมจะเลือกสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด (least effort) และได้ประโยชน์ตอบแทนดีที่สุด (promise of reward)

4. ลักษณะเฉพาะของสื่อ สื่อแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งไม่เหมือนกัน สื่อแต่ละประเภทจึงตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับสารไปคนละอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้รับสัมผัสกับสังคมภายนอกได้อย่างกว้างขวาง และละเอียดลออมากกว่าสื่ออื่น ๆ ในขณะที่โทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถชดเชยความรู้สึก หรือสิ่งที่ตนเองไม่มี เป็นต้น

จากสาเหตุดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่า โดยธรรมชาตินั้น บุคคลมีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่จะเปิดรับจากสื่อใด และอย่างไรเท่านั้น

สรุปปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเลือกรับสาร ธงชัย สันติวงษ์ (ธงชัย สันติวงษ์, 2535 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากเย็นง, 2545)

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ และจิตวิทยาส่วนบุคคล เป็นแนวคิดเชิงพฤติกรรมศาสตร์ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีจิตวิทยาว่าด้วยสิ่งเร้า และตอบสนอง การเสริมแรง การลงโทษ การเรียนรู้ ซึ่งมีแนวคิดที่ว่าคนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยา ส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตภายในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลถึงระดับสติปัญญา ความคิด ทักษะคติ ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ การจูงใจ นั่นคือคนแต่ละคนจะสร้างรูปแบบที่เป็นบุคลิกภาพส่วนบุคคลขึ้น ซึ่งเป็นตัวกำหนดรูปแบบพฤติกรรมการสื่อสาร โดยเฉพาะในแง่ของการเลือกเปิดรับ (selective exposure) การเลือกรับรู้ (selective perception) และการเลือกจดจำ (selective retention) ซึ่งแตกต่างกันไปตามกรอบแห่งการอ้างอิง (frame of reference) ที่สะสมมาแต่อดีต

2. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการสื่อสารของคนเรา เนื่องจากคนเรามักจะยึดถือกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิงในการตัดสินใจที่จะแสดงออก ซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ที่ตาม กล่าวคือ เมื่อคนเรากระทำหรือแสดงความคิดเห็นไปในทางเดียวกับค่านิยมของกลุ่ม ก็จะได้รับความนิยมชมชอบจากกลุ่ม ในทางตรงกันข้าม หากมีการขัดแย้งกับค่านิยมของ

กลุ่ม ก็อาจจะได้รับการลงโทษจากกลุ่ม ด้วยเหตุนี้คนเราจึงพยายามคล้อยตามกลุ่มทั้งในแง่ความคิดทัศนคติ ตลอดจนพฤติกรรม เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร เป็นแนวคิดในเชิงทฤษฎีสังคมวิทยาและจิตวิทยาสังคม โดยนำเอาลักษณะพื้นฐานดังกล่าว ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ เป็นต้น ตามแนวคิดนี้จึงสรุปได้ว่า บุคคลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันย่อมจะรับเนื้อหาของ การสื่อสาร คล้ายคลึงกันไม่มากก็น้อย และในทำนองเดียวกัน ย่อมจะมีการตอบสนองต่อเนื้อหา ดังกล่าวไปในรูปแบบที่ไม่แตกต่างกันนัก

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยทั้ง 3 ข้างต้น มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การรับรู้ และการตีความหมายสาร ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันไป นั่นคือ เกิดการเลือกรับข่าวสารขึ้น แนวความคิดนี้กำหนดขึ้นเพื่ออธิบายถึงกระบวนการรับสารในการสื่อสารมวลชนและการใช้สื่อมวลชนโดยปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเลือกบริโภคสื่อมวลชนนั้นขึ้นอยู่กับการต้องการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง แต่ละบุคคลย่อมมีวัตถุประสงค์ ความตั้งใจ และความต้องการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของตนด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน

5.แนวความคิดพฤติกรรม

พฤติกรรม คือ การกระทำหรือพฤติกรรมใด ๆ ของคนเรา ส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล สุรพงษ์ โสชนะเสถียร (สุรพงษ์ โสชนะเสถียร, 2535 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) โดยมีพื้นฐานที่มาจากความรู้ และทัศนคติของบุคคล การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากการมีความรู้ และทัศนคติที่แตกต่างกัน เกิดขึ้นได้ก็เพราะความแตกต่างอันเนื่องมาจากการเปิดรับสื่อและความแตกต่าง เกิดขึ้นได้ก็เพราะความแตกต่างในการแปลความสารที่ตนเองได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล

การศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนเรานั้น นักจิตวิทยาได้เห็นพ้องต้องกันว่าจิตลักษณะที่ทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำที่สุด คือ ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมนั้น

การกระทำหรือพฤติกรรมใด ๆ ของคนเราส่วนใหญ่ ตามปกติมักเกิดจากทัศนคติของบุคคลผู้นั้น ทัศนคติจึงเป็นเสมือนเครื่องควบคุมการกระทำของบุคคล พฤติกรรมส่วนใหญ่ของคนถูกควบคุมด้วยทัศนคติของเขา ถ้าเราต้องการพยากรณ์และควบคุมพฤติกรรมของคนเรา ต้องศึกษาเรื่องทัศนคติอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง

พฤติกรรมของบุคคลเป็นปฏิกริยา กับสภาพแวดล้อม อาจสังเกตได้หรือสังเกตไม่ได้ แต่สามารถวินิจฉัยได้ว่ามีหรือไม่มี โดยใช้วิธีการหรือเครื่องมือทางจิตวิทยา สุรพงษ์ โสธนะเสถียร(สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2535 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542)

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Domain) ซึ่งพฤติกรรมด้านนี้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การจำ ความคิด ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถ และทักษะทางปัญญา การใช้วิจารณญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจ

พฤติกรรมด้านความรู้ความเข้าใจ จะประกอบด้วยความสามารถระดับต่าง ๆ ซึ่งเริ่มจากความรู้ในระดับต่าง ๆ และเพิ่มการใช้ความคิดและพัฒนาสติปัญญาขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีความรู้ ความเข้าใจ การแปลความหมาย การให้ความหมายคาดคะเน และความสามารถในการนำไปใช้ รวมทั้งความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้

2. พฤติกรรมด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Domain) เป็นความสนใจ ความรู้สึก ทำที่ ความชอบ พฤติกรรมด้านนี้เกิดขึ้นภายใน ซึ่งต้องใช้เครื่องมือพิเศษในการวัดพฤติกรรม

3. การตอบสนอง (Response) เป็นการตอบสนองสภาวะการณ์หรือสิ่งเร้าต่าง ๆ พฤติกรรมในขั้นการตอบสนองจะมีลักษณะของความยินดี เต็มใจ และพอใจที่จะตอบสนอง

แนนซี ชวาร์ตซ์ (แนนซี ชวาร์ตซ์ อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติในรูปแบบ 4 ประการ ดังนี้

1. ทักษะคิดเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และการปฏิบัติ ดังนั้น ความรู้มีความสัมพันธ์กับทักษะคิด และมีผลต่อการปฏิบัติ
2. ความรู้และทักษะคิดมีความสัมพันธ์กัน และทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา
3. ความรู้และทักษะคิดต่างทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทักษะคิดไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน
4. ความรู้และทักษะคิดต่างทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทักษะคิดไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน

พฤติกรรมเป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้และทักษะคิดแตกต่างกัน โดยทั่วไปการสื่อสารเพื่อการ โน้มน้าวพฤติกรรมนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกระดับ ตั้งแต่ปัจเจกชนคนข้างเคียง ไปจนถึงระดับสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงการกระทำที่สามารถสังเกตได้ การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมนี้เป็นไปได้ค่อนข้างยาก แต่หากผู้ส่งสารสามารถทำให้ผู้รับสาร

เปลี่ยนแปลงความรู้ หรือการรับรู้ได้ การเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นพื้นฐานให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในภายภาคหน้าได้ เมื่อรับสารที่โน้มน้าวใจต่อ ๆ ไป

พฤติกรรมผู้บริโภค

ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค รงชัย สันติวงษ์ (รงชัย สันติวงษ์, 2535 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542)

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหา และการใช้ผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้หมายรวมถึง กระบวนการตัดสินใจซึ่งเกิดขึ้นก่อน และมีส่วนในการ กำหนดให้มีการกระทำ

Shull, Delbecq, and Cummings (Shull, Delbecq, and Cummings อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) กล่าวถึงพฤติกรรมในการตัดสินใจของผู้บริโภคว่าโดยปกติการจะศึกษาพฤติกรรมในการตัดสินใจของมนุษย์ จะศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสภาวะแวดล้อม ในหลายระดับ

และ ชื่นจิตต์ แจ่มเจนกิจ (ชื่นจิตต์ แจ่มเจนกิจ, 2543 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) การพิจารณากระบวนการข้อมูลของผู้ซื้อ (buyer information processing) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในและภายนอก ที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค อันได้แก่ บุคลิกภาพ การรับรู้ การเรียนรู้ ทักษะคิด กลุ่มสังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นต้น ตลอดจนการพิจารณากระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคโดยทั่วไป ซึ่งเริ่มตั้งแต่การตระหนักถึงปัญหา การค้นหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และการประเมินความรู้สึกลังการซื้อ

กระบวนการเกิดพฤติกรรมผู้บริโภค รงชัย สันติวงษ์ (รงชัย สันติวงษ์, 2535 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542)

ในปัจจุบันผู้บริโภคมักมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาของการตัดสินใจซื้อ เพื่อจัดหาสิ่งของมาบริโภค เพราะสืบเนื่องมาจากสิ่งกระตุ้นที่เกิดจากภายนอก หรืออาจเกิดจากความต้องการที่เกิดขึ้นภายใน หรือทั้งสองอย่างพร้อมกัน ทำให้เกิดความต้องการอยากได้ขึ้นมา กระบวนการของพฤติกรรมในการบริโภคก็จะเกิดขึ้นทันที ดังรายละเอียดต่อไปนี้

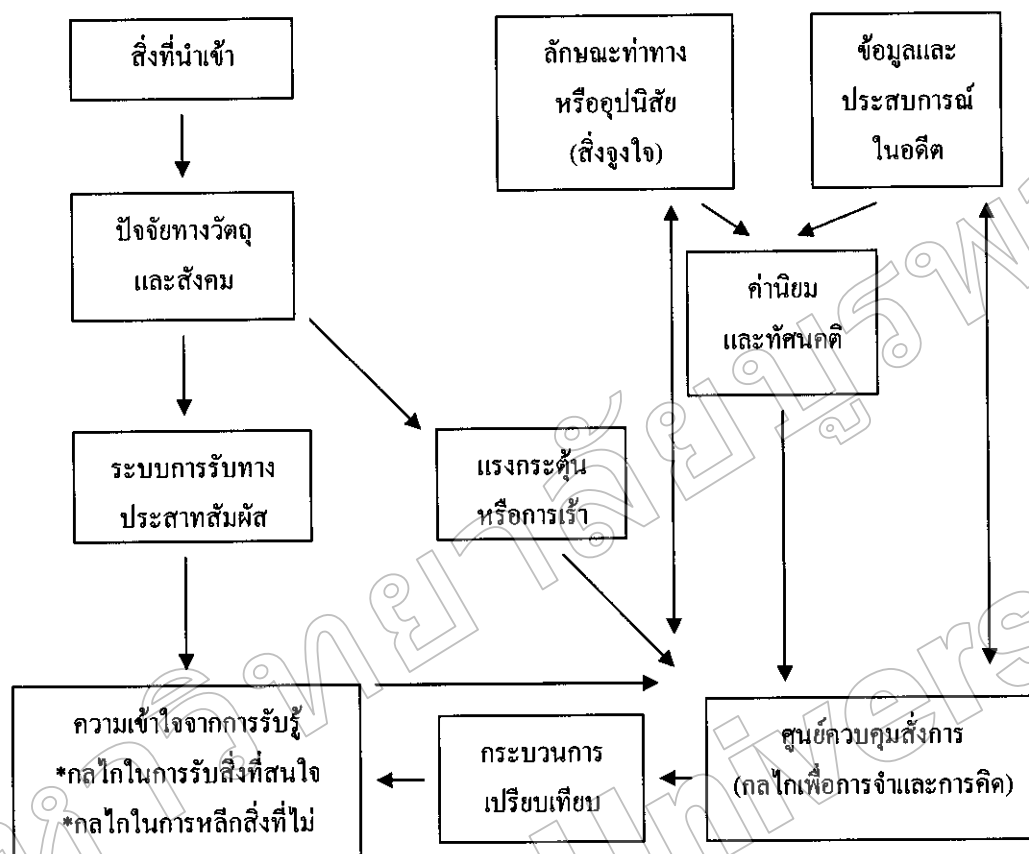
แรงกระตุ้นหรือการเร้า (Arousal)

พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ระบบได้รับการเปิด (turned on) ให้เกิดวงจรขึ้นเท่านั้น คือ ต้องมีการเคลื่อนไหว หรือดำเนินไปนั่นเอง ในทางหนึ่งแรงกระตุ้นจะเกิดขึ้นภายในตัวบุคคลอันสืบเนื่องมาจากความต้องการที่มีอยู่ได้รับการกระตุ้นเตือน (need activation) ทำนองเดียวกันแรงกระตุ้น อาจเกิดจากตัวกระตุ้นภายนอกได้เช่นกัน ซึ่งเกิดจากการได้รับสิ่งกระตุ้นทั้งทางวัตถุและทางสังคม อย่างการได้พบเห็นโฆษณาเครื่องดื่มที่ชวนดื่ม ก็อาจเกิดความอยากบริโภคขึ้นมาได้ ซึ่งจำทำให้เกิด พฤติกรรมการซื้อได้

ความเข้าใจจากการรับรู้ และกระบวนการเปรียบเทียบ (Perception and the Comparison

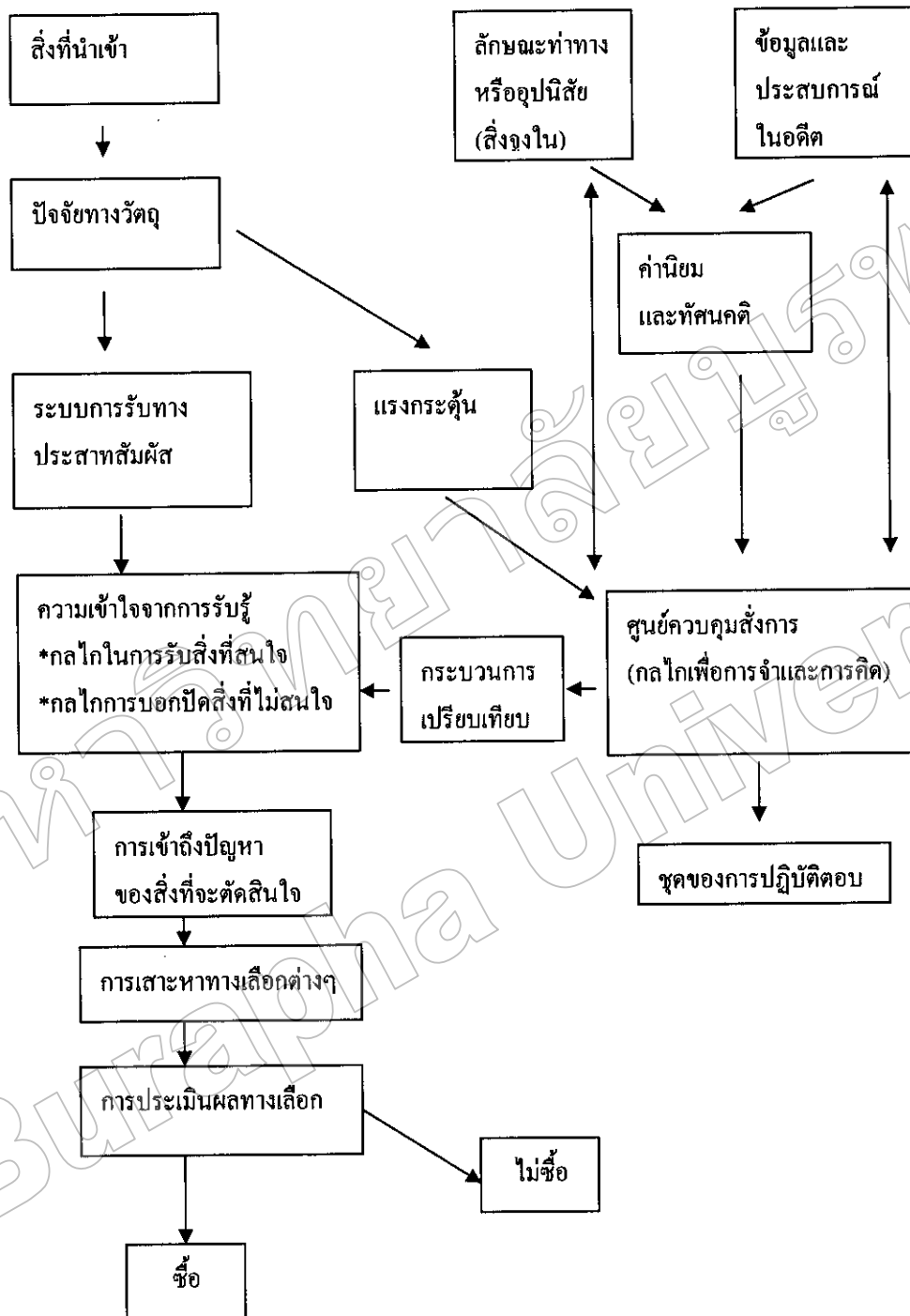
Process)

เมื่อคนเรารู้อะไรจากสิ่งเร้า ก่อนที่จะไปถึงกระบวนการตัดสินใจ ระบบจิตวิทยาของคนจะ เริ่มคิดวิเคราะห์ โดยนำเอาความจำหรือข้อมูลในอดีตมาประกอบการคิด การเริ่มต้นของกระบวนการ จะอยู่ที่กลไกของความเข้าใจจากการรับรู้และกระบวนการเปรียบเทียบ ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 ความเข้าใจจากการรับรู้และกระบวนการเปรียบเทียบ

ผลที่ออกมาและกระบวนการตัดสินใจ (The Outcome and the Decision-Making Process) ถ้าทุกสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคคลสามารถมองเห็นหรือเข้าใจถึงปัญหาของสิ่งที่จะตัดสินใจชื่อ (recognizes a problem) ได้อย่างครบถ้วน แล้วปฏิบัติออกมาในรูปแบบหนึ่ง โดยดำเนินการคิดวิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อการตัดสินใจในที่สุด ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 4 ผลที่ออกมาและกระบวนการตัดสินใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในเรื่องของการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิดที่มีต่อสุราพื้นบ้าน และพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายในตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อเรื่อง ที่ผู้วิจัยทำการศึกษานี้ได้แก่

สุภาภรณ์ กรุดทอง (2539) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำนายการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของผู้ปฏิบัติ หน้าที่ยามรักษาการณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความตั้งใจ ทักษะคิด ความคาดหวังของสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ และพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ของเจ้าหน้าที่ยามมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศึกษาปัจจัย ทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามข้อมูลประชากรทั่วไป แบบ วัดทัศนคติและความคาดหวังของสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และ ทำนายตัวแปรโดยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ปรากฏผล ดังนี้ 1. ความตั้งใจในการดื่มกับพฤติกรรมกรรมการดื่มที่มี แอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ยามมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 2. ทักษะคิดต่อการดื่ม กับพฤติกรรมกรรมการดื่มที่มี แอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ยามมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความคาดหวังของสังคมต่อการดื่ม กับพฤติกรรม กรรมการดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ยามมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 4. ความคาดหวังของสังคมต่อการดื่ม สามารถทำนาย พฤติกรรมการดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของเจ้าหน้าที่ยามมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมี อำนาจในการทำนาย ร้อยละ 58.34

ประกิจ โพธิอาศน์ (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากกลุ่มวัยรุ่นอายุระหว่าง 15-19 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาระดับ ประกาศนียบัตร วิชาชีพ และนักเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 411 คน เป็น วัยรุ่นชาย ร้อยละ 55.5 วัยรุ่นหญิง ร้อยละ 44.5 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกแล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน Students t-test, Chi-square, Pearsons Product Moment Correlation Coefficient และ Multiple Classification Analysis

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ ร้อยละ 2.7 คีมนานๆ ครั้ง ร้อยละ 46.7 และพบว่าปัจจัยนำ ได้แก่ เพศ อายุ ผลการเรียนรู้ ประเภทของการศึกษา ลักษณะที่พักอาศัย ทัศนคติ ค่านิยม การรับรู้ผลกระทบ จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การเข้าถึงแหล่งซื้อขาย ความสัมพันธ์ใน ครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยเสริม ได้แก่ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis) พบว่าตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดี ที่สุด คือ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนสนิท รองลงมาคือทัศนคติ ต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพศ และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา ตามลำดับ

ศิริมา อองอาจมณีรัตน์ (2541) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริโภคเครื่องดื่มชูกำลังของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง ในกรุงเทพมหานคร โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การระบุปัจจัยที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องดื่มชูกำลังของผู้บริโภครวมทั้งสาเหตุสิ่งจูงใจปริมาณ และวิธีการบริโภค อีกทั้งศึกษาถึงความเชื่อ ความเข้าใจ และการรับรู้ต่อผลของการบริโภค ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อที่มีต่อเครื่องดื่มชูกำลัง ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดื่มชูกำลัง มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มชูกำลังมาบริโภค โดยภาพรวมพบว่ากลุ่มที่ตัดสินใจซื้อ มีระดับคะแนนความเชื่อสูงกว่ากลุ่มที่ตัดสินใจไม่ซื้อ และกลุ่มที่ตัดสินใจซื้อ มีระดับคะแนนความเข้าใจต่ำกว่ากลุ่มที่ตัดสินใจไม่ซื้อ ส่วนการได้รับข้อมูลข่าวสาร การโฆษณาและการรับรู้ต่อผลของการบริโภคเครื่องดื่มชูกำลังไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มชูกำลังมาบริโภค โดยเหตุผลหรือสิ่งจูงใจของผู้บริโภคที่ตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องดื่มชูกำลังมาบริโภค คือ อยากรทดลอง ดื่มแก้วังและรสชาติ กระทั่งแดงเป็นยี่ห้อที่ผู้บริโภคนิยมดื่มมากที่สุด ปริมาณในการบริโภคส่วนใหญ่ 1-2 ขวด/สัปดาห์ ดื่มโดยไม่ผสมกับเครื่องดื่ม อาหาร และยา และมักจะดื่มในช่วงเวลาทำงานยามวิกาล ผลการศึกษาครั้งนี้ช่วยประยุกต์ใช้ในกระบวนการส่งเสริมภาวะโภชนาการ (Nutrition Promotion) โดยการนำเสนอข้อมูลให้น่าสนใจ และกระตุ้นให้ผู้บริโภคปฏิบัติตามพฤติกรรมในการส่งเสริมสุขภาพต่อไป

เมธา คงเมือง (2542) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อภาพลักษณ์เบียร์ตราสิงห์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเบียร์ตราสิงห์ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรในเขต

กรุงเทพมหานคร กับทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ ตลอดจนศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมที่มีต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดของเบียร์ตราสิงห์ต่อไป ซึ่งสรุปได้ ดังนี้ 1. ลักษณะทางประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับเบียร์ตราสิงห์มีความสัมพันธ์กัน 2. ลักษณะทางประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมที่มีต่อภาพลักษณ์เบียร์ตราสิงห์มีความสัมพันธ์กัน 3. ลักษณะทางประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร กับพฤติกรรมที่มีต่อภาพลักษณ์เบียร์ตราสิงห์มีความสัมพันธ์กัน 4. ทัศนคติที่มีต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมตอบสนองต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์

ดวงกมล ลาภยืนยง (2545) ได้ศึกษาการเปิดรับสื่อ และทัศนคติที่มีต่อผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ รวมถึงพฤติกรรมการดื่มเบียร์ของผู้ชายในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างเพศชายซึ่งกระจายอยู่ตามจุดสำคัญใหญ่ๆ ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คนโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อ และต้องการข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ในลักษณะที่มีเนื้อหาสาระที่ทำให้เกิดความมั่นใจในผลิตภัณฑ์จากสื่อโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเป็นผู้นำเบียร์ในอดีต การมีรสชาติเข้มข้น และการคงซึ่งเอกลักษณ์ความเป็นไทย ส่วนทัศนคติเชิงลบคือ การที่มีราคาแพงเมื่อเทียบกับเบียร์ยี่ห้ออื่น การไม่มีกิจกรรมส่งเสริมการขาย และการที่โฆษณาสู้ยี่ห้ออื่นไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมซื้อเบียร์ดื่มเอง โดยดื่มมากกว่า 7 วัน/ครั้ง และครั้งละ 2 ขวดขึ้นไป มักจะดื่มกับเพื่อน สถานที่นิยมไปดื่มคือร้านเหล้า มีค่าใช้จ่ายในการดื่มแต่ละครั้งอยู่ในเกณฑ์ 51-100 บาท เหตุผลในการเลือกดื่มเบียร์ขึ้นอยู่กักรสชาติ คุณภาพ และเคยดื่มเป็นประจำ โดยเบียร์ที่กลุ่มตัวอย่างมักเลือกดื่มคือเบียร์ยี่ห้อไฮเนเก้น

เอกสิทธิ์ ศศิธรานกุล (2543) วิจัยเกี่ยวกับการศึกษาโครงสร้าง พฤติกรรม และผลการดำเนินงานของตลาดเบียร์ในประเทศไทย โดยผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมเบียร์ในประเทศไทยมีโครงสร้างตลาดแบบผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) โดยมีบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัดครองส่วนแบ่งตลาดที่สูงที่สุด เครื่องมือที่ใช้ในการแข่งขันส่วนใหญ่เป็นการแข่งขันทางด้านที่มีใช้ราคา ผลจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคพบว่า ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ผลิตประสบความสำเร็จในอุตสาหกรรมเบียร์ ดังนั้นผู้ประกอบการรายใหม่ที่ต้องการเข้าสู่อุตสาหกรรมนี้ ต้องมีช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่แข็งแกร่งเช่นเดียวกัน ส่วนผลจากการศึกษาอุปสงค์ของเบียร์ในประเทศไทยพบว่า รายได้ของประชากรเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดอุปสงค์ ดังนั้นในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำอย่างในปัจจุบัน ผู้ผลิตเบียร์ควรจะมุ่งเน้นขยายตลาดในส่วนของผู้บริโภคที่มีรายได้น้อย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยเรื่องการเปิดรับสื่อ ทักษะคิดและพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ชายที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี และเป็นผู้ที่เคยดื่มสุราพื้นบ้าน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มประชากรที่เลือกศึกษาโดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ตามจุดต่าง ๆ ในตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาเก็ต จินมอเตอร์ไซค์ ป้ายรถเมล์ ทารอตู้ หอพัก ตลาดนัด ฯลฯ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย สามารถจำแนกตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน

ตัวแปรต้น : ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตัวแปรตาม : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทำให้มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

ตัวแปรต้น : ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตัวแปรตาม : ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน

ตัวแปรต้น : ลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตัวแปรตาม : พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตัวแปรต้น : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้าน

ตัวแปรตาม : ทศนคติที่มีต่อสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตัวแปรต้น : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้าน

ตัวแปรตาม : พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 6 ทศนคติที่มีต่อสุราที่บ้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตัวแปรต้น : ทศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน

ตัวแปรตาม : พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามจำนวน 200 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยคำถามเป็นลักษณะของแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended question) โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบแบบสอบถามแบบสำรวจ (Check-List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และแบบเติมคำสั้น ๆ ในช่องว่าง และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงวัตถุประสงค์มากที่สุด ผู้วิจัยได้ลำดับเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับสุราที่บ้าน
- ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในการรวบรวมข้อมูล (แบบสอบถาม) ผู้วิจัย ได้ทำการแจกและชี้แจงแบบสอบถามด้วยตนเองตามจุดต่าง ๆ ในตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี กับกลุ่มตัวอย่างผู้ชายที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในพื้นที่ ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี โดยการนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวให้สละเวลาตอบแบบสอบถาม และขอรับคืนทันที

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปรต่างๆ ดังนี้

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านประเภทต่างๆ

การวัดค่าตัวแปรการรู้จักประเภทสุราพื้นบ้าน จากสุราพื้นบ้าน 8 ประเภท

น้อยที่สุด = 1 คะแนน

น้อย = 2 คะแนน

ปานกลาง = 3 คะแนน

มาก = 4 คะแนน

มากที่สุด = 5 คะแนน

นำคะแนนที่ได้จัดลำดับของค่าเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 1.00-2.33 คะแนน อยู่ในระดับ ต่ำ หรือ น้อย

คะแนนระหว่าง 2.34-3.66 คะแนน อยู่ในระดับ กลาง หรือ ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.67-5.00 คะแนน อยู่ในระดับ สูง หรือ มาก

2. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน

การวัดค่าตัวแปรการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน จากแหล่งข่าวสาร จำนวน 8 แหล่ง

มากกว่า 7วัน/ครั้ง = 1 คะแนน

6-7 วัน/ครั้ง = 2 คะแนน

4-5 วัน/ครั้ง = 3 คะแนน

2-3 วัน/ครั้ง = 4 คะแนน

ทุกวัน = 5 คะแนน

นำคะแนนที่ได้จัดลำดับของค่าเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 1.00-2.33 คะแนน อยู่ในระดับ ต่ำ หรือ น้อย

คะแนนระหว่าง 2.34-3.66 คะแนน อยู่ในระดับ กลาง หรือ ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.67-5.00 คะแนน อยู่ในระดับ สูง หรือ มาก

3.ทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน

การจัดค่าตัวแปรเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน จากข้อความ 14 ข้อความ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1 คะแนน

ไม่เห็นด้วย = 2 คะแนน

ปานกลาง = 3 คะแนน

เห็นด้วย = 4 คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 คะแนน

นำคะแนนที่ได้จัดระดับของค่าเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 1.00-2.33 คะแนน อยู่ในระดับ ต่ำ หรือ น้อย

คะแนนระหว่าง 2.34-3.66 คะแนน อยู่ในระดับ กลาง หรือ ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.67-5.00 คะแนน อยู่ในระดับ สูง หรือ มาก

4. พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน

การวัดค่าตัวแปรเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านประเภทต่างๆ จากสุราที่บ้าน จำนวน

8 ประเภท

ไม่เคยเลย = 1 คะแนน

นานๆครั้ง = 2 คะแนน

พอสมควร = 3 คะแนน

บ่อย = 4 คะแนน

เป็นประจำ = 5 คะแนน

นำคะแนนที่ได้จัดลำดับของค่าคะแนนเฉลี่ย เป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 1.00-2.33 คะแนน อยู่ในระดับ ต่ำ หรือ น้อย

คะแนนระหว่าง 2.34-3.66 คะแนน อยู่ในระดับ กลาง หรือ ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.67-5.00 คะแนน อยู่ในระดับ สูง หรือ มาก

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล ให้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for the Social Science for window) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง และสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาประมวลผล
2. ลงรหัสข้อมูลในแบบสอบถาม บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Window ตามสมมติฐานการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำเสนอข้อมูลโดยตาราง เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน ทักษะคดีที่มีต่อสุราพื้นบ้าน และพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน
2. แบบการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Statistic) ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความแตกต่าง โดยใช้ Chi-square

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 เป็นบทที่ว่าด้วยการสรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยแสดงผลเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- 1.1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง
- 1.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 1.3 ทศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 1.4 พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่า

สถิติ Chi - Square

- 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านกับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านกับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- 2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านกับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยแสดงผลเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประชากรศาสตร์ด้านอายุ (N=200)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ 20 – 29 ปี	100	50.0
อายุ 30 – 39 ปี	51	25.5
อายุ 40 – 49 ปี	34	17.0
อายุ 50 – 59 ปี	14	7.0
อายุ 60 ปีขึ้นไป	1	0.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 – 29 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงไปตามลำดับ ได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 30 – 39 ปีคิดเป็นร้อยละ 25.5 อายุ 40 – 49 ปีร้อยละ 17.0

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประชากรศาสตร์ด้านอาชีพ (N=200)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน / นักศึกษา	54	27.0
ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	51	25.5
พนักงานบริษัทเอกชน	47	23.5
รับจ้างทั่วไป	25	12.5
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	20	10.0
อื่นๆ	3	1.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพเป็นนักเรียนและนักศึกษามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงไปตามลำดับ ได้แก่อาชีพธุรกิจส่วนตัวและค้าขายคิดเป็นร้อยละ 25.5 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนร้อยละ 23.5

ตารางที่ 3 แสดงลักษณะจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา(N=200)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	29	14.5
มัธยมศึกษา	17	8.5
อนุปริญญา	20	10.0
ปริญญาตรี	111	35.5
สูงกว่าปริญญาตรี	23	11.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงไปตามลำดับได้แก่ประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 14.5 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 11.5

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรส(N=200)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	126	63.0
สมรส	69	34.5
หย่าร้าง	5	2.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพโสดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.0 สถานภาพสมสร้อยละ 34.5 และสถานภาพหย่าร้างน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 5 แสดงลักษณะจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประชากรศาสตร์ด้านรายได้ (N=200)

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	55	27.5
5,001 – 10,000 บาท	35	17.5
10,001 – 15,000 บาท	49	24.5
15,001 – 20,000 บาท	25	12.5
20,001 – 25,000 บาท	11	5.5
25,001 บาทขึ้นไป	25	12.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงไปตามลำดับได้แก่รายได้ 10,001 – 15,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 24.5 รายได้ 5,001 – 10,000 บาทร้อยละ 17.5

1.2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของผู้ขายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรู้จักสุราพื้นบ้าน (N=200)

ประเภทของสุราพื้นบ้านที่กลุ่มตัวอย่างรู้จัก	Mean	Std.deviation	แปรผล
อุ	2.23	1.29	ปานกลาง
สาโท	3.19	1.19	ปานกลาง
สาเก	2.59	1.17	ปานกลาง
กระแช่	2.49	1.20	ปานกลาง
ข้าวหมาก	3.32	1.28	ปานกลาง
ไวน์ผลไม้	3.41	1.29	ปานกลาง
เหล้าขาว (เหล้าโรง)	3.45	1.23	ปานกลาง
ไวน์ - พอร์ต	2.41	1.28	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยความรู้การเปิดรับข่าวสาร	3.30	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านประเภทเหล้าขาว (เหล้าโรง) มากที่สุด (Mean = 3.45) รองลงไปตามลำดับได้แก่ ไวน์ผลไม้ (Mean = 3.41) ข้าวหมาก (Mean = 3.32)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสื่อที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุรา
 พื้นบ้าน(N=200)

ประเภทของสื่อ	Mean	Std.deviation	แปลผล
ครอบครัว	2.18	1.49	ปานกลาง
เพื่อน	2.64	1.55	ปานกลาง
คนรู้จัก	2.39	1.40	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์	2.40	1.24	ปานกลาง
นิตยสาร	2.05	1.20	ปานกลาง
วารสาร	1.93	1.31	ปานกลาง
วิทยุ	2.00	1.54	ปานกลาง
โทรทัศน์	2.58	0.22	ปานกลาง
รวม	2.47	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ รับสื่อจากการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน
 มากที่สุดคือ เพื่อน (Mean = 2.64) รองลงไปตามลำดับได้แก่ โทรทัศน์ (= Mean 2.58)
 หนังสือพิมพ์ (Mean = 2.40)

1.3 ทักษะคิตที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะคิตที่มีต่อสุราพื้นบ้าน(N=200)

ทักษะคิต	Mean	Std. deviation	แปรผล
1. สุราพื้นบ้านเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย	3.80	0.85	บวก
2. สุราพื้นบ้านเป็นเครื่องดื่มของผู้ใหญ่	3.65	0.93	บวก
3. สุราพื้นบ้านเป็นเครื่องดื่มของผู้ชาย	3.36	0.93	ปานกลาง
4. สุราพื้นบ้านมีราคาถูกเมื่อเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่น	3.89	0.78	บวก
5. สุราพื้นบ้านไม่ค่อยมีกิจกรรมส่งเสริมการขาย	3.91	0.91	บวก
6. สุราพื้นบ้านมีภาพลักษณ์ที่ดีในการปฏิบัติตามกฎหมาย	3.11	1.01	บวก
7. สุราพื้นบ้านได้รับความนิยมจากสถานประกอบการ	2.50	1.07	ปานกลาง
8. การประชาสัมพันธ์ของสุราพื้นบ้านสู่การประชาสัมพันธ์ของเครื่องดื่มประเภทอื่นได้	3.03	1.18	ปานกลาง
9. สุราพื้นบ้านเป็นผู้สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2.99	0.98	ปานกลาง
10. สุราพื้นบ้านเป็นผู้อนุรักษ์วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย	3.95	0.79	บวก
11. สุราพื้นบ้านหาซื้อได้ง่ายเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่น	3.29	0.89	ปานกลาง
12. สุราพื้นบ้านมีความปลอดภัยในตัวเองผลิตภัณฑ์เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่น	2.60	0.85	ปานกลาง
13. สุราพื้นบ้านรสชาติดีกว่าเครื่องดื่มประเภทอื่น	2.77	0.74	ปานกลาง
14. สุราพื้นบ้านเหมาะสำหรับซื้อเป็นของขวัญ	2.57	1.02	ปานกลาง
รวม	3.75	0.53	บวก

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทักษะคิตเชิงบวกเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านด้านสุราพื้นบ้านเป็นสุราพื้นบ้านเป็นผู้อนุรักษ์วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทยมากที่สุด (Mean = 3.95) รองลงไปตามลำดับได้แก่ สุราพื้นบ้านไม่ค่อยมีกิจกรรมส่งเสริมการขาย (Mean = 3.91) สุราพื้นบ้านมีราคาถูกเมื่อเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่น (Mean = 3.89)

1.4 พฤติกรรมการค้ำสุราพื้นบ้านของผู้ชนตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการค้ำสุราพื้นบ้านด้านการซื้อ(N=200)

พฤติกรรมการซื้อ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ซื้อค้ำเอง	108	54.0
ซื้อค้ำเอง	92	45.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมไม่ได้ซื้อสุราพื้นบ้านค้ำเองคิดเป็นร้อยละ 54.0 และซื้อค้ำเองคิดเป็นร้อยละ 45.0

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการค้ำสุราพื้นบ้านด้านระยะเวลาในการค้ำ(N=200)

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ.
ต่ำกว่า 5 ปี	141	70.0
6 – 10 ปี	42	21.0
11 – 15 ปี	10	5.0
16 – 20 ปี	6	3.0
21 ปีขึ้นไป	1	0.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการค้ำสุราพื้นบ้านเป็นเวลาต่ำกว่า 5 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงไปตามลำดับได้แก่ ระยะเวลา 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.0 ระยะเวลา 11 – 15 ปี ร้อยละ 5.0

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านด้าน เหตุผลที่ต้องการดื่ม(N=200)

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
รสชาติ	64	32.0
ราคา	40	20.0
มีให้ดื่ม	32	16.0
กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น	18	9.0
เคยดื่มเป็นประจำ	14	7.0
หาซื้อง่าย	12	6.0
ภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์	12	6.0
คุณภาพ	2	1.0
ชื่อเสียง	2	1.0
อื่นๆ	6	3.0
รวม	202	101.0

จากตารางที่ 11 พบว่าพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านมีเหตุผลด้านรสชาติมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 31.7 รองลงไปตามลำดับได้แก่ ราคาคิดเป็นร้อยละ 19.8 มีให้ดื่มร้อยละ 15.8

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการดื่มสุราด้านประเภทของสุราที่บ้านที่ดื่มเป็นประจำ(N=200)

ประเภท	Mean	Std.deviation	แปรผล
อุ	1.56	0.88	น้อย
สาโท	2.11	1.05	น้อย
สาเก	1.79	0.92	น้อย
กระแช่	1.78	0.99	น้อย
ข้าวหมาก	2.26	1.13	น้อย
ไวน์ผลไม้	2.41	1.12	ปานกลาง
เหล้าขาว(เหล้าขาว)	2.28	1.16	น้อย
ไวน์ - พอร์ต	2.10	1.18	น้อย
รวม	2.46	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านประเภทไวน์ผลไม้มากที่สุด (Mean =2.41) รองลงไปตามลำดับได้แก่ เหล้าขาว (เหล้าโรง) (Mean = 2.28) และข้าวหมาก (Mean=2.26)

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อทดสอบสมมติฐาน
โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติ Chi - Square**

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรศาสตร์กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของ ผู้ขายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน(N=200)

อายุ		การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประเภทของสุรา พื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
20 – 29 ปี	จำนวน	48	37	15	100	19.00*
	ร้อยละ	48.0	37.0	15.0	100	
30 – 39 ปี	จำนวน	26	21	4	51	
	ร้อยละ	51.0	41.2	7.8	100	
40 – 49 ปี	จำนวน	25	7	2	34	
	ร้อยละ	73.5	20.6	5.9	100	
50 – 59 ปี	จำนวน	7	7	-	14	
	ร้อยละ	50.0	50.0	-	100	
60 ปีขึ้นไป	จำนวน	-	-	1	1	
	ร้อยละ	-	-	100.0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 12 พบว่าอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 20-29ปีมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.0 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 15.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 30-39ปีมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.2 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 7.8

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 40-49ปีมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.5รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 20.6 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 5.9

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 50-59ปีมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยและระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน (N=200)

อาชีพ		การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
นักเรียน / นักศึกษา	จำนวน	19	24	11	54	21.14*
	ร้อยละ	35.2	44.4	20.4	100	
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	11	9	-	20	
	ร้อยละ	55.0	45.0	-	100	
ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	จำนวน	27	19	5	51	
	ร้อยละ	52.9	37.3	9.8	100	
รับจ้างทั่วไป	จำนวน	20	4	1	14	
	ร้อยละ	80.0	16.0	4.0	100	
พนักงานบริษัทเอกชน	จำนวน	28	15	4	47	
	ร้อยละ	59.6	31.9	8.5	100	
อื่นๆ	จำนวน	1	1	1	3	
	ร้อยละ	33.3	33.3	33.3	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 13 พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษามีมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 35.2

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.0 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 9.8

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.3 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 4.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.0 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 8.5

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.6 รองลงมาในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.3 และสุดท้ายในระดับ ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.9

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอื่นๆมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับมาก เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 33.3

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน (N=200)

การศึกษา		การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ประถมศึกษา	จำนวน	20	7	2	29	16.83*
	ร้อยละ	69.0	24.1	6.9	100	
มัธยมศึกษา	จำนวน	9	6	2	17	
	ร้อยละ	52.9	35.3	11.8	100	
อนุปริญญา	จำนวน	8	5	7	20	
	ร้อยละ	40.0	25.5	35.0	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	56	46	9	111	
	ร้อยละ	50.5	41.4	8.1	100	
อื่นๆ	จำนวน	13	8	2	23	
	ร้อยละ	56.5	34.8	8.7	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 14 พบว่าการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.1 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 6.9

กลุ่มตัวอย่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.3 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 11.8

กลุ่มตัวอย่างการศึกษาระดับอนุปริญญาที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.0 และสุดท้ายในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.5

กลุ่มตัวอย่างการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.4 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 8.1

กลุ่มตัวอย่างการศึกษาระดับอื่นๆมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.8 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 8.7

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน (N=200)

สถานภาพสมรส		การเปิดรับสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
โสด	จำนวน	59	51	16	126	17.28**
	ร้อยละ	46.8	40.5	12.7	100	
สมรส	จำนวน	47	16	6	69	
	ร้อยละ	68.1	23.2	8.7	100	
หย่าร้าง	จำนวน	-	5	-	20	
	ร้อยละ	-	100.0	-	100	

* $P \leq 0.01$

จากตารางที่ 15 พบว่าสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมา ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.5 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.7

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.1 รองลงมา ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.2 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 8.7

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหย่าร้างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตารางที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน(N=200)

รายได้		การเปิดรับสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	จำนวน	32	15	8	55	18.42*
	ร้อยละ	58.2	27.3	14.5	100	
5,001 – 10,000 บาท	จำนวน	12	14	9	35	
	ร้อยละ	34.3	40.0	25.7	100	
10,001 – 15,000 บาท	จำนวน	26	21	2	49	
	ร้อยละ	53.1	42.9	4.1	100	
15,000 – 20,000 บาท	จำนวน	17	7	1	25	
	ร้อยละ	68.0	28.0	4.0	100	
20,001 – 25,000 บาท	จำนวน	6	4	1	11	
	ร้อยละ	54.5	36.4	9.1	100	
25,001 บาทขึ้นไป	จำนวน	13	11	1	25	
	ร้อยละ	52.0	44.0	4.0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 16 พบว่ารายได้ที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาทการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.3 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 14.5

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 5,001-10,000 บาทการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 34.3 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 25.7

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 10,001-15,000 บาทการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.1 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.9 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 4.1

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 15,001-20,000 บาทการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.0 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 4.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 20,001-25,000 บาทการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.4 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 9.1

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 25,001 ขึ้นไป บาทการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.0 และสุดท้ายในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 4.0

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรศาสตร์กับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน(N=200)

อายุ		ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		ลบ	ปานกลาง	บวก		
20 – 29 ปี	จำนวน	1	76	23	100	19.78*
	ร้อยละ	1.0	76.0	23.0	100	
30 – 39 ปี	จำนวน	-	49	2	51	
	ร้อยละ	-	96.1	3.9	100	
40 – 49 ปี	จำนวน	1	31	2	34	
	ร้อยละ	2.9	91.2	5.9	100	
50 – 59 ปี	จำนวน	-	12	2	14	
	ร้อยละ	-	85.7	14.3	100	
60 ปีขึ้นไป	จำนวน	-	-	1	1	
	ร้อยละ	-	-	100.0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 17 พบว่าอายุที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุ 20-29ปี มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.0 รองลงมาในเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ 23.0 และสุดท้ายในเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 1.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุ 30-39ปี มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.1รองลงมาในเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ 3.9

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุ 40-49ปี มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.2 รองลงมาในเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ 5.9 และสุดท้ายในเชิงลบ คิดเป็นร้อยละ 2.9

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุ 50-59ปี มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในระดับปานกลาง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.7 รองลงมาในเชิงบวกคิดเป็นร้อยละ 14.3

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุ 60ปีขึ้นไป มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในเชิงบวก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน(N=200)

อาชีพ		ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน			รวม	χ ²
		ลบ	ปานกลาง	มาก		
นักเรียน / นักศึกษา	จำนวน	-	45	9	54	6.55
	ร้อยละ	-	83.3	16.7	100	
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	-	18	2	20	
	ร้อยละ	-	90.0	10.0	100	
ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	จำนวน	-	42	9	51	
	ร้อยละ	-	82.4	17.6	100	
รับจ้างทั่วไป	จำนวน	1	22	2	25	
	ร้อยละ	4.0	88.0	8.0	100	
พนักงานบริษัทเอกชน	จำนวน	1	39	7	47	
	ร้อยละ	2.1	83.0	14.9	100	
อื่นๆ	จำนวน	-	2	1	3	
	ร้อยละ	-	66.7	33.3	100	

จากตารางที่ 18 พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน(N=200)

การศึกษา		ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		ลบ	ปานกลาง	มาก		
ประถมศึกษา	จำนวน	1	24	4	29	9.38
	ร้อยละ	3.4	82.8	13.8	100	
มัธยมศึกษา	จำนวน	-	12	5	17	
	ร้อยละ	-	70.6	29.4	100	
อนุปริญญา	จำนวน	-	17	3	20	
	ร้อยละ	-	85.0	15.0	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	1	92	18	111	
	ร้อยละ	0.9	82.9	16.2	100	
อื่นๆ	จำนวน	-	23	-	23	
	ร้อยละ	-	100.0	-	100	

จากตารางที่ 19 พบว่าการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน(N=200)

สถานภาพสมรส		ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		ลบ	ปานกลาง	มาก		
โสด	จำนวน	1	106	19	126	1.20
	ร้อยละ	0.8	84.1	15.1	100	
สมรส	จำนวน	1	57	11	69	
	ร้อยละ	1.4	82.6	15.9	100	
หย่าร้าง	จำนวน	-	5	-	5	
	ร้อยละ	-	100.0	-	100	

จากตารางที่ 20 พบว่าสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน (N=200)

รายได้		ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		ลบ	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	จำนวน	1	46	8	35	17.30
	ร้อยละ	1.8	83.6	14.5	100	
5,001 – 10,000 บาท	จำนวน	-	33	2	35	
	ร้อยละ	-	94.3	5.7	100	
10,000 – 15,000 บาท	จำนวน	-	36	13	49	
	ร้อยละ	-	73.5	26.5	100	
15,001 – 20,000 บาท	จำนวน	-	19	6	25	
	ร้อยละ	-	76.0	24.0	100	
20,001 – 25,000 บาท	จำนวน	-	10	1	11	
	ร้อยละ	-	90.9	9.1	100	
25,001 บาทขึ้นไป	จำนวน	1	24	-	25	
	ร้อยละ	4.0	96.0	-	100	

จากตารางที่ 21 พบว่ารายได้ที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน(N=200)

อายุ		พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
20 – 29 ปี	จำนวน	62	35	3	100	14.70
	ร้อยละ	62.0	35.0	3.0	100	
30 – 39 ปี	จำนวน	35	16	-	51	
	ร้อยละ	68.6	31.4	-	100	
40 – 49 ปี	จำนวน	27	7	-	34	
	ร้อยละ	79.4	20.6	-	100	
50 – 59 ปี	จำนวน	14	-	-	14	
	ร้อยละ	100.0	-	-	100	
60 ปีขึ้นไป	จำนวน	-	1	-	1	
	ร้อยละ	-	100.0	-	100	

จากตารางที่ 23 พบว่าอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน(N=200)

อาชีพ		พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน			รวม	χ ²
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
นักเรียน / นักศึกษา	จำนวน	35	18	1	54	9.69
	ร้อยละ	64.8	33.3	1.9	100	
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	14	6	-	20	
	ร้อยละ	70.0	30.0	-	100	
ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	จำนวน	36	13	2	51	
	ร้อยละ	70.6	25.5	3.9	100	
รับจ้างทั่วไป	จำนวน	22	3	-	25	
	ร้อยละ	88.0	12.0	-	100	
พนักงานบริษัทเอกชน	จำนวน	29	18	-	47	
	ร้อยละ	61.7	38.3	-	100	
อื่นๆ	จำนวน	2	1	-	3	
	ร้อยละ	66.7	33.3	-	100	

จากตารางที่ 24 พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน(N=200)

การศึกษา		พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน			รวม	χ ²
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ประถมศึกษา	จำนวน	28	1	-	29	9.38
	ร้อยละ	96.6	3.4	-	100	
มัธยมศึกษา	จำนวน	8	7	2	17	
	ร้อยละ	47.1	41.2	11.8	100	
อนุปริญญา	จำนวน	15	5	-	20	
	ร้อยละ	75.0	25.0	-	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	72	38	1	111	
	ร้อยละ	64.9	34.2	0.9	100	
อื่นๆ	จำนวน	15	8	-	23	
	ร้อยละ	65.2	34.8	-	100	

จากตารางที่ 25 พบว่าการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านมีความแตกต่าง

ตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน(N=200)

สถานภาพสมรส		พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
โสด	จำนวน	79	46	1	126	9.90*
	ร้อยละ	62.7	36.5	0.8	100	
สมรส	จำนวน	54	13	2	69	
	ร้อยละ	78.3	18.8	2.9	100	
หย่าร้าง	จำนวน	5	-	-	5	
	ร้อยละ	100.0	-	-	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 26 พบว่าสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างสถานภาพโสดมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.7 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.5 และสุดท้ายในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 0.8

กลุ่มตัวอย่างสถานภาพสมรสมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 78.3 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.8 และสุดท้ายในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 2.9

กลุ่มตัวอย่างสถานภาพหย่าร้างมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.0

ตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน(N=200)

รายได้		พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	จำนวน	42	10	3	55	18.95*
	ร้อยละ	76.4	18.2	5.5	100	
5,001 – 10,000 บาท	จำนวน	21	14	-	35	
	ร้อยละ	60.0	40.0	-	100	
10,001 – 15,000 บาท	จำนวน	29	20	-	49	
	ร้อยละ	59.2	40.8	-	100	
15,001 – 20,000 บาท	จำนวน	20	5	-	25	
	ร้อยละ	80.0	20.0	-	100	
20,001 – 25,000 บาท	จำนวน	6	5	-	11	
	ร้อยละ	54.5	45.5	-	100	
25,001 บาทขึ้นไป	จำนวน	20	5	-	25	
	ร้อยละ	80.0	20.0	-	100	

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 27 พบว่ารายได้ที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.4 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.2 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 5.5

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาทมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาทมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.8

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาทมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 20.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ระหว่าง 20,001-25,000 บาทมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.5

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ระหว่าง 25,001ขึ้นไปมีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 20.0

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านกับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ขายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านกับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน(N=200)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน		ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		ลบ	ปานกลาง	บวก		
น้อย	จำนวน	2	90	14	106	7.22
	ร้อยละ	1.9	84.9	13.2	100	
ปานกลาง	จำนวน	-	63	9	72	
	ร้อยละ	-	87.5	12.5	100	
มาก	จำนวน	-	15	7	22	
	ร้อยละ	-	68.2	31.8	100	

จากตารางที่ 28 พบว่าระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านกับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านกับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน(N=200)

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน		พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
น้อย	จำนวน	87	17	2	106	22.7***
	ร้อยละ	82.1	16.0	1.9	100	
ปานกลาง	จำนวน	38	34	-	72	
	ร้อยละ	52.8	47.2	-	100	
มาก	จำนวน	13	8	1	22	
	ร้อยละ	59.1	36.4	1.5	100	

* $P \leq 0.000$

จากตารางที่ 29 พบว่าระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับน้อยมีพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.1 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.0 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 1.9

กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับปานกลางมีพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.8 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.2

กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านในระดับมากมีพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.1 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.4 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 1.5

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านกับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านกับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน (N=200)

ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน		พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน			รวม	χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ลบ	จำนวน	2	-	-	2	18.7***
	ร้อยละ	100	-	-	100	
ปานกลาง	จำนวน	119	49	-	168	
	ร้อยละ	70.8	29.2	-	100	
บวก	จำนวน	17	10	3	30	
	ร้อยละ	56.7	33.3	10.0	100	

* $P \leq 0.001$

จากตารางที่ 30 พบว่าระดับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในเชิงลบมีพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในระดับปานกลางมีพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.8 รองลงมาคือระดับ ปานกลางคิดเป็นร้อยละ 29.2

กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านในเชิงบวกมีพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านในระดับน้อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาคือระดับ ปานกลางคิดเป็นร้อยละ 33.3 และสุดท้ายในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 10.0

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิดและพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี
2. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี

ลักษณะของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) จากกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่อยู่ในตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี ซึ่งกระจายอยู่ตามจุด สำคัญใหญ่ๆ จำนวนทั้งสิ้น 200 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ราย ได้บุคคลต่อเดือน และค่าเฉลี่ย ค่าแจกแจงความถี่ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน ทักษะคิดที่มีต่อสุราที่บ้าน และพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน

ส่วนการทดสอบสมมุติฐานนั้น ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ Chi-Square Test

สรุปผลการวิจัย

1.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างเพศชายที่ศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 200 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 20-29 ปี เป็นนิสิตนักศึกษา มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสถานภาพโสดและมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักและรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้าน ประเภท เหล้าขาว (เหล้าโรง) มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้าน จากเพื่อน

ส่วนที่ 3 ทักษะคิดที่มีต่อสุราที่บ้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีทัศนคติในเชิงบวก ต่อสุราที่บ้าน จาก สุราที่บ้านเป็นผู้อนุรักษ์วิถีชีวิตและ ภูมิปัญญาไทย

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่ได้ซื้อสุราที่บ้านดื่มเอง ทั้งยังดื่มสุราที่บ้าน ต่ำกว่า 5 ปี และ เหตุผลอันดับแรกในการดื่มสุราที่บ้าน คือ รสชาติ รองลงมาคือ ราคา และอันดับสุดท้าย คือ มีให้ดื่ม

2.การทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราที่บ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า

1. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน แตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน แตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน แตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.สถานภาพสมรส

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5. รายได้บุคคลต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ แตกต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับสุราที่บ้าน แตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 2

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี แตกต่าง กัน จากการวิจัยพบว่า

1.อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน ทำให้มีทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน แตกต่าง กัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

3.ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

4.สถานภาพสมรส

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

5.รายได้ต่อบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้บุคคลต่อเดือน แตกต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสุราที่บ้าน ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3

ลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า

1.อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ด้านประเภสุราที่บ้าน ที่ดื่มประจำ ไม่แตกต่างกัน

2.อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ด้านประเภสุราที่บ้าน ที่ดื่มประจำ ไม่แตกต่างกัน

3.ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ด้านประเภสุราที่บ้าน ที่ดื่มประจำ ไม่แตกต่างกัน

4.สถานภาพสมรส

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ด้านประเภสุราที่บ้าน ที่ดื่มประจำ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.รายได้บุคคลต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้บุคคลต่อเดือน แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน ด้านประเภสุราที่บ้าน ที่ดื่มประจำ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 4

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อสุราพื้นบ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน กับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 5

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน กับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

สมมุติฐานที่ 6

ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์ กับ พฤติกรรม การดื่มสุราพื้นบ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน กับ พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

อภิปราย

1. สมมุติฐานที่ 1 ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ เป็นไปตามสมมุติฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่มี ช่วงอายุ ระหว่าง 20-29 ปี มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 40-49ปี อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยที่มีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ต้องการรับสิ่งแปลกใหม่เข้ามาในชีวิต สุราพื้นบ้าน แม้ว่าจะมีมานาน แต่ทางรัฐบาล พึงจะผลักดันให้เป็นสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องแปลกใหม่ ทำให้วัยรุ่นสนใจมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของชวรัตน์ เชิดชัย(ชวรัตน์ เชิดชัย ,2527 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยืนยง,2545) ได้กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับข่าวสารไว้ว่า ความอยากรู้อยากเห็น เป็นคุณสมบัติ พื้นฐานของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในการอยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักเรียน นักศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป อาจเนื่องจากกลุ่มนักเรียน นักศึกษา มีโอกาสในการรับข้อมูลข่าวสารมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งส่วนมากเวลาในการเปิดรับข่าวสารไม่ค่อยจะมีเนื่องจากเวลาส่วนใหญ่มักจะหมดไปกับการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส อาจเนื่องมาจาก คนเรามากไม่ชอบที่จะอยู่ตามลำพัง เพราะอาจทำให้เกิดความรู้สึกสับสน วิตกกังวล ดังนั้นจึงพยายาม ที่จะรวมกลุ่มเพื่อสังสรรค์ กับ ผู้อื่น เท่าที่โอกาสจะอำนวย บางคนไม่มีเพื่อนก็มักจะใช้สื่อ เพื่อคลายความเหงา สอดคล้องกับแนวคิดของ ชวรัตน์ เชิดชัย(ชวรัตน์ เชิดชัย ,2527 อ้างอิงใน ดวงกมล ลากยืนยง,2545) ได้กล่าวไว้ว่า คนบางส่วนพอใจที่จะอยู่กับสื่อมากกว่าที่จะอยู่กับบุคคลด้วยซ้ำเพราะสื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา ที่ไม่สร้างความกดดันในการสนทนาหรือทางสังคมให้แก่ตนเอง

กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มีการเปิดรับข่าวสารมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 15,000-20,000 บาท อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ ระหว่าง 15,000-20,000 บาท ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจกับสุราที่ผลิตจากต่างประเทศ มากกว่าที่จะสนใจในสุราพื้นบ้าน จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 15,000-20,000 บาท ส่วนใหญ่จะตอบว่ารู้จักไวน์-พอร์ต มากที่สุด เพราะไวน์-พอร์ต เป็นไวน์ที่มีราคาแพง และแสดงถึงรสนิยมของผู้บริโภค

2. สมมุติฐานที่ 2 ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า มีทั้งส่วนที่เป็นไปตามสมมุติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ตัวแปรที่เป็นไปตามสมมุติฐานได้แก่ อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุช่วงระหว่าง 20-29 ปี มีทัศนคติเชิงบวก ต่อสุราพื้นบ้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 50-59 ปี อาจจะเป็นเนื่องมาจาก ประสบการณ์ในการรับรู้ เกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน ของกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุระหว่าง 50-59 ปี มีมากกว่า กลุ่มตัวอย่างนี้ส่วนมาก จะรู้จักรักษาสุขภาพ อนามัยเพราะเคยดื่มและมีประสบการณ์ในการดื่ม ผ่านโลกมามาก และเห็นผลของการดื่มดั่งนั้น สุราพื้นบ้านจึงเป็นเรื่องที่กลุ่มตัวอย่าง ไม่ค่อย ได้ให้ความสำคัญเท่าใดนัก สอดคล้องกับ แนวความคิดของ สุชา จันทร์เอม(สุชา จันทร์เอม, 2533 อ้างใน ประกิจ โพรธิอาสน์, 2541 :242) กล่าวไว้ว่า ทัศนคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพซึ่งไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากประสบการณ์ และการเรียนรู้ ดังนั้นทัศนคติ จึงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และการเปลี่ยนแปลงนี้ ขึ้นอยู่กับการ เรียนรู้ ประสบการณ์ ใหม่ ๆ ที่บุคคลได้รับเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า การที่มีอายุ แตกต่างกัน ประสบการณ์และการเรียนรู้จึงแตกต่างกันด้วย ทำให้ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านแตกต่างกัน

ส่วนตัวแปรที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานได้แก่ อาชีพ การศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ อาจเนื่องมาจาก ทัศนคติที่กลุ่มตัวอย่างมีไม่ได้มาจากตัวแปรเหล่านี้ แต่ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างมาจากความรู้และความเข้าใจเดิม ที่กลุ่มตัวอย่างมีอยู่ก่อนแล้ว จากการเห็นตัวอย่างตรง ในชีวิตประจำวัน จากครอบครัว คนใกล้ชิด และชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชวรัตน์ เชิดชัย กล่าว(ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527 อ้างอิงใน ดวงกมล ฤกษ์ยืนยง, 2545) ไว้ว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โดย อัลพอลท์(อัลพอลท์ อ้างอิงใน ดวงกมล ฤกษ์ยืนยง, 2545) ได้เสนอความคิดเห็นว่า ทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ความเงื่อนไข 4 ประการ

1. กระบวนการเรียนรู้ ที่ได้จากการเพิ่มพูนและการรวมกัน ของการตอบสนองแนวความคิด ต่างๆ ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิม มีทั้งดีและไม่ดี รุนแรงหรือไม่รุนแรง จึงส่งผลถึงทัศนคติ ต่อสิ่งใหม่ที่คล้ายคลึงกัน

2. การสร้างความรู้สึที่เกิดจากประสบการณ์ส่วนตัว ซึ่งประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับ ความแตกต่างของบุคคลที่ต่างมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป นอกจากประสบการณ์ของแต่ละคนจะสะสมขึ้นเรื่อยๆแล้ว ยังทำให้มีรูปแบบของตนเองด้วย ดังนั้นทัศนคติบางอย่างจึงเป็นเรื่อง เฉพาะของแต่ละบุคคลและแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคนนั้นๆ

3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดทัศนคติของคนบางคนได้มาจากการเรียนแบบบุคคลที่ตนเอง ให้ความสำคัญ และรับเอาทัศนคตินั้นมาเป็นของตน เช่น พ่อแม่ ครู พี่น้อง และบุคคลอื่นๆ

4.เกิดจากการเรียนรู้วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมในสังคม หรืออิทธิพลกลุ่ม กล่าวคือ คนย่อมมีทัศนคติคล้ายคลึงตามกลุ่มสังคม ที่ตนเองอาศัยอยู่ ตามสภาพแวดล้อม เช่น ทัศนคติต่อศาสนา สถาบันต่างๆ

3.สมมุติฐานที่ 3 ลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรีที่แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า มีทั้งส่วนที่เป็นไปตามสมมุติฐานและส่วนที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ตัวแปรที่เป็นไปตามสมมุติฐานได้แก่ สถานภาพสมรสและรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหย่าร้าง อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหย่าร้างส่วนใหญ่มีอายุมากแล้วมี การงานที่จะต้องรับผิดชอบผ่านโลกมามากและเห็นผลของการดื่มจึงมีพฤติกรรมในการดื่มที่น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดส่วน กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่ มักจะมีการจับกลุ่มสังสรรค์กับเพื่อนเพื่อบรรเทาอาการเปล่าเปลี่ยว และความตึงเครียด อีกทั้งยังไม่ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ในขณะที่เดียวกัน การดื่มสุราที่บ้าน เป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเข้าสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ เบลนและลีโอนาร์ด(Blane & Leonard, 1987 อ้างใน สุภภรณ์ กรุดทอง, 2539 : 378) กล่าวว่าไว้ว่า คนดื่มสุราเพื่อลดความเครียดและความกดดันซึ่งถ้าดื่มเพื่อลดความเครียดหรือลดปัญหาได้สำเร็จ คนก็จะคงดื่มต่อไป เพื่อลดความเครียดและความกดดัน

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 20,001-25,000 บาท มีพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้านมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 25,001 บาทขึ้นไป อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 25,001 บาทขึ้นไป มีอายุมากแล้ว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมักจะรู้จักรักษาสุขภาพอนามัยระมัดระวังตัวจากสิ่งที่จะทำให้สุขภาพทรุดโทรม จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่มักที่จะดื่มสุราต่างประเทศมากกว่าสุราที่บ้านถ้าจะดื่มสุราที่บ้านก็จะดื่มเฉพาะไวน์องุ่น (ไวน์พอร์ต)ไวน์ผลไม้ แต่ก็ดื่มนานที เพราะการดื่มสุราไม่ดีต่อสุขภาพ

ส่วนตัวแปรที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานได้แก่ อายุ อาชีพ การศึกษา อาจจะเนื่องมาจากการดื่มขึ้นอยู่กับทัศนคติมากกว่า ตัวแปรเหล่านี้ ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน เพราะพฤติกรรมของคนเราขึ้นอยู่กับความรู้ และทัศนคติ เป็นตัวแปรหลัก ก็เพราะว่าพฤติกรรมกับทัศนคติเป็นของคู่กัน ถ้าทัศนคติอยู่ในเชิงบวกก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มที่มากขึ้นถ้าทัศนคติอยู่ในเชิงลบก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มที่น้อยลงด้วย ส่วนความรู้ เมื่อมีความรู้ ว่าสุราที่บ้านประเภทต่างๆ มีผลดีผลเสียอย่างไร ก็จะส่งผลให้มีการดื่มเฉพาะสุราที่บ้านที่ตนเองมีทัศนคติในเชิงบวก ดังที่สุรพงษ์ โสชนะเสถียร(สุรพงษ์ โสชนะเสถียร, 2535 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) กล่าวว่าไว้ว่า พฤติกรรมคือการกระทำ หรือ พฤติกรรม ใดๆ ของคนเราส่วนใหญ่ เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานที่มาจากความรู้และทัศนคติของบุคคล

4. สมมุติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัด ชลบุรี

จากผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมานานแล้ว จากสื่อต่างๆเช่น ตัวอย่างจากบุคคลในครอบครัวในชุมชนดังนั้นไม่ว่าจะเปิดรับข่าวสารมากน้อยเพียงใด ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้านก็อยู่ในเชิงบวกดังเช่นตารางที่ 8 ที่ได้แสดงไว้ในหน้า 43 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของประภาเพ็ญ สุวรรณ(ประภาเพ็ญ สุวรรณ ,2534 อ้างใน ประกิจ โพธิอาสน์,2541 : 331) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นผลรวมของความเชื่อ ความรู้สึก ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้ จะเป็นตัวกำหนด แนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ทัศนคติประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (สุชา จันทรเฒ,2533-242)

1. ความรู้(Cognition component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. ความรู้สึก หรือ คำนิยม (Feeling component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของบุคคล ซึ่งมีอารมณ์เกี่ยวข้องอยู่ด้วย นั่นคือ หากบุคคลมีความรู้สึกรักหรือชอบพอในบุคคลใดหรือสิ่งใด ก็จะช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อบุคคลนั้น

3. พฤติกรรม หรือการปฏิบัติ (Action tendency component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือ ความโน้มเอียงที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

5. สมมุติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

จากผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านมาก มีพฤติกรรมในการดื่มสุราพื้นบ้านมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านน้อย อาจจะเป็นเนื่องมาจาก คนเรามักเปิดรับข่าวสารในเรื่องที่ตนเองสนใจ เมื่อสนใจเรื่องสุราพื้นบ้านก็จะเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านจึงนำไปสู่พฤติกรรมการดื่ม สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพงษ์ โสชนะเสถียร(สุรพงษ์ โสชนะเสถียร, 2535 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) ที่กล่าวไว้ว่า ทัศนคติที่แตกต่างกัน เกิดขึ้นได้เพราะ ความแตกต่างอันเนื่องมาจากการเปิดรับสื่อ และความแตกต่างเกิดขึ้นได้เพราะ ความแตกต่างในการแปลความสารที่ตนได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสม ที่แตกต่างกันอันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล และถ้าหากข่าวสารนั้นๆมีความน่าสนใจในตัวเองสามารถดึงดูดใจกลุ่มตัวอย่างได้ดีก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านมากยิ่งขึ้น

6.สมมุติฐานที่ 6 ทักษะคิดที่มีต่อสุราพื้นบ้าน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน ของผู้ชายตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี

จากผลการวิจัยพบว่า ผลจากการศึกษาเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะคิดเชิงบวกต่อสุราพื้นบ้าน มีพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้านมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะคิดเชิงลบ อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีทักษะคิดเชิงบวก คิดว่าสุราพื้นบ้านมีคุณค่าก็จะดื่มสุราพื้นบ้านมากขึ้น ตรงกับตารางที่ 8 หน้า 43 และผลของงานวิจัยของ เมธา คงเมือง (2542) ที่สรุปไว้ว่า ทักษะคิดที่ต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ของประชากรกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตอบสนองต่อภาพลักษณ์ของเบียร์ตราสิงห์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอรวรรณ ปิรันธน์โอวาท (อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท, 2542 อ้างอิงใน ศิริมา งามงามณีรัตน์, 2541) ที่กล่าวไว้ว่า ทักษะคิดต่อสุรามีผลต่อการดื่มสุรา คือ หากบุคคลใดมีทักษะคิดทางบวก ต่อสุราก็จะมีแนวโน้มที่จะดื่มสุราสูงกว่าผู้ที่มีทักษะคิดทางลบต่อสุรา และสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์(ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2534 อ้างอิงใน เมธา คงเมือง, 2542) ที่กล่าวไว้ว่า ทักษะคิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเป็นสาเหตุของพฤติกรรมและผลของพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

งานวิจัยชิ้นนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจสุราพื้นบ้านเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสินค้าให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มผู้บริโภคและในด้านการวางแผนงานประชาสัมพันธ์สุราพื้นบ้านให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของประชาชนทั่วไป

1. ผู้ประกอบการธุรกิจสุราพื้นบ้านควรมุ่งมาสนใจกับกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นวัยรุ่นบ้างซึ่งจากผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20-29 ปีเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยนี้มักต้องการความแปลกใหม่ ความทันสมัย ความเร้าใจ ดังนั้นผู้ผลิตจึงควรตอบสนองต่อความต้องการเช่น จัดกิจกรรมการให้ความรู้ โดยมีความบันเทิงเข้ามาเกี่ยวข้อง

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการข่าวสารเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านจากสื่อเพื่อนมากที่สุด อันดับรองลงมา คือสื่อทางโทรทัศน์ดังนั้น ผู้ประกอบการธุรกิจสุราพื้นบ้านควรหันมาเอาใจใส่กับข่าวสารที่เผยแพร่ทางสื่อเพื่อนและสื่อโทรทัศน์พัฒนาให้มีความแปลกใหม่ โดยเน้นสื่อบันเทิงเข้าไปผสมเพื่อให้เกิดความน่าสนใจเช่น การจัดงานให้ความรู้เกี่ยวกับสุราพื้นบ้านและจำหน่ายสินค้าไปในตัวโดยมีหัวข้อการประชาสัมพันธ์ว่า“Friendly Free one” หากท่านมาเป็นคู่ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน หรือคนรู้จักก็จะได้รับสุราพื้นบ้านฟรี 1 ขวด และเชิญศิลปินดาราร่วมกิจกรรมซึ่งมีการถ่ายทอดสดผ่านทางสื่อโทรทัศน์เพื่อเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพราะสื่อโทรทัศน์เข้าถึงได้ง่าย และไม่เพียงแต่ทางสื่อโทรทัศน์เท่านั้นทางสื่อหนังสือพิมพ์ ก็เช่นเดียวกันเพื่อการเข้าถึงกลุ่มประชากรเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2. ผู้ประกอบการธุรกิจสุราพื้นบ้านควรปรับปรุงในด้านความปลอดภัยต้องมีการเคร่งครัดในขั้นตอนการผลิตมีการควบคุมโดยเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพสามิต และพัฒนาในเรื่องของรสชาติให้ดียิ่งขึ้นแล้วผลิตข่าวสารที่แสดงให้เห็นถึงความปลอดภัยของตัวผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจสุราพื้นบ้านอาจรวมตัวกันจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน เช่น การประกวดสุราพื้นบ้านแล้วเชิญสื่อมวลชนมาร่วมเป็นกรรมการตัดสิน หรือร่วมกิจกรรม เพื่อเป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้สินค้าเป็นที่ยอมรับต่อกลุ่มผู้บริโภค

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ผู้หญิงเป็นผู้บริโภคสุราพื้นบ้านกลุ่มหนึ่งที่สำคัญ อีกทั้งปัจจุบันประชากรเพศหญิงก็มีจำนวนมากกว่าประชากรเพศชาย (ข้อมูลจากนิตยสาร โกลด์หมอบ, 2545) ดังนั้นงานวิจัยจึงควรศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และพฤติกรรมให้ครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้หญิงด้วย

2. กลุ่มตัวอย่างในการเก็บแบบสอบถามเป็นกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเพศชายที่เคยดื่มสุราพื้นบ้าน กลุ่มตัวอย่างจึงมีความจำกัด ทำให้การแจกแบบสอบถาม เจาะจงเฉพาะบุคคล ส่งผลให้การเก็บแบบสอบถามเกิดความล่าช้า

3. การทำวิจัยเกี่ยวกับสุราพื้นบ้านถือเป็นเรื่องใหม่ ซึ่ง ยังไม่มีข้อมูลมากพอ ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลล่าช้า ผู้ที่ทำกรวิจัยครั้งต่อไป ควรเก็บแบบสอบถาม ตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

4. การแจกแบบสอบถาม การที่จะรู้ว่าบุคคลใดดื่มสุราพื้นบ้าน บางครั้งต้องไปแจกแบบสอบถาม ขณะที่กลุ่มตัวอย่างกำลังดื่มสุราพื้นบ้าน ทำให้เกิดปัญหา ด้านการสื่อสาร ทำให้เข้าใจกันยาก จึงต้องใช้ความอดทนสูง

บรรณานุกรม

เกษตรกรรมธรรมชาติ.” ข้อเสนอแนะการขออนุญาตทำและขายสุราแช่”.ฉบับที่ 6.(2545), หน้า 36-38.

เกษตรกรรมธรรมชาติ. “สุราแช่ไทยกับการปลดแอกภูมิปัญญาน้ำเมาไทย”. ฉบับที่ 9. (2545),หน้า 10-11.

เกษตรกรรมพัฒนา.”ดร.เจริญ เจริญชัย พุดถึงสุราพื้นบ้านภูมิปัญญาผสมผสานวิทยาศาสตร์”. ปีที่ 22.ฉบับที่ 251. (พฤศจิกายน2545),หน้า65-68.

ดวงกมล ลากยีนง. การเปิดรับสื่อ ทักษะคิด ที่มีต่อผลิตภัณฑ์เบียร์ตราสิงห์ และพฤติกรรมการดื่มเบียร์ ของผู้ชายในกรุงเทพมหานคร. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

ประเวศ ะเสี. เหล้าพื้นบ้าน ภูมิปัญญาไทยและสิทธิอันชอบธรรมกับการแก้ปัญหาความยากจน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการเมือง, 2544.

ผู้ส่งออก.”สุราแช่ไทยต้องรักษาคุณภาพระดับประเทศให้มั่นคงสร้างจุดเด่นจุดแข็งก่อนก้าวสู่ตลาดโลก”.ปีที่ 16.ฉบับที่ 367.(พฤศจิกายน2545),หน้า 51-53.

พรชัย ชียะเกศิน. ทัศนคติของผู้บริโภคเครื่องดื่มชูกำลัง ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2541.

เมษา คงเมือง. การเปิดรับสื่อ ทักษะคิด และพฤติกรรมการตอบสนองภาพลักษณ์เบียร์ตราสิงห์ ของประชากรใน เขต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชานิติศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2542.

วิศกรรมสาร มก. “สุราแช่ของไทยในอนาคต”. ปีที่ 16. ฉบับที่ 47. (สิงหาคม2545),หน้า 161-163.

ศิริมา งามงามณีรัตน์. พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริโภคเครื่องดื่มชูกำลังของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาเอกโภชนาวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

สุภาภรณ์ กรุดทอง. ปัจจัยที่ทำนายการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของผู้ปฏิบัติ หน้าที่ยามรักษาการณ์.เชียงใหม่:มหาวิทยาลัยเชียงใหม่บัณฑิตวิทยาลัย,2539.

เอกสิทธิ์ ศศิธรานกุล. การศึกษาโครงสร้าง พฤติกรรมและผลการดำเนินงานของตลาดเบียร์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2543.

NECTEC.อินเทอร์เนต.[ออนไลน์]. เข้าได้จาก : <http://www.excise.go.th>

(วันที่ค้นข้อมูล:25 พฤศจิกายน 2546)

NECTEC. อินเทอร์เนต.[ออนไลน์]. เข้าได้จาก : <http://www.dailynews.co.th>

(วันที่ค้นข้อมูล:30 พฤศจิกายน 2546)

NECTEC.อินเทอร์เน็ต.[ออนไลน์]. เข้าได้จาก : <http://www.pantip.com>

(วันที่ค้นข้อมูล:30 พฤศจิกายน 2546)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก

Burapha University

แบบสอบถาม

“การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน ของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี”

คำชี้แจงเบื้องต้น แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและพฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน ของผู้ชาย ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์ ของนิสิตภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงใคร่ขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงเพื่อความสมบูรณ์ในงานวิจัย และข้อมูลที่ได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

แบบสอบถามมี 4 ส่วนคือ 1.ลักษณะทางประชากรศาสตร์ 2.การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับสุราพื้นบ้าน 3.ทัศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน 4.พฤติกรรมการดื่มสุราพื้นบ้าน

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมายลงในช่อง หรือเติมข้อความ โดยให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1.อายุ

☐ 1. 20 - 29 ปี	☐ 2. 30 - 39 ปี
☐ 3. 40 - 49 ปี	☐ 4. 50 - 59 ปี
☐ 5. 60 ปีขึ้นไป	

2.อาชีพ

☐ 1.นักเรียน/นักศึกษา	☐ 2.ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
☐ 3.ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	☐ 4.รับจ้างทั่วไป
☐ 5.พนักงานบริษัทเอกชน	☐ 6.เกษตรกร
☐ 7.อื่นๆระบุ...	

3.ระดับการศึกษา

☐ 1.ประถมศึกษา	☐ 2.มัธยมศึกษา
☐ 3.อนุปริญญา	☐ 4.ปริญญาตรี
☐ 5.สูงกว่าปริญญาตรี	

4.สถานภาพสมรส

☐ 1.โสด	☐ 2.สมรส
☐ 3.หย่าร้าง	

ส่วนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อสุราพื้นบ้าน

ท่านเห็นด้วยกับข้อความด้านล่างอย่างไร	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.สุราพื้นบ้านเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย					
2.สุราพื้นบ้านเป็นเครื่องดื่มของผู้ใหญ่					
3.สุราพื้นบ้านเป็นเครื่องดื่มของผู้ชาย					
4.สุราพื้นบ้านมีราคาถูกเมื่อเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่น					
5.สุราพื้นบ้านไม่ค่อยมีกิจกรรมส่งเสริมการขาย					
6.สุราพื้นบ้านมีภาพลักษณ์ที่ดีในด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย					
7.สุราพื้นบ้านได้รับความนิยมนจากสถานประกอบการ (สถานบันเทิง)					
8.การประชาสัมพันธ์ของสุราพื้นบ้านสู่การประชาสัมพันธ์ของเครื่องดื่มประเภทอื่นได้					
9.สุราพื้นบ้านเป็นผู้สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
10.สุราพื้นบ้านเป็นผู้อนุรักษ์วิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย					
11.สุราพื้นบ้านหาซื้อได้ง่ายเมื่อเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่น					
12.สุราพื้นบ้านมีความปลอดภัยในตัวเองผลิตภัณฑ์เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดื่มประเภทอื่น					
13.สุราพื้นบ้านรสชาติดีกว่าเครื่องดื่มประเภทอื่น					
14.สุราพื้นบ้านเหมาะสำหรับซื้อเป็นของฝาก					

15. สุราพื้นบ้านประเภทใดต่อไปนี้ที่ท่านดื่มเป็นประจำหรือมักเลือกดื่ม

ประเภทสุราพื้นบ้าน	เป็นประจำ	บ่อย	พอสมควร	นานๆครั้ง	ไม่เคยเลย
อุ					
สาโท					
สาเก					
กระแช่					
ข้าวหมาก					
ไวน์ผลไม้					
เหล้าขาว(เหล้าโรง)					
ไวน์-พอร์ต					

16. เหตุผลที่ท่านเลือกสุราพื้นบ้านประเภทนั้นดื่ม (เรียงลำดับ 1-3)

☐ 1. รสชาติ	☐ 2. หาซื้อง่าย
☐ 3. รสชาติ	☐ 4. คุณภาพ
☐ 5. เคยดื่มเป็นประจำ	☐ 6. มีให้ดื่ม
☒ 7. ภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์	☒ 8. การโฆษณา
☐ 9. กิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น	☐ 10. ยี่ห้อ
☐ 11. อื่นๆ(ระบุ).....	

17. ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการดื่มสุราพื้นบ้านแต่ละครั้งของท่าน

☐ 1. ต่ำกว่า 25 บาท	☐ 2. 26-50 บาท
☐ 3. 51-75 บาท	☐ 4. 75-100 บาท
☐ 5. 101 บาทขึ้นไป	

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการสละเวลาเพื่อตอบแบบสอบถาม

**บทสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
เกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มสุราที่บ้าน**

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 15,000-20,000 บาท

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 15,000-20,000 บาท ส่วนใหญ่จะตอบว่ารู้จักไวน์-พอร์ตมากที่สุด เพราะไวน์-พอร์ต เป็นไวน์ที่มีราคาแพง และแสดงถึงรสนิยมของผู้บริโภค

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 20,001-25,000 บาท

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ 20,001-25,000 บาท ส่วนใหญ่มักที่จะดื่มสุราต่างประเทศมากกว่าสุราที่บ้านถ้าจะดื่มสุราที่บ้านก็จะดื่มเฉพาะไวน์องุ่น(ไวน์พอร์ต)ไวน์ผลไม้ แต่ก็จะมีคนดื่มเพราะการดื่มสุราไม่ดีต่อสุขภาพ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

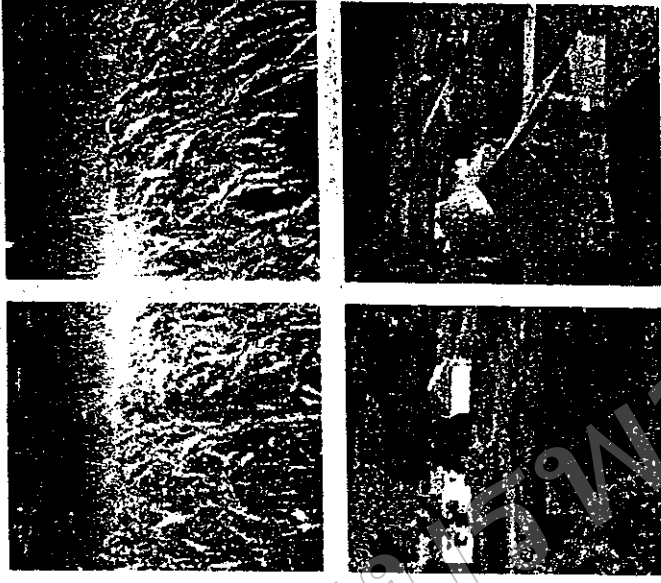

กรมสรรพสามิต

EXCISE DEPARTMENT

การขออนุญาตทำ

สุรากลั่นชุมชน

สำเนาข้อบังคับสหกรณ์

- รายชื่อคณะกรรมการสหกรณ์

8.2 กลุ่มเกษตรกร - สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียน

- สำเนาข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร

- รายชื่อคณะกรรมการ

- สำเนาทะเบียนบ้านของคณะกรรมการฯ

8.3 นิติบุคคล - สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนห้าง

หุ้นส่วนจำกัด/บริษัทจำกัด

- สำเนาทะเบียนรับรองนิติบุคคล

- สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น

- สำเนาทะเบียนชื่อบริษัทในหุ้น

- สำเนารายละเอียดวัตถุประสงค์ห้าง

หุ้นส่วนจำกัด / บริษัทจำกัด

- สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัว

ประชาชนของผู้ถือหุ้น

8.4 องค์การเกษตรกรรมตาม พ.ร.บ.กองทุนฟื้นฟูและ

พัฒนาเกษตรกร

- สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนองค์การเกษตรกร

- สำเนาข้อบังคับองค์การเกษตรกร

- รายชื่อคณะกรรมการขององค์การเกษตรกร

- สำเนาทะเบียนบ้านของคณะกรรมการฯ

เอกสารแนบพร้อมฉบับที่ 77

จัดทำโดย ฝ่ายประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขานุการกรม กรมสรรพสามิต

มีนาคม 2548

โทรศัพท์/โทรสาร 0 2241 4778

- คำธรรมเนียมใบอนุญาตทำเชื้อสุราสำหรับใช้ในโรงงาน

ปีละ 300 บาท

- คำธรรมเนียมใบอนุญาตขายส่งสุรา ประเภทที่ 2

ปีละ 1,650 บาท

- คำธรรมเนียมใบอนุญาตขายปลีกสุรา ประเภทที่ 4

ในเขตเทศบาล 55 บาท / ในเขต อบต. 11 บาท

7

ผู้ขออนุญาตทำสุรากลั่นชุมชนขมขื่นต้องยื่นคำ

ขออนุญาตสร้างสถานที่ทำสุราต่อกรม -

สรรพสามิต หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาในเขต

ท้องที่จะขอทำสุรา หรือมหัศจรรย์ดังนี้

7.1 แผนผังแสดงสถานที่ตั้งสถานที่ทำสุราโดยสังเขป การติด

ตั้งอุปกรณ์การหมักสุา เครื่องต้มกลั่นสุรา รวมทั้งเครื่อง

จักรและอุปกรณ์อื่น ๆ ในการทำสุรา

7.2 สำเนาหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในพื้นที่

ที่ดินที่ตั้งสถานที่ทำสุรา หรือ

7.3 หนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้พื้นที่ดินตั้งสถานที่ทำสุรา

หรือ

- หนังสืออนุญาตจากผู้อำเภอ (เช่น กำนันหรือผู้ใหญ่

บ้าน) อนุญาตให้ทำประโยชน์ในพื้นที่ดินเพื่อตั้งสถานที่

ทำสุรา กรณีทางราชการไม่สามารถออกหนังสือแสดง

กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน

- แผนผังการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย

8

เอกสารหลักฐานคุณสมบัติ

ที่ต้องนำมายื่นขออนุญาต

องค์การแล้วเสร็จในการจัดเก็บภาษีที่เป็นธรรม

เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

http : // www.excise.go.th

1 คุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาตทำ และขายสุรากลั่นชุมชน

- 1.1 เป็นสหกรณ์
- 1.2 เป็นกลุ่มบุคคลธรรมดา ผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย เกี่ยวข้องกับกิจการชุมชน
- 1.3 เป็นกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ.2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่ สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ในขณะขอใบอนุญาต
- 1.4 เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่มีผู้ถือหุ้นทุกคนมีสัญชาติไทยและมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ในขณะขอใบอนุญาต
- 1.5 เป็นองค์กรเกษตรกรรมหรือสหกรณ์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ในขณะขอ อนุญาต

2 สถานที่ก่อสร้างสถานที่ ทำสุรากลั่นชุมชน

- 2.1 แยกออกจากส่วนที่อยู่อาศัยโดยชัดเจน ตั้งอยู่ในทำเล และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณและพื้นที่ เพียงพอที่จะทำสุรา โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น
- 2.2 ตั้งอยู่ห่างจากลำน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 100 เมตร
- 2.3 มีระบบบำบัดน้ำเสียที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางปฏิบัติของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 2.4 ใช้เครื่องจักรที่กำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้า หรือใช้คนงาน น้อยกว่าเจ็ดคน หรือในกรณีที่ใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้า และคนงาน ต้องน้อยกว่าเจ็ดคน

3

วิธีการทำสุรากลั่นชุมชน

- 3.1 นำวัตถุดิบจำพวกข้าวหรือแป้ง /ผลไม้ /ผลไม้ตากแห้ง เกษตรอื่น ๆ ไปหมักกับเชื้อสุรา เพื่อให้เกิดแรง แอลกอฮอล์
- 3.2 นำสุราที่ได้ตามข้อ 3.1 ไปต้มกลั่นโดยใช้เครื่องต้ม กลั่นสุราที่ติดตั้งในสถานที่ทำสุราที่ได้รับอนุญาต

4

สุรากลั่นชุมชนที่ทำและขาย ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 4.1 มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรี แต่ไม่เกินสี่สิบดีกรี
- 4.2 มีปริมาณเมทิลแอลกอฮอล์ /ฟูเซคอลอยด์ /เฟอร์ฟิวรีล เอสเทอร์ / แอลดีไฮด์ / เอทิลควาร์บาเมต / วัตถุเจือปน อาหารประเภทกรดเบนโซอิกหรือเกลือกรดเบนโซอิก และสารปนเปื้อนในน้ำสุราโดยเฉพาะสารหนูและสาร ตะกั่วไม่เกินมาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด

5

ภาษาะที่บรรจุสุรา

- 5.1 ภาษาะต้องมีความเหมาะสม สะอาด ปิดสนิท ไม่ทำ ปฏิกิริยากับสุรา และผลิตภัณฑ์สุรา และสามารถปิด แลตมเบ้สุราที่ปากภาชนะบรรจุได้

5.2 ฉลากปิดภาชนะบรรจุสุราย่อยต้องมีข้อความ ดังนี้

- ชื่อประเภทผลิตภัณฑ์ว่า " สุรากลั่นชุมชน"
- ชนิดสุรว่าเป็น " สุราขาว "
- ชื่อสุรา
- ส่วนประกอบหลักหรือวัตถุดิบที่ใช้ทำสุรานั้น
- แรงแอลกอฮอล์เป็นดีกรี หรือร้อยละโดยปริมาตร
- ปริมาตรสุทธิ
- วันเดือนปีที่ทำหรือผลิต หรือรหัสวันที่บรรจุ
- คำเตือนขนาดตัวอักษรไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร
- "การดื่มสุราทำให้ความสามารรถในการขับขี่ยานพาหนะลดลง"
- ชื่อผู้ได้รับอนุญาตชื่อสถานที่ทำสุราและที่ตั้งของสถานที่ทำสุรา
- เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน (ถ้ามี)

6

อัตราภาษีสุรากลั่นชุมชน

- 6.1 อัตราตามมูลค่า ร้อยละ 25
 - 6.2 อัตราตามปริมาณผลิตร้อยละ 70 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (คือ 100 ดีกรี) (โดยนำจำนวนภาษีที่หักได้ทั้ง 2 อย่างมาเปรียบเทียบกัน ถ้าอัตราใดคิดเป็นเงินภาษีได้สูงกว่า ให้ใช้อัตรานั้น)
 - ค่าภาษีสรรพสามิตที่ต้องเสีย (เมื่อนำสุราออกขายให้จากรัฐ โดยซื้อแล้วแต่ยังไม่เปิดที่ภาชนะ)
- ### ค่าธรรมเนียม
- ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำสุรากลั่นชุมชน ปีละ 4,000 บาท

สุธาท่านสามารถอ่านได้แล้ว

เปิดให้ทำได้เลย

กรมสรรพสามิตขอเชิญชวนผู้ที่สนใจขออนุญาตทำสุรากลั่นชุมชน โดยสามารถสอบถามรายละเอียด หรือยื่นขออนุญาตได้ที่ กรมสรรพสามิต หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาที่ท่านทำสุรากลั่นอยู่

ประโยชน์ของการเข้ามาอยู่ในระบบการจัดเก็บภาษี

1. เป็นสุราที่เสียภาษีและปิดแสตมป์สุรากลั่นตามกฎหมาย ไม่ต้องหลบซ่อน ทั้งการทำและการขายสุรา
2. ผู้ซื้อไว้วางใจ เต็มใจซื้อ กรมสรรพสามิตและหน่วยงานอื่น ๆ ช่วยดูแลรับรองในเรื่องของคุณภาพน้ำสุรา
3. การเสียภาษีเป็นการสร้างรายได้ให้กับประเทศชาติและองค์กรส่วนท้องถิ่น
4. รัฐบาลนำเงินภาษีไปพัฒนาท้องถิ่นทุกด้าน เช่น ถนน โรงเรียน โรงพยาบาล โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน สาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ฯลฯ
5. สร้างความภูมิใจให้กับตนเองและครอบครัวในการมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศไทย
6. สร้างชื่อเสียง และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ให้ลูกหลาน และออกสู่สังคมทั่วไป

กรมสรรพสามิตพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องของการขออนุญาต การรับชำระภาษี ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพ น้ำสุรา เพื่อเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ขอบอบคุณพื้นที่ให้ความร่วมมือ

ประกาศ

เดี๋ยวนี้ ท่านสามารถทำและขายสุรากลั่นชุมชนได้แล้ว โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้
สุรากลั่นชุมชน หมายความว่า สุรากลั่นชนิดสุราราว มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่า 15 ดีกรี แต่ไม่เกิน 40 ดีกรี

วิธีการทำสุรากลั่นชุมชน

- นำวัตถุดิบจำพวกข้าวหรือแป้ง /ผลไม้ /ผลไม้แห้ง/ผลไม้ ไปหมักกับเชื้อสุรา เพื่อให้เกิดแรงแอลกอฮอล์
- นำสุราที่ได้ตามข้อ 1) ไปต้มกลั่นโดยใช้เครื่องต้มกลั่นสุราที่ติดตั้งในสถานที่ทำสุราที่ได้รับอนุญาต

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

- เป็นสหกรณ์
- เป็นกลุ่มบุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
- เป็นกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขณะที่ยขออนุญาต
- เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นทุกคนมีสัญชาติไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขณะที่ยขออนุญาต
- เป็นองค์การเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ.2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขณะที่ยขออนุญาต

สถานที่ทำสุรา

- ต้องแยกออกจากส่วนที่ใช้อาศัยโดยชัดเจน
- ต้องตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณและพื้นที่เพียงพอที่จะทำสุราโดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น
- ต้องตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 100 เมตร
- ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสีย ที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ)
- ต้องใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้า หรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน

ท่านสามารถติดต่อสอบถาม หรือยื่นเอกสารขออนุญาตได้ที่สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่จังหวัด

ขอสงวนสิทธิ์ในเอกสารราชการที่จัดทำโดยสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่จังหวัด

เอกสารแนะนำการขออนุญาตทำและขายสุรากลั่นชุมชน

ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 4) ลงวันที่ 21 มกราคม 2546

ตามนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

- ▶ ความหมายของสุรากลั่นชุมชน
- ▶ คุณสมบัติผู้ขออนุญาตทำและขายสุรา
- ▶ แผนภูมิแสดงขั้นตอนการขออนุญาตทำและขายสุรา
- ▶ มาตรฐานคุณภาพน้ำสุรากลั่นชุมชนตามนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน
- ▶ อัตราภาษีสุราและการคำนวณภาษีสุรา

ความหมายของสุรากลั่นชุมชน

สุรากลั่น

สุรากลั่น หมายความว่า สุราที่ได้กลั่นแล้ว และให้หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้วแต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่า 15 ดีกรีด้วย

สุรากลั่นชุมชน

สุรากลั่นชุมชน หมายความว่า สุรากลั่นชนิดสุราขาว และมีคุณลักษณะดังนี้

- ต้องมีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่า 15 ดีกรี แต่ไม่เกิน 40 ดีกรี
- ต้องมีปริมาณเมทิลแอลกอฮอล์ ฟิวเซลอยล์ เฟอร์ฟิวรัล เอสเทอร์ แอลดีไฮด์ เอทิลคาร์บาเมต วัตถุเจือปนอาหารประเภทกรดเบนโซอิกหรือเกลือกรดเบนโซอิก และสารปนเปื้อนในน้ำสุราโดยเฉพาะสารหนูและตะกั่วไม่เกินมาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด
- ต้องทำขึ้นโดยวิธีการดังต่อไปนี้
 - () นำวัตถุดิบจำพวกข้าวหรือแป้ง หรือผลไม้ หรือน้ำผลไม้ หรือผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ ไปหมักกับเชื้อสุรา เพื่อให้เกิดมีแรงแอลกอฮอล์ตามต้องการ
 - () นำสุราที่ได้ตามข้อ 1 ไปต้มกลั่นโดยใช้เครื่องต้มกลั่นสุราที่ติดตั้งในสถานที่ทำสุราที่ได้รับอนุญาต

คุณสมบัติผู้ขออนุญาตทำและขายสุรา

คุณสมบัติผู้ขออนุญาต

คุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. เป็นสหกรณ์
2. เป็นกลุ่มบุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
3. เป็นกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขณะที่ยื่นขออนุญาต
4. เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นทุกคนมีสัญชาติไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขณะที่ยื่นขออนุญาต
5. เป็นองค์กรเกษตรกรตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนตั้งอยู่ขณะที่ยื่นขออนุญาต

ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตทำสุรากลั่นชุมชนต้องไม่ใช่ผู้ได้รับอนุญาตทำสุราที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป หรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไปและใช้คนงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป และต้องไม่ใช่ตัวแทนโดยตรงหรือโดยอ้อมของผู้ได้รับอนุญาตทำสุรากลั่นชุมชนดังกล่าวข้างต้น

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการขออนุญาตทำและขายสุรา

ผู้ขออนุญาต

ยื่นแบบคำขอฯ จำนวน 2 ชุด พร้อมแผนผังแสดงสถานที่ตั้ง โดยสังเขป การติดตั้งอุปกรณ์ การหมักสุรา เครื่องต้ม กลั่นสุรา รวมทั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์อื่น ๆ ในการทำสุรา และแผนผังการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ต่ออธิบดีกรมสรรพสามิตหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย (ตามแบบที่กำหนด)

สถานที่ยื่นแบบ

1. สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร ยื่น ณ สำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1-5
2. สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น ยื่น ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ หรือพื้นที่สาขาแห่งท้องถิ่น ๆ

เจ้าพนักงานสรรพสามิต ตรวจสอบเอกสารและสถานที่ที่จะก่อสร้าง เพื่อประกอบการพิจารณา

สถานที่ทำสุรามีลักษณะ

- สถานที่ต้องแยกออกจากส่วนที่ ใช้อาศัยโดยชัดเจน
- ทำเลและสภาพแวดล้อมเหมาะสม มีบริเวณและพื้นที่เพียงพอ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น
- ตั้งอยู่ห่างจากแม่น้ำสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 100 เมตร
- ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม (ตามแบบที่กำหนดไว้เบื้องต้น)
- ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่า 5 แรงม้า หรือใช้คนงานน้อยกว่า 7 คน หรือถ้าใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่า 5 แรงม้าและคนงานน้อยกว่า 7 คน

ผู้รับอนุญาต

รับหนังสือแจ้งการอนุญาตฯ

ดำเนินการก่อสร้างสถานที่ทำสุราให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือฯ อนุญาต แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 36 เดือน

เมื่อก่อสร้างเสร็จให้แจ้งเป็นหนังสือต่อสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1-5 หรือสรรพสามิตพื้นที่ แห่งท้องถิ่นที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ ให้ทราบล่วงหน้าก่อนเกิดดำเนินการไม่น้อยกว่า 15 วัน

เจ้าพนักงานสรรพสามิต ตรวจสอบสถานที่ก่อสร้าง ความพร้อม การทำสุรา พิจารณาอนุญาต

รับหนังสือการอนุญาตฯ พร้อมร่างสัญญาว่าด้วยการ อนุญาตให้ทำและขาย

ผู้รับอนุญาต

แจ้งนัดวันลงนามในสัญญาฯ ต่อสำนักงานสรรพสามิต กรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-5 หรือสรรพสามิตพื้นที่ที่สถานที่ ทำสุราตั้งอยู่

ลงนามในสัญญาว่าด้วยการอนุญาตให้ทำ หรือผลิต และขายสุรากับกรมสรรพสามิต

ผู้ได้รับอนุญาตฯ ลงนามใน สัญญาฯ กับกรมสรรพสามิต จำนวน 3 ฉบับ (กรมฯ มอบ อำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวก สรรพสามิตกรุงเทพมหานครหรือ ภาคในพื้นที่ลงนามในสัญญา แทนอธิบดีกรมสรรพสามิต)

ผู้รับอนุญาต

ขอใบอนุญาตประจำปี

การขอใบอนุญาตประจำปี (ปีละครั้งเดียว) ประกอบด้วย

- 1) ขอใบอนุญาตทำสุรา ตามมาตรา 5 (4,000 บาท)
- 2) ขอใบอนุญาตทำเชื้อสุรา ตามมาตรา 24 (300 บาท)
- 3) ขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราประเภทที่ 2 (ขายส่งครั้งละ 10 ลิตรขึ้นไป) (1,500 บาท)

หลักฐานประกอบด้วย

- สำเนาทะเบียนบ้านของสถานประกอบการ
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนาม

ผู้รับอนุญาต

ส่งน้ำสุราตรวจวิเคราะห์

ต้องส่งตัวอย่างสุราให้ตรวจวิเคราะห์ตามมาตรฐานที่กรมสรรพสามิต หรือสถาบันราชภัฏ หรือกรมวิชาการเกษตร หรือกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือกรมวิทยาศาสตร์บริการหรือหน่วยงานของกรมหรือสถาบันดังกล่าว หรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนที่กรมสรรพสามิตให้ความเห็นชอบ

การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำสุรา

1. กรณีส่งตรวจ ณ กรมสรรพสามิต ต้องได้รับอนุญาตจากสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-5 หรือสรรพสามิตพื้นที่ก่อนนำออกจำหน่าย
2. กรณีส่งตรวจ ณ ที่อื่น ให้แจ้งผลการตรวจวิเคราะห์ต่อสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-5 หรือสรรพสามิตพื้นที่ เพื่อพิจารณาอนุญาตก่อนนำออกจำหน่าย ทั้งนี้ กรณีเป็นการอนุญาตโดยสำนักงานสรรพสามิตนั้น ๆ สำเนาหนังสือการอนุญาตให้กรมสรรพสามิตทราบด้วย

ผู้รับอนุญาต

แจ้งราคาขาย ณ โรงงานสุรา (สถานที่ทำสุรา) (แบบ ส.2/38 ค)

ผู้รับอนุญาตต้องแจ้งราคาขาย ณ โรงงานสุรา (สถานที่ทำสุรา) ก่อนนำออกจำหน่ายไม่น้อยกว่า 15 วัน เพื่อใช้ในการคำนวณภาษีสุรา ดำเนินการเพียงครั้งเดียว เว้นแต่มีการเปลี่ยนแปลงราคาขายใหม่

ภาษาบรรจุ

การบรรจุในภาษาจะต้องมีความเหมาะสม / สะอาด / ปิดสนิท / ไม่ทำปฏิกิริยากับสุราและผลิตภัณฑ์ที่บรรจุนั้น และสามารถปิดแสดมปีสุราที่ปากภาษาได้

ฉลากที่ใช้ปิดภาษาบรรจุ

อย่างน้อยต้องมีข้อความ **ชื่อประเภทผลิตภัณฑ์สุรา** / ชนิดสุรามีเป็น 'สุราขาว' / 'เชื้อสุรา' / ส่วนประกอบหลักหรือวัตถุดิบที่ใช้ทำสุรานั้น / แรงแอลกอฮอล์เป็นดีกรีหรือร้อยละโดยปริมาตร / ปริมาตรสุทธิ (ต้องมีคำว่า ปริมาตรสุทธิ) / วันเดือนปีที่ทำหรือผลิต หรือรหัสวันที่บรรจุ / ค่าเดือนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การดื่มสุร่าทำให้ความสามารถในการขับชื้อยานพาหนะลดลง ต้องเป็นภาษาไทย มองเห็นง่าย อักษรที่บสูงไม่น้อยกว่า 2 ม.ม. และสีตัวอักษรให้ติดกับสีพื้นฉลาก / ชื่อผู้ได้รับอนุญาตและชื่อสถานที่ทำสุรา (ถ้ามี) / ที่ตั้งของสถานที่ทำสุรา / เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ในฉลากต้องไม่มีข้อความสื่อความหมายทางสรรพคุณ

ยื่นแบบรายการและชำระภาษี

สุราต้องเสียภาษีและปิดแสดมปีภายใต้การควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะนำออกจกสถานที่ทำสุราได้

ทั้งนี้ การขนสุร่าตั้งแต่ 10 ลิตรขึ้นไป ออกนอกสถานที่ทำสุร่าเพื่อจำหน่ายจะต้องมีใบขนสุร่ากำกับไปกับน้ำสุร่าด้วย ดังนี้

- กรณีขนเพื่อจำหน่ายภายในเขตจังหวัด ผู้ได้รับใบอนุญาตจำหน่ายสุร่าประเภทที่ 2 จะเป็นผู้ออกใบอนุญาตขนสุร่า
- กรณีขนเพื่อจำหน่ายนอกเขตจังหวัด หรือกรณีขนสุร่าที่ยังมิได้เสียภาษีมอกนอกสถานที่ทำสุร่าเพื่อการตรวจวิเคราะห์ จะต้องขอใบอนุญาตขนสุร่าจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต

หน้าที่ความรับผิดชอบอื่น ๆ

ผู้รับอนุญาตฯ ต้องทำบัญชีแสดงผลการทำสุร่า การใช้ และการกำจัดวัตถุดิบเข้ามาในสถานที่ทำสุร่าตามแบบที่กรมสรรพสามิตกำหนด โดยยื่นบัญชีแบบดังกล่าวทุกเดือนต่อกรมสรรพสามิตหรือสำนักงานสรรพสามิต ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป

มาตรฐานคุณภาพน้ำสุรากลั่นชุมชนตามนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

(เป็นข้อกำหนดมาตรฐานจากบางส่วนของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุรากลั่น (มอก. 2088-2544)

1. แรנגแอลกอฮอล์

เป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลากโดยมีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนได้ ± 1 ดีกรี ร้อยละโดยปริมาตร การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 26.1.09 หรือวิธีอื่นที่เทียบเท่า

2. คุณลักษณะทางเคมี

รายการ	คุณลักษณะ	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีทดสอบตาม
1	ฟูเซลแอลกอฮอล์ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	5 500	AOAC (1995) ข้อ 26.1.28 หรือ ข้อ 26.1.30 (ให้คำนวณจากผลรวมของไอโซเอมิลแอลกอฮอล์กับไอโซมิวทิลแอลกอฮอล์)
2	เฟอร์ฟิวรัล มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	50	AOAC (1995) ข้อ 26.1.32
3	เอสเทอร์ (คิดเป็นเอทิลแอลซิเตต) มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	1 200	AOAC (1995) ข้อ 26.1.24
4	แอลดีไฮด์ (คิดเป็นแอซีทัลดีไฮด์) มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	160	AOAC (1995) ข้อ 26.1.24
5	เมทิลแอลกอฮอล์ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	420	AOAC (1995) ข้อ 26.1.36
6	เอทิลคาร์บาเมต ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	400	AOAC (1995) ข้อ 26.1.48

3. วัตถุเจือปนอาหาร ประเภทกรดเบนโซอิกหรือเกลือของกรดเบนโซอิก ให้ใช้ได้ตามชนิดและปริมาณที่กำหนดโดย

คำนวณเป็นกรดเบนโซอิก ต้องไม่เกิน 250 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร

4. สารปนเปื้อน ที่อาจมีอยู่ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดต่อไปนี้

4.1 สารหนู ต้องไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 9.1.01

4.2 ตะกั่ว ต้องไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 9.2.19

อัตราภาษีสุรา

ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 4) ลงวันที่ 21 มกราคม 2546 กำหนดวิธีการบริหารงานสุรา สำหรับสุรากลั่นชุมชน และตามกฎหมายกระทรวง กำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. 2546 ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ลงวันที่ 21 มกราคม 2546 สุรากลั่นชนิดสุราขาว อัตราภาษีตามมูลค่าร้อยละ 25 อัตราภาษีตามปริมาณ เท่ากับ 70 บาทต่อลิตรแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ (100 ดีกรี)

การคำนวณภาษี

ตามมาตรา 8 ตรี แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 บัญญัติว่า "ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เสียภาษีสุราในอัตราทั้งตามมูลค่าและตามปริมาณ ให้เสียภาษีในอัตราที่คิดเป็นเงินสูงกว่า" และเนื่องจากตามกฎหมายกระทรวง กำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ. 2546 ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ลงวันที่ 21 มกราคม 2546 ได้กำหนดอัตราภาษีสุรากลั่นชนิดสุราขาวไว้ทั้งในอัตราตามมูลค่าและอัตราตามปริมาณ ดังนั้น การเสียภาษี จึงต้องคำนวณภาษีทั้ง 2 วิธีเพื่อเปรียบเทียบกัน แล้วจึงเสียภาษีในอัตราที่คิดเป็นเงินได้สูงกว่า เช่น ภาษีสุราตามมูลค่า [ราคาขาย \times (40บาท) \times อัตราภาษี (25%)] เท่ากับ 10 บาท ภาษีสุราตามปริมาณ [อัตราภาษีตามปริมาณ (ดีกรีละ 0.70 บาท/ลิตร) \times ขนาดบรรจุ (0.630 ลิตร) \times แรנגแอลกอฮอล์ (30 ดีกรี)] เท่ากับ 13.23 บาท ภาษีสุราที่ต้องชำระเท่ากับ 13.23 บาทต่อขวด

ตามแบบดังกล่าวทุกเดือนต่อผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ สรรพสามิตพื้นที่ หรือสรรพสามิตพื้นที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานีที่สุราตั้งอยู่ ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

ข้อ ๒๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันออกประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สถิตย์ ถิมพงษ์พันธ์

อธิบดีกรมสรรพสามิต

ระบบบำบัดน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมสำหรับสถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนคือ ระบบบ่อกองใสอากาศ (ANAEROBIC FILTER) ซึ่งเป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบไม่ใช้ออกภาคเช่นเดียวกับบ่อกองระ แต่มีประสิทธิภาพในการบำบัดของเสียมากกว่า โดยตั้งบ่อกองใสอากาศสำหรับสถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนอาจมีลักษณะเป็นถังสี่เหลี่ยมตามรูปที่ 1 หรือเป็นถังทรงกระบอก ตามรูปที่ 2

ถังบ่อกองใสอากาศ มีลักษณะคือ ภายในถังช่วงกลางจะมีชั้นตัวกลาง (MEDIA) ซึ่งบรรจุวัสดุ เช่น ก้อนพลาสติก ลูกบอลพลาสติก ทรงพลาสติก และวัสดุโปร่งอื่นๆ โดยตัวกลางเหล่านี้จะมีพื้นที่ผิวมากเพื่อให้จุลินทรีย์จากน้ำเสียยึดเกาะได้มากขึ้น

วิธีการบำบัดน้ำเสียเริ่มต้นจากปล่อยน้ำเสียไหลเข้าทางด้านล่างของถังกรองอากาศแล้วไหลขึ้นผ่านชั้นตัวกลางก่อนไหลออกทางด้านบน โดยในระหว่างที่น้ำเสียไหลผ่านชั้นตัวกลางนั้น จุลินทรีย์ชนิดไม่ใช้ออกภาคจะย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำเสียและเปลี่ยนสภาพให้กลายเป็นก๊าซกับน้ำ ซึ่งน้ำทิ้งที่ไหลล้นออกไปจะมีค่าบีโอดีลดลง ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นคือการอุดตันของตัวกลางภายในถังทำให้น้ำไม่ไหล ดังนั้น จึงต้องมีวิธีการกำจัดสารแขวนลอยออกก่อน เช่น มีตะแกรงคัดขยะและบ่อดักไขมันไว้หน้าระบบ

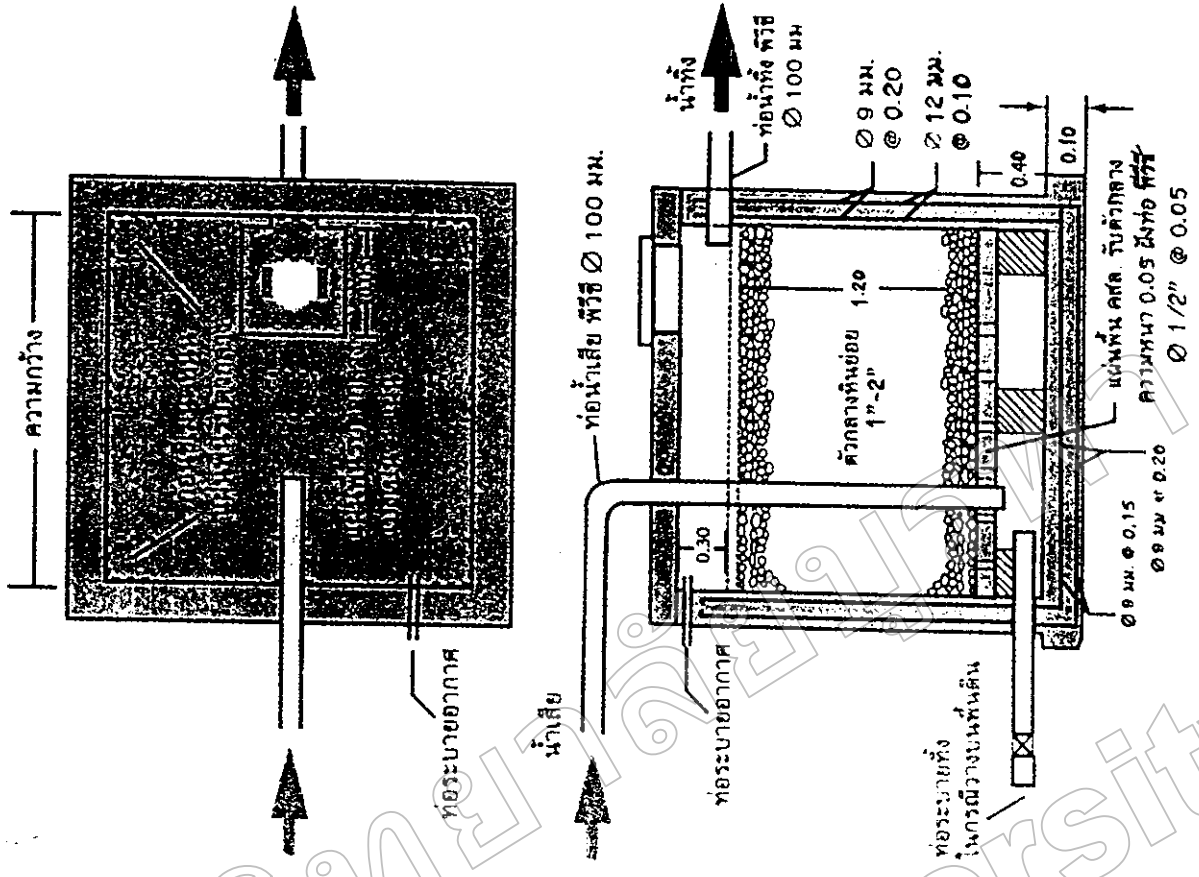
การใช้งานและบำรุงรักษา

1. ในระยะแรกที่ต้องนำเสียเข้าถังกรองจะยังไม่มีการบำบัดเกิดขึ้นเนื่องจากยังไม่มีการทรีย การเกิดขึ้นของจุลินทรีย์อย่างแรงได้ โดยการดักเอาสลัดจ์หรือขี้เลนจากบ่อกองระหรือห้องกรองหรือกันทรณะบายของเทศบาล ซึ่งมีจุลินทรีย์ชนิดไม่ใช้ออกภาคมาใส่ในถังกรองประมาณ 2 - 3 ปี
2. น้ำที่เข้าถังกรองจะเป็นน้ำที่ไม่มีขยะหรือก้อนไขมันปะปน เพราะจะทำให้ตัวกลางอุดตันเร็ว ส่วนวิธีแก้ไขการอุดตัน คือฉีดน้ำสะอาดไล่ขยะสิ่งทางขวางด้านบนและระบายน้ำส่วนล่างออกไปพร้อม ๆ กัน
3. ถ้าพบว่าน้ำที่ไหลออกมีอัตราเร็วกว่าปกติและมีตะกอนติดออกมาด้วย อาจเกิดจากก๊าซภายในถังสะสมและดันตะกอนกลางขึ้นมาเป็นช่อง ต้องแก้ไขด้วยการฉีดน้ำล้างตัวกลางเช่นเดียวกับข้อ 2

การเลือกพื้นที่ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่

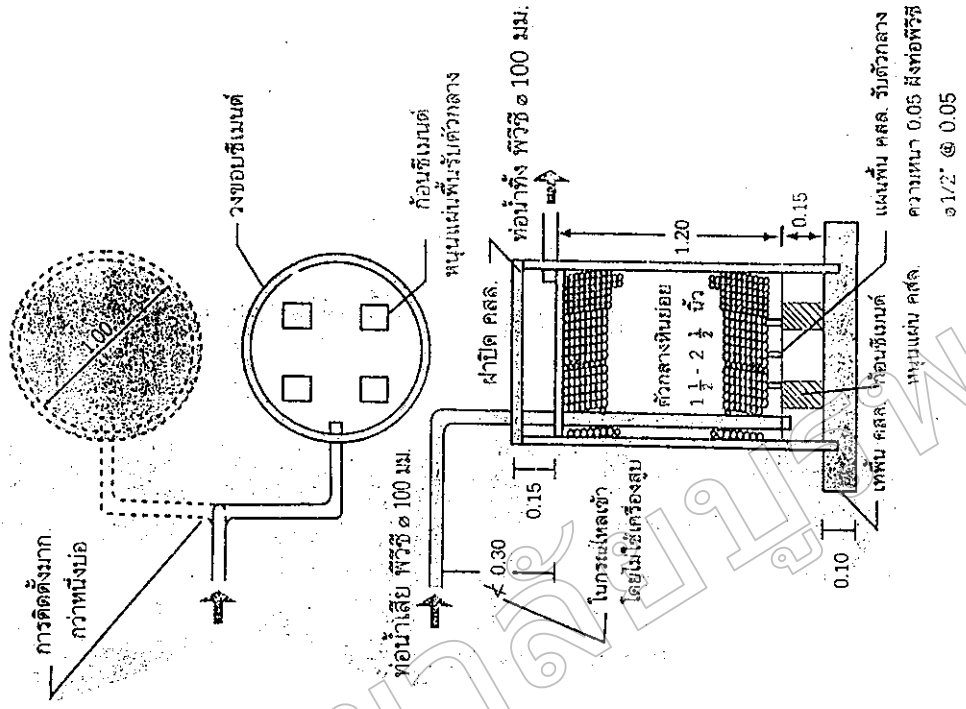
1. พื้นที่ที่ไม่มีน้ำท่วมขัง
2. ชนิดของดินในบริเวณก่อสร้างมีการซึมน้ำได้ดี
3. เป็นพื้นที่ระดับน้ำใต้ดินไม่สูงเกินไปจนเกิดปัญหาน้ำไม่ซึม โดยระดับน้ำกับบ่อกองสูงควรสูงกว่าระดับน้ำใต้ดินสูงสุดไม่น้อยกว่า 0.6 เมตร
4. บริเวณก่อสร้างควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น หนอง คลอง บึง ไม่น้อยกว่า 30 เมตร

แนวทางการปฏิบัติและรูปแบบวิธีบำบัดน้ำเสียนี้ เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติเบื้องต้นเท่านั้น หากต่อมามีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติและรูปแบบอย่างอื่นทางการฯ ต้องเป็นไปตามแนวทางดังกล่าวต่อไป

แบบมาตรฐานถังกรองไร้อากาศสี่เหลี่ยมจัตุรัส

มหาวิทยาลัยบูรพา University

ถังกรองใ้จากพลาสติกแบบวงขอบซีเมนต์

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

มาตรฐานคุณภาพสุรากลั่นผสมตามนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน
 (เป็นข้อกำหนดเฉพาะบางรายการตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุรากลั่น (มอก.2088-2544))

(1) แรงแอลกอฮอล์ ให้เป็นไปตามที่จะระบุไว้ที่ฉลากโดยมีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนได้ ± 1 สิกวี ร้อยละ
 โดยปริมาตร การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 26.1.09 หรือวิธีอื่นที่เทียบเท่า

(2) คุณลักษณะทางเคมี

รายการ	คุณลักษณะ	เกณฑ์ที่กำหนด	วิธีทดสอบตาม
1	ฟูเรอลอยด์ มีลิกซ์ต่อถูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	5500	AOAC (1995) ข้อ 26.1.28 หรือ 26.1.30 (ให้คำนวณจากผลรวมของไฮโดรมิต แอลกอฮอล์กับไฮโดรมิตแอลกอฮอล์)
2	เฟอร์ริฟิรัล มีลิกซ์ต่อถูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	50	AOAC (1995) ข้อ 26.1.32
3	ไอศบอร์ (คิดเป็นเอทิลเอธีเทอร์) มีลิกซ์ต่อถูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	1200	AOAC (1995) ข้อ 26.1.24
4	แอลดีไฮด์ (คิดเป็นเอทิลฟิรัลไฮด์) มีลิกซ์ต่อถูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	160	AOAC (1995) ข้อ 26.1.24
5	เมทิลแอลกอฮอล์ มีลิกซ์ต่อถูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	420	AOAC (1995) ข้อ 26.1.36
6	เอทิลคาร์บาแมต ไมโครกรัมต่อถูกบาศก์เดซิเมตร ไม่เกิน	400	AOAC (1997) ข้อ 28.1.48

(3) วัตถุประสงค์ของอาหาร ให้ใช้ "กรดเบนโซอิกหรือเกลือของกรดนี้" คำนวณเป็นกรดเบนโซอิก ไม่เกิน 200
 มิลลิกรัมต่อถูกบาศก์เดซิเมตร การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 47.3.03*

(4) สารปนเปื้อน

(4.1) สารหนู ต้องไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่อถูกบาศก์เดซิเมตร การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 9.1.01*

(4.2) ตะกั่ว ต้องไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อถูกบาศก์เดซิเมตร การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 9.2.19*

สำหรับเจ้าหน้าที่
 เลขที่รับ.....เดือน.....พ.ศ.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำขออนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุรากลั่นชุมชน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน ○ สรรพสามิตพื้นที่สาขา ○ สรรพสามิตพื้นที่.....

- 1. ข้าพเจ้า ○ สหกรณ์ ชื่อ.....
- กลุ่มเกษตรกร ชื่อ.....
- นิติบุคคล ประเภท..... ชื่อ.....
- กลุ่มบุคคลตามกฎหมายหรือวิสาหกิจชุมชน ชื่อ.....
- องค์การเกษตรกร ชื่อ.....

สำนักงานตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
 โดยมี (นาย / นาง / นางสาว).....

เป็นผู้มีอำนาจลงนามผูกพัน มีความประสงค์ขออนุญาตสร้างสถานที่ทำสุรากลั่นชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 สถานที่ทำสุรากลั่นอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

1.2 จะใช้เวลาใช้ก่อสร้างหรือปรับปรุงสถานที่เพื่อทำสุรา.....เดือน.....วัน

1.3 งบประมาณการลงทุน.....บาท

1.4 จำนวนแรงงานที่ใช้ทำสุรา.....คน

1.5 เครื่องจักรอุปกรณ์การทำสุรขนาด (รวม).....แรงม้า

2. ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้เรียบร้อยแล้ว

- 2.1 คุณสมบัติผู้ขออนุญาต
 - 2.1.1 สหกรณ์
 - สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์
 - สำเนาข้อบังคับสหกรณ์
 - รายชื่อคณะกรรมการของสหกรณ์
 - 2.1.2 กลุ่มเกษตรกร
 - สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกร
 - สำเนาข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร
 - รายชื่อคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกร
 - สำเนาระเบียบบ้านของคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกร
 - สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนหุ้นส่วน / บริษัท
 - สำเนาทันทีรับรองนิติบุคคล
 - สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น
 - สำเนาทันทีถือใบบริดจ์/สนธิ
 - สำเนารายละเอียดวัตถุประสงค์ทำหุ้นส่วน/บริษัท
 - สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ถือหุ้น
 - 2.1.3 นิติบุคคล

สัญญาว่าด้วยการอนุญาตให้ทำและขายสุรากลั่นชุมชน
(.....(1).....)

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ(2).....
เมื่อวันที่.....เดือน.....(3).....พ.ศ.....ระหว่างกรมสรรพสามิต โดย.....(4).....
ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่..... ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสรรพสามิต ซึ่งต่อไปในสัญญา
เรียกว่า “ผู้อนุญาต” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....(5).....
สำนักงานตั้งอยู่เลขที่.....(6)..... หมู่ที่..... ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด..... โดย.....(7)..... และ.....(8).....
ผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพัน.....(9)..... ตามหนังสือ.....(10).....
ลงวันที่.....เดือน.....(11).....พ.ศ..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาต” อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2546 เห็นชอบนโยบายสนับสนุน
เศรษฐกิจชุมชนโดยส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรทำสุรากลั่นชุมชนของประชาชนในท้องถิ่นที่รวมกลุ่มกัน
จัดตั้งเป็นองค์การที่เหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ซึ่งเป็น
การรับรองสิทธิพื้นฐานและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของประชาชน และกระทรวงการคลังได้ออกประกาศ
เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 4) ลงวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2546 กำหนดให้ผูได้รับอนุญาต
ต้องทำสัญญากับกรมสรรพสามิตก่อนดำเนินการทำและขายสุรา นั้น

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การดำเนินการของผูได้รับอนุญาต ตลอดจนอายุสัญญา ผูได้รับอนุญาตจะต้องเป็น
.....(12).....

ข้อ 2 การอนุญาตให้ใช้สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชน ผู้อนุญาตตกลงอนุญาตให้ผูได้รับ
อนุญาตใช้สถานที่ทำสุรากลั่นชุมชนเลขที่.....(13)..... หมู่ที่..... ถนน..... จังหวัด..... เพื่อทำ
แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
สุรากลั่นชนิดสุราขาวซึ่งมีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบดีกรี แต่ไม่เกินสี่สิบดีกรี ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า
“สุรากลั่นชุมชน”

สถานที่ทำสุราที่ใช้เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมกันต่ำกว่าห้าแอมป์ หรือใช้คนงานน้อยกว่าห้าคน
หรือ การมีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแอมป์และคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน
และต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม และต้องตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะ
ไม่น้อยกว่า 100 เมตร แยกจากส่วนที่ใช้อยู่อาศัยโดยชัดแจ้ง ตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
มีบริเวณและพื้นที่เพียงพอที่จะทำสุรา โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือความเสียหายต่อ
บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

ข้อ 3 การอนุญาตให้ทำและขายสุรากลั่นชุมชน ผู้อนุญาตตกลงอนุญาตให้ผูได้รับอนุญาต
ทำและขายสุรากลั่นชุมชนตามสัญญาที่ได้ทำราชการไว้โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและคำสั่งของทาง
ราชการ ทั้งนี้ ผูได้รับอนุญาตจะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตต่างๆ ให้ออกต้องตามกฎหมายด้วย

ข้อ 4 ข้อกำหนดในการทำสุรากลั่นชุมชน ผู้ได้รับอนุญาตตกลงถือปฏิบัติในการทำสุรากลั่นชุมชน ดังนี้

4.1 นำวัตถุดิบเข้าพรวกข้าว หรือแป้ง หรือผลไม้ หรือผลไม้ หรือผลผลิตทางการเกษตรอื่น ๆ ไปหมักกับเชื้อสุราให้มีแรงแอลกอฮอล์ตามต้องการ

4.2 นำสุราที่ได้ตาม 4.1 ไปต้มกลั่นโดยใช้เครื่องต้มกลั่นสุราที่ติดตั้งในสถานที่ทำสุราที่ได้รับอนุญาต

4.3 สุราที่ทำได้แล้วก่อนนำออกจากรถสถานที่ทำสุรา ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องส่งตัวอย่างให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพื่อทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพก่อน ดังต่อไปนี้

4.3.1 กรมสรรพสามิต กรมวิชาการเกษตร สถาบันราชภัฏ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมวิทยาศาสตร์บริการ หรือหน่วยงานของกรมหรือสถาบันดังกล่าว

4.3.2 หน่วยงานอื่นที่ภาคครัวเรือนและเอกชนที่กรมสรรพสามิตให้ความเห็นชอบเมื่อได้รับผลการตรวจวิเคราะห์จากหน่วยงานอื่นนอกจากผู้อนุญาตแล้ว ผู้ได้รับอนุญาตต้องส่งผลการตรวจวิเคราะห์นั้นให้ผู้อนุญาตก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะนำออกจากรถสถานที่ทำสุราได้ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพสามิตจะสั่งเป็นอย่างอื่น

สำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสุรากลั่นชุมชนดังกล่าว ให้ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้รับผิดชอบ

4.4 คุณลักษณะของน้ำสุราที่จะผ่านการตรวจวิเคราะห์คุณภาพจะต้องมีปริมาณแอลกอฮอล์ ซูเชลลอส์ เพอร์ฟิวรัส เอสเทอร์ แอลดีไฮด์ เทอติลคาร์บอนเตต วัตถุเจือปนอาหารประเภทกรดเบนโซอิกหรือเกลือกรดเบนโซอิก และสารปนเปื้อนในน้ำสุราโดยเฉพาะสารหนูและตะกั่วไม่เกินมาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด

4.5 สุราที่จะนำออกจากรถสถานที่ทำสุราต้องบรรจุในภาชนะซึ่งต้องมีความเหมาะสม สะอาด ปิดให้สนิท และไม่ทำปฏิกิริยากับสุราและผลิตภัณฑ์ที่บรรจุในนั้น และสามารถปิดสนิทสนิทปากภาชนะบรรจุได้

4.6 ฉลากที่ใช้ปิดภาชนะบรรจุสุรา อย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

- 4.6.1 ชื่อประเภทผลิตภัณฑ์ว่า "สุรากลั่นชุมชน"
- 4.6.2 ชนิดสุราว่าเป็น "สุราขาว"
- 4.6.3 ชื่อสุรา
- 4.6.4 ส่วนประกอบหลักหรือวัตถุดิบที่ใช้ทำสุรานั้น
- 4.6.5 แรงแอลกอฮอล์เป็นดีกรีหรือร้อยละโดยปริมาตร
- 4.6.6 ปริมาตรสุทธิ
- 4.6.7 วันเดือนปีที่ทำหรือผลิตหรือรหัสรุ่นที่บรรจุ
- 4.6.8 คำเตือนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด เช่น การดื่มสุราก็ให้
ความเสียหายในการขับขี่ยานพาหนะลดลง
- 4.6.9 ชื่อผู้ได้รับอนุญาตและชื่อสถานที่ทำสุรา (ถ้ามี)
- 4.6.10 ที่ตั้งของสถานที่ทำสุรา
- 4.6.11 เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน (ถ้ามี)

ข้อ 5 อ่างการตรวจสอบคุณภาพสุรากลั่นผสม ผู้อนุญาตมีสิทธิทำการตรวจสอบคุณภาพสุรากลั่นผสมก่อนนำออกจากรถที่ท่าสุรา ถ้าตรวจสอบแล้วปรากฏว่าสุรานั้นไม่มีคุณภาพตามที่ผู้อนุญาตได้อุบัติ ผู้อนุญาตมีสิทธิสั่งห้ามนำออกจากรถที่ท่าสุราได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ได้รับอนุญาตจะเรียกค่าเสียหายหรือค่าทดแทนจากผู้อนุญาตไม่ได้ทั้งสิ้น

ในการตรวจสอบคุณภาพสุรา ผู้อนุญาตมีสิทธิเก็บตัวอย่างสุราและตัวอย่างวัตถุติดบวมจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตต้องมอบตัวอย่างสุราและตัวอย่างวัตถุติดบวมที่ใช้ในการทำสุรานั้นให้แก่ผู้อนุญาตโดยไม่คิดมูลค่าแต่อย่างใด

ข้อ 6 การแจ้งราคาขาย ผู้ได้รับอนุญาตต้องแจ้งราคาขาย ณ สถานที่ทำสุรารวมทั้งเงินหรือผลประโยชน์ใดที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ผู้ใช้ชื่อท่าหรือให้ด้วยประการใดๆ โดยแจ้งให้อธิบดีกรมสรรพสามิต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทราบ ตามแบบและระยะเวลาที่ผู้อนุญาตกำหนด

ข้อ 7 การชำระเงินค่าภาษีสุรา เงินภาษี หรือเงินอื่นใดตามกฎหมายอื่น ก่อนนำสุราออกจากรถที่ท่าสุรา ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเงินค่าภาษีสุราต่อผู้อนุญาตหรือเจ้าพนักงานสรรพสามิตตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และรับแสดงบัญชีสุราไปปิดภาษีระบบสุราที่ท่าสุราบรรจุในภาชนะเสร็จ ทั้งนี้ ภายใต้วความควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

ถ้ามีกฎหมายอื่นใดบัญญัติให้ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเงินค่าภาษีหรือเงินอื่นใดต่อผู้อนุญาตหรือเจ้าพนักงานของผู้อนุญาต ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเงินค่าภาษีหรือเงินอื่นใดตามอัตราที่กำหนดไว้ทุกครั้งที่มีการชำระเงินค่าภาษีสุราหรือก่อนนำสุราออกจากรถที่ท่าสุรา

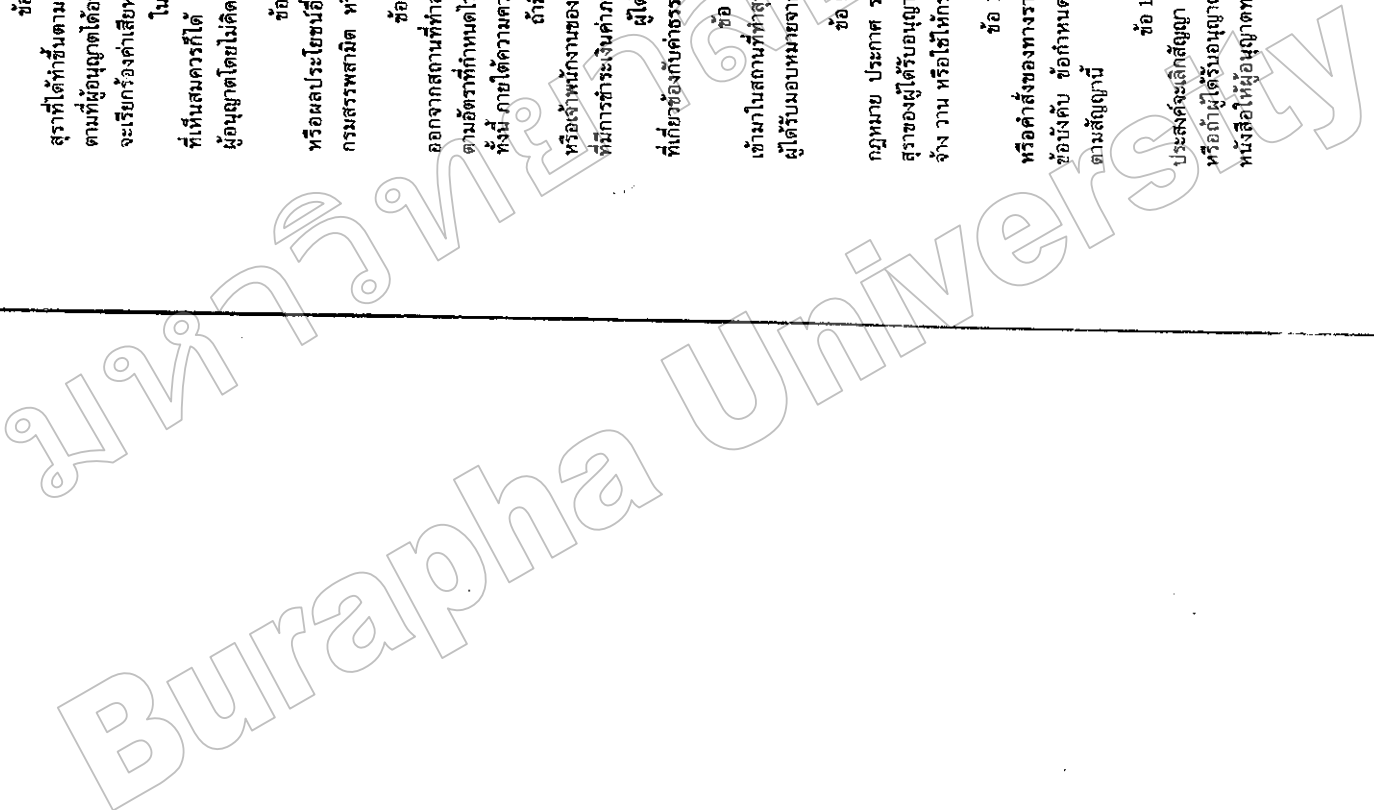
ผู้ได้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมประจำปี และปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าธรรมเนียมและภาษีสุรา

ข้อ 8 การทำบัญชี ผู้ได้รับอนุญาตต้องทำบัญชีและผลการทำสุรา การใช้และการนำวัตถุติดบวมเข้ามาในสถานที่ท่าสุราตามแบบที่ผู้อนุญาตกำหนด โดยยื่นบัญชีตามแบบดังกล่าวทุกเดือนต่อผู้อนุญาตหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้อนุญาตภายในวันที่ 10 (สิบ) ของเดือนถัดไป

ข้อ 9 การร่วมรับผิดชอบในการกระทำของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีการกระทำผิดเงื่อนไขกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือคำสั่งของทางราชการ อันเกี่ยวกับการทำหรือการขายสุราของผู้ได้รับอนุญาตตามสัญญาฯ ไม่ว่าการนั้นจะได้กระทำโดยบุคคลที่ผู้ได้รับอนุญาตแต่งตั้ง มอบหมายจ้าง วาน หรือใช้ให้กระทำ ผู้ได้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบเสมือนหนึ่งได้กระทำด้วยตนเองทุกประการ

ข้อ 10 การปฏิบัติตามสัญญา กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือคำสั่งของทางราชการ ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามสัญญา กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดหรือคำสั่งของผู้อนุญาต หรือของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องกับการทำและขายสุราตามสัญญานี้

ข้อ 11 การยกเลิกสัญญา โดยผู้ได้รับอนุญาตหรือการหยุดดำเนินการ หากผู้ได้รับอนุญาตประสงค์จะเลิกสัญญา จะต้องบอกเลิกโดยแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าเป็นหนังสือไม่น้อยกว่า 3 (สาม) เดือน หรือถ้าผู้ได้รับอนุญาตประสงค์จะหยุดการดำเนินงาน หรือปรับปรุงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

ข้อ 12 การออกหลักฐานโดยผู้อนุญาต ผู้อนุญาตมีสิทธิบอกเลิกสัญญากับผู้ได้รับอนุญาต และสั่งเพิกถอนใบอนุญาตทำสุราและใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 ได้ เมื่อได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระบอบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือคำสั่งต่าง ๆ ของทางราชการ ตามสัญญา ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยทางตรงหรือทางอ้อมอันเป็นการกระทำผิดในสาระสำคัญ หรือ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอาจจะทำให้เสียหายแก่ผลประโยชน์ทางราชการเป็นเงินจำนวนมาก ซึ่งผู้อนุญาตฝ่ายเดียวเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยว่าเป็นการกระทำผิดในสาระสำคัญหรือเป็นความเสียหายถึงขนาด ดังกล่าวหรือไม่

ข้อ 13 การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ถ้ามีปัญหาคือได้แจ้งระหว่างผู้อนุญาตและผู้ได้รับอนุญาต เกี่ยวกับข้อพิพาทใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามสัญญา ผู้สัญญาตกลงกันให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจ วินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือคำชี้ขาดของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นยุติ ซึ่งผู้สัญญาจะต้องปฏิบัติตาม และไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ อันเกิดแต่การนั้น

สัญญานี้ทำขึ้นสามฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ ผู้สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่าน และเข้าใจข้อความตลอดจนเงื่อนไขในสัญญานี้โดยละเอียดจนแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อและประทับตราของ ผู้ได้รับอนุญาต (ถ้ามี) ไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน เก็บรักษาไว้ที่ผู้อนุญาตหนึ่งฉบับ ที่สำนักงานสรรพสามิต พื้นที่ที่ตั้งสถานที่ทำสุราหนึ่งฉบับ และที่ผู้ได้รับอนุญาตหนึ่งฉบับ

(ลงชื่อ).....ผู้อนุญาต
(.....(14).....)

(ลงชื่อ).....ผู้ได้รับอนุญาต
(.....(15).....)

(ลงชื่อ).....ผู้ได้รับอนุญาต
(.....(16).....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....(17).....)

(ลงชื่อ).....พยาน
(.....(18).....)

คำอธิบายการกรอกแบบสอบถามว่าด้วยการอนุญาตให้ทำและขายสุรากลั่นชุมชน

- (1) ชื่อผู้ได้รับอนุญาต เช่น
 - สหกรณ์ จำกัด หรือ
 - กลุ่มบุคคลธรรมดา (ตามกฎหมายว่าวิสาหกิจชุมชน) หรือ
 - กลุ่มเกษตรกร หรือ
 - บริษัท จำกัด หรือ
 - ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือ
 - ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล หรือ
 - องค์กรเกษตรกร ชื่อ.....
- (2) สถานที่และที่ตั้งสถานที่ใช้โรงงานผลิต เช่น สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ผู้ขออนุญาต อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
- (3) วัน เดือน ปี ที่ลงนามสัญญา
- (4) ชื่อผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค ที่ปฏิบัติงานทางทะเบียนอธิบดีกรมสรรพสามิต
- (5) ผู้ได้รับอนุญาต ตาม (1)
- (6) สถานที่ตั้งสำนักงานของผู้ได้รับอนุญาต
- (7) ผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันสัญญา
- (8) ผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันสัญญา (กรณีมีมากกว่าหนึ่งคน)
- (9) ผู้ได้รับอนุญาต ตาม (1)
- (10) หนังสือสำคัญแสดงการมีอำนาจลงนามผูกพันสัญญา เช่น
 - ข้อบังคับสหกรณ์ จำกัด เลขที่..... หรือ
 - หนังสือจดทะเบียนกลุ่มบุคคลธรรมดาตามกฎหมายว่าวิสาหกิจชุมชน หรือ
 - ข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร เลขที่..... หรือ
 - หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัด เลขที่..... หรือ
 - หนังสือรับรองการเกษตร เลขที่..... เลขที่..... หรือ
 - หนังสือมอบอำนาจ (กรณีผู้มีอำนาจลงนามผูกพันได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทน)
- (11) วัน เดือน ปี ของหนังสือตาม (10)
- (12) ประเภทของผู้ได้รับอนุญาต เช่น
 - สหกรณ์ หรือ
 - กลุ่มบุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าวิสาหกิจชุมชน หรือ
 - กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติกรรณ ๒๕๔๒ และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นอยู่ หรือ
 - สถานที่ทำสุรากลั่นอยู่ หรือ
 - บริษัทจำกัด หรือทั้งหุ้นส่วนจำกัด หรือหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีผู้อยู่ถือหุ้นทุกคนมีสัญชาติไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุรากลั่นอยู่ หรือ
 - องค์กรเกษตรกรตามพระราชบัญญัติองค์การเกษตรกรพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สถานที่ทำสุรากลั่นอยู่
- (13) สถานที่ตั้งของสถานที่ทำสุรา
- (14) ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค ที่ปฏิบัติงานทางทะเบียนอธิบดีกรมสรรพสามิต ตาม (4)
- (15) ผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันสัญญา ตาม (7)
- (16) ผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพันสัญญา ตาม (8)
- (17) สรรพสามิตพื้นที่
- (18) เจ้าหน้าที่สรรพสามิต สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ อีกรวมถึงคน

ใบอนุญาตขนสสารที่ยังมิได้เสียภาษี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ สรรพสามิตพื้นที่
 ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสรรพสามิต อนุญาตให้
 หรือผู้แทน ขนสสารที่ยังมิได้เสียภาษีโดยถูกต้องตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓
 ออกจากสถานที่ทำสุราชื่อ.....ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....
 ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
 จังหวัด.....ไปยัง.....จังหวัด.....
 โดยยานพาหนะ.....หมายเลขทะเบียน.....เพื่อทำการตรวจวิเคราะห์
 ตามรายการ ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชนิดสุรา	ชื่อสุรา	ภาชนะบรรจุ		รวมจำนวน (ลิตร)	แรงแอลกอฮอล์ (ดีกรี)
			ขนาด (ลิตร)	จำนวน		

ใบอนุญาตนี้ให้ใช้ในการขนสสารเพียงครั้งเดียว และภายใน.....วัน
 นับแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สรรพสามิต.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบฟอร์มแจ้งการควบคุม ส่วนประกอบและค่าใช้จายตามสูตรใช้ในการทำสุราที่จำหน่ายภายในราชอาณาจักร

ชื่อผู้ยื่นใบอนุญาตนครุฑ

ชนิดสุรา

ประเภทของสุรา

ชื่อสุรา

เลขออกของ

วันที่

ปี

จังหวัด

อำเภอ

ตำบล

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

เลขที่

บ้าน

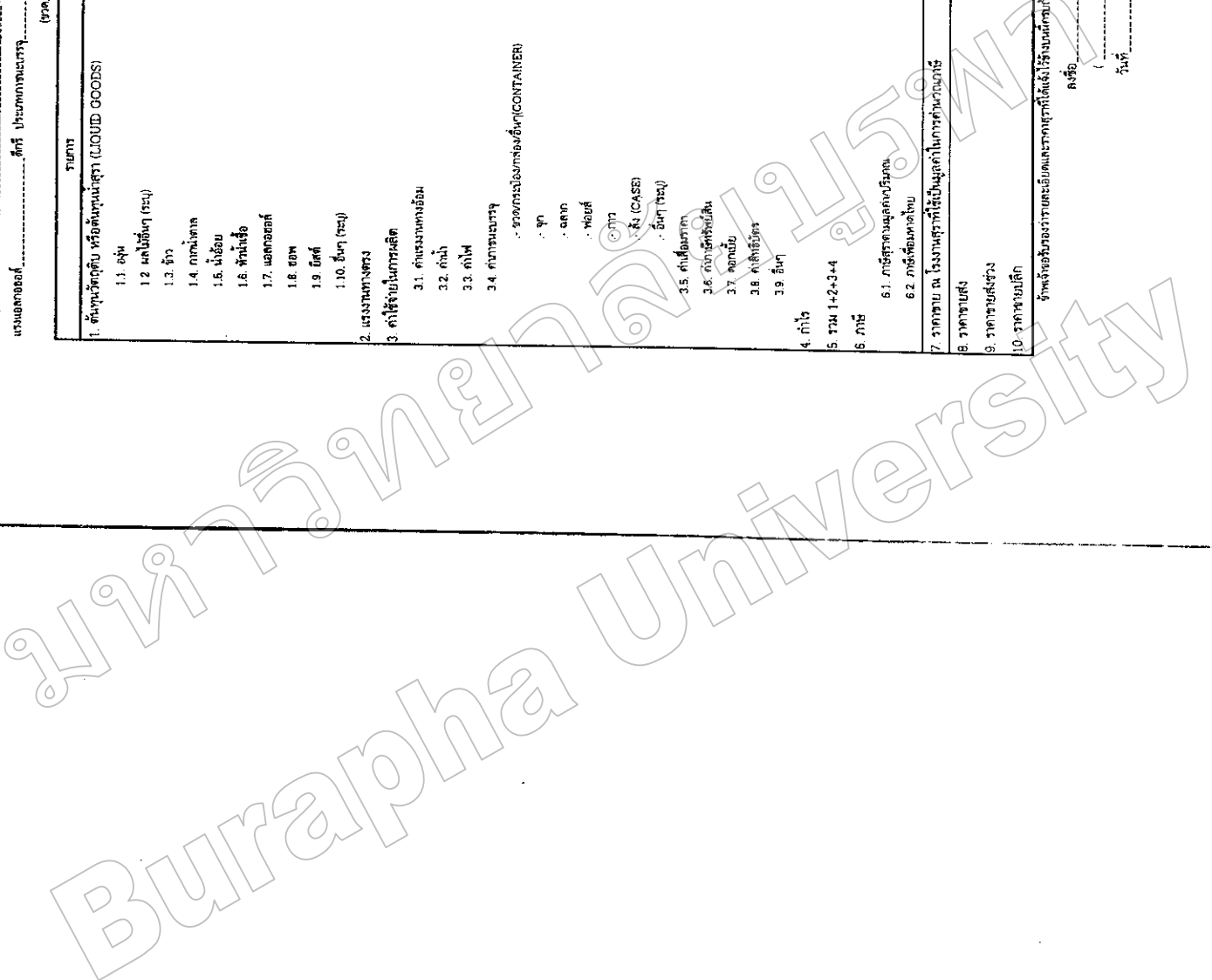
รายการ	ราคา	รวม
1. ต้นทุนวัตถุดิบ หรือต้นทุนสุรา (LIQUID GOODS)		
1.1 ธาตุ		
1.2 เมลไม่ขัด (ระบุ)		
1.3 ข้าว		
1.4 เมลน้ำตาล		
1.5 น้ำมัน		
1.6 หัวเชื้อ		
1.7 แอลกอฮอล์		
1.8 ยีส		
1.9 ผัก		
1.10 ธาตุ (ระบุ)		
2. แรงงานทางตรง		
3. ค่าใช้จ่ายในการผลิต		
3.1 ค่าแรงพนักงานอื่น		
3.2 ค่าไฟ		
3.3 ค่าเช่า		
3.4 ค่าขนส่ง		
3.5 ค่าเช่ารถ		
3.6 ค่าเช่ารถบรรทุก		
3.7 ค่าเช่ารถจักรยานยนต์		
3.8 ค่าเช่ารถจักรยานยนต์		
3.9 อื่นๆ		
4. ค่าใช้		
5. รวม 1+2+3+4		
6. ภาษี		
6.1 ภาษีอากรมูลค่าเพิ่ม		
6.2 ภาษีอากรขาเข้า		
7. ราคาขาย ณ โรงงานสุราที่ใช้เป็นมูลค่าในการคำนวณภาษี		
8. ราคาขายส่ง		
9. ราคาขายส่งต่างประเทศ		
10. ราคาขายปลีก		

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายละเอียดและราคาสุรามีความถูกต้องและถูกต้องตามที่ปรากฏในใบแจ้งราคาสุรา

ลงชื่อ (ผู้ยื่นใบอนุญาตนครุฑ)

()

วันที่ เดือน ปี

ประกาศกรมสรรพสามิต

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้ทำและขายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้
สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์

พ.ศ. ๒๕๔๖

เพื่อส่งเสริมการผลิตสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น
นอกจากเบียร์ โดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรและภูมิปัญญาชาวบ้าน ตามนโยบาย
สนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนของรัฐบาล

ดังนั้น เพื่อนำติดตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๓๓
และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ และวันที่ ๒๑ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๔๖ เกี่ยวกับการทำสุรา ตามนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนของรัฐบาล
ประกอบกับอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๐ แห่งประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง
วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. ๒๕๔๔ (ฉบับที่ ๓) ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔
และข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน
ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๒ อธิบดีกรมสรรพสามิตออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน
อนุญาตให้ทำและขายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจาก
เบียร์ พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒) ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน
ตรวจวิเคราะห์สุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์
พ.ศ. ๒๕๔๕

ทั้งนี้ ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำและขายสุราแซชชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ อยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตตามประกาศฉบับนี้

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“สุราแช่และผลิตภัณฑ์” หมายความว่า สุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์

“สุราแช่ชนิดสุราผลไม้” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น ซึ่งทำจากวัตถุดิบจำพวกผลไม้หรือน้ำผลไม้ ซึ่งหมักกับเชื้อสุราแล้ว มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี

“สุราแช่พื้นเมือง” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น เช่น กะแช่หรือน้ำตาลเมา ซึ่งทำจากวัตถุดิบจำพวกน้ำตาล และอุน้ำขาวหรือสาโท ซึ่งทำจากวัตถุดิบจำพวกข้าว ซึ่งหมักกับเชื้อสุราแล้ว มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี

“สุราแช่อื่น” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น นอกจากสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ และสุราแช่พื้นเมือง ซึ่งทำจากวัตถุดิบใดๆ ก็ตามที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรภายในประเทศไทย ซึ่งหมักกับเชื้อสุราแล้ว มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี

“สถานที่ทำสุรา” หมายความว่า โรงงานสุราตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓

หมวด ๑

บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ ๓ ผู้ขออนุญาตทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓.๑ เป็นสหกรณ์

๓.๒ เป็นกลุ่มบุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมายเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ เป็นกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ขณะที่ขออนุญาต

๓.๔ เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นทุกคนมีสัญชาติไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ขณะที่ขออนุญาต

๓.๕ เป็นองค์การเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ขณะที่ขออนุญาต

ข้อ ๔ สถานที่ทำสุราแซชชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ต้องมีลักษณะ ดังนี้

๔.๑ แยกออกจากส่วนที่ใช้อาศัยโดยชัดเจน

๔.๒ ตั้งอยู่ในทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบริเวณและพื้นที่เพียงพอที่จะทำสุรา โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

๔.๓ ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้า หรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีที่ใช้ทั้งเครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน

ข้อ ๕ สุราแซชชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๕.๑ มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินกว่าสิบห้าดีกรี

๕.๒ มีปริมาณแอลกอฮอล์วัตถุเจือปนอาหาร และสารปนเปื้อน

ในน้ำสุราไม่เกินมาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด (เอกสารแนบหมายเลข ๑)

หมวด ๒

การก่อสร้างสถานที่ทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง

และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์

ข้อ ๖ ผู้ขออนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ต้องยื่นค่าขออนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุรา (เอกสารแนบหมายเลข ๒) ดังนี้

๖.๑ ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิต กรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ ณ สำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ แห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่

๖.๒ ในเขตจังหวัดอื่น ให้ยื่นต่อสรรพสามิตพื้นที่ หรือสรรพสามิตพื้นที่สาขา ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่

ข้อ ๗ ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ก่อสร้างสถานที่ทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ คือ

๗.๑ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิต กรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ แห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่

๗.๒ ในเขตจังหวัดอื่น ได้แก่ สรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่

ข้อ ๘ การออกหนังสืออนุญาตให้ก่อสร้างสถานที่ทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนและระยะเวลาดังนี้

๘.๑ ในเขตกรุงเทพมหานคร

๘.๑.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนรับค่าขออนุญาตแล้ว ให้ตรวจสอบค่าขออนุญาตพร้อมเอกสารประกอบ แล้วจัดทำบันทึกเสนอผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕

๘.๑.๒ เมื่อผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ เห็นสมควรอนุญาตให้ก่อสร้างสถานที่ทำสุราได้ ให้แจ้งผลการอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตทราบ

๘.๒ ในเขตจังหวัดอื่น

๘.๒.๑ กรณียื่นคำขอ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่

(๑) เมื่อเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนรับค่าขออนุญาตแล้ว ให้ตรวจสอบค่าขออนุญาตพร้อมเอกสารประกอบ แล้วจัดทำบันทึกเสนอสรรพสามิตพื้นที่

(๒) เมื่อสรรพสามิตพื้นที่เห็นสมควรอนุญาตให้สร้างสถานที่ทำสุราได้ ให้แจ้งผลการอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตทราบ

๘.๒.๒ กรณียื่นคำขอ ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา

เมื่อเจ้าหน้าที่ลงทะเบียนรับค่าขออนุญาตแล้ว ให้ตรวจสอบค่าขออนุญาตพร้อมเอกสารประกอบ แล้วจัดทำบันทึกเสนอต่อสรรพสามิตพื้นที่ เพื่อให้สรรพสามิตพื้นที่พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๘.๒.๑ (๒) ต่อไป

การออกหนังสืออนุญาตดังกล่าว ตั้งแต่รับคำขออนุญาตจนถึงแจ้งผลการอนุญาตให้ทราบ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ วันทำการ

ข้อ ๕ เมื่อได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างสถานที่ทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้มือสุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์แล้ว ผู้รับอนุญาตต้องเริ่มดำเนินการก่อสร้างสถานที่ทำสุรกายในระยะเวลาที่กำหนดในหนังสืออนุญาต ซึ่งต้องไม่เกินยี่สิบสี่เดือน นับแต่วันได้รับหนังสืออนุญาต ทั้งนี้ เมื่อผู้รับอนุญาตก่อสร้างสถานที่สุราเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งมีใบดำเนินการต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตทราบล่วงหน้าก่อนเปิดดำเนินการไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ถ้าผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ข้างต้น ให้ถือว่าสถานะสิทธิการได้รับอนุญาตทำสุรา และเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ จากทางราชการไม่ได้

หมวด ๓

การทำและขายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้มือสุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์

ข้อ ๑๐ ก่อนดำเนินการทำและขายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้มือสุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ผู้ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างสถานที่สุราต้องทำสัญญาว่าด้วยการอนุญาตให้ทำและขายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้มือสุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ กับผู้อำนวยการสำนักงานจัดเก็บภาษี ๑ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคแล้วแต่กรณี (เอกสารแนบหมายเลข ๓)

ข้อ ๑๑ การอนุญาตให้ทำและขายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้มือสุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์

๑๑.๑ เมื่อผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ หรือสรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ เห็นสมควรให้ใช้เป็นที่สถานที่ทำสุราได้ ให้ส่งร่างสัญญาแก่ผู้รับอนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุรา เพื่อดำเนินการลงนามในสัญญาต่อไป

๑๑.๒ เมื่อผู้รับอนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุราแจ้งนัดหมายลงนามในสัญญาแล้ว ให้ผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ หรือสรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ รายงานผู้อำนวยการสำนักงานการจัดเก็บภาษี ๑ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค แล้วแต่กรณี เพื่อลงนามในสัญญา จำนวน ๓ ฉบับ โดยมอบให้ผู้รับอนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุรา จำนวน ๑ ฉบับ ส่งให้กรมสรรพสามิต จำนวน ๑ ฉบับ และเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐาน ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ จำนวน ๑ ฉบับ

๑๑.๓ ผู้รับอนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุรา ต้องขอใบอนุญาตทำสุรา ตามมาตรา ๕ ณ สำนักงานสรรพสามิตแห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ โดยให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานจัดเก็บภาษี ๑ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค แล้วแต่กรณี เป็นผู้ออกไปอนุญาต เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว จึงเริ่มทำสุราได้

การอนุญาตให้ทำและขายสุราดังกล่าว ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕ วันทำการ

ข้อ ๑๒ วิธีการทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น
นอกจากเบียร์

๑๒.๑ นำวัตถุดิบซึ่งเป็นผลไม้ หรือน้ำผลไม้ หรือผลผลิตทางการเกษตรใดๆ ไปหมักกับเชื้อสุรา เพื่อให้เกิดมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี หรือ

๑๒.๒ นำสุราแช่ที่ได้ตาม ๑๒.๑ ไปผสมกับสุรากลั่นแล้วมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี

ข้อ ๑๓ ก่อนนำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น
นอกจากเบียร์ ที่ผลิตได้ออกจากสถานที่ทำสุรา ผู้ได้รับอนุญาตต้องส่งตัวอย่างให้
ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑๓.๑ กรมสรรพสามิต กรมวิชาการเกษตร กรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์บริการ หรือหน่วยงานของกรม สถาบันราชภัฏ หรือ
หน่วยงานของสถาบันดังกล่าว

๑๓.๒ หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนที่กรมสรรพสามิตให้
ความเห็นชอบ เช่น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นต้น

ทั้งนี้ สำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพของหน่วยงานอื่นนอกจาก
กรมสรรพสามิต ให้ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๑๔ การตรวจวิเคราะห์สุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุรา
แช่อื่น นอกจากเบียร์

๑๔.๑ ก่อนนำสุรารอออกจากสถานที่ทำสุรา ผู้ได้รับอนุญาตต้องส่งตัวอย่าง
น้ำสุรานั้นน้อยกว่า ๒ ลิตร ให้กรมสรรพสามิตหรือหน่วยงานตามข้อ ๑๓ ตรวจวิเคราะห์

๑๔.๒ ผู้รับอนุญาตต้องขอใบอนุญาตขนสุราก็ยังมิได้เสียภาษี
ออกจากสถานที่ทำสุราต่อผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕
สรรพสามิตพื้นที่ หรือสรรพสามิตพื้นที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่

ให้ผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕
สรรพสามิตพื้นที่ และสรรพสามิตพื้นที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ ออก
ใบอนุญาตขนสุราก็ยังมิได้เสียภาษี (เอกสารแนบหมายเลข ๔) ให้ภายใน ๑ วัน
และให้ผู้รับอนุญาตนำใบอนุญาตขนสุราดังกล่าวกำกับไปกับตัวอย่างน้ำสุราเพื่อส่งตรวจ
วิเคราะห์ต่อไป

๑๔.๓ ให้นักวิทยาศาสตร์ตรวจวิเคราะห์แรงแอลกอฮอล์ ปริมาณ
เมทิลแอลกอฮอล์ วัตถุเจือปนอาหาร และสารปนเปื้อนในน้ำสุรา และเสนอผล
การตรวจวิเคราะห์ต่อหัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์สินค้าและของกลางภายในวันที่ตรวจ
วิเคราะห์แล้วเสร็จ

การตรวจวิเคราะห์สุราดังกล่าว ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน
๑๒ วัน

๑๔.๔ หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์สินค้าและของกลางต้องแจ้งผล
การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำสุราให้ผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร
พื้นที่ ๑-๕ สรรพสามิตพื้นที่ หรือสรรพสามิตพื้นที่สาขาทราบภายใน ๑ วัน นับแต่
วันที่ได้รับผลการตรวจวิเคราะห์จากนักวิทยาศาสตร์

ข้อ ๑๕ สุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์
ที่จะนำออกจากสถานที่ทำสุรา ต้องบรรจุในภาชนะซึ่งมีความเหมาะสม สะอาด
ปิดสนิท ไม่ทำปฏิกิริยากับสุราและผลิตภัณฑ์ที่บรรจุในนั้น และสามารถปิดแสตมป์สุรา
ที่ปากภาชนะบรรจุได้

ข้อ ๑๖ ฉลากที่ใช้ปิดภาชนะบรรจุสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ อย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

- ๑๖.๑ ชนิดสุรา
- ๑๖.๒ ชื่อสุรา
- ๑๖.๓ ชื่อผู้ได้รับอนุญาต
- ๑๖.๔ ที่ตั้งของสถานที่ทำสุรา
- ๑๖.๕ ส่วนประกอบหลัก หรือวัตถุดิบที่ใช้ทำสุรานั้น
- ๑๖.๖ แรเงแอลกอฮอล์
- ๑๖.๗ ขนาดบรรจุ
- ๑๖.๘ วันเดือนปีที่บรรจุ
- ๑๖.๙ กำเตือนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๑๗ ผู้ได้รับอนุญาตต้องแจ้งราคาขายที่แท้จริง ณ สถานที่ทำสุราแช่ ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ รวมทั้งเงินหรือ ผลประโยชน์อื่นใดที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ ซึ่งผู้ซื้อชำระให้หรือให้ด้วยประการใด ๆ (เอกสารแนบหมายเลข ๕) ก่อนจำหน่ายสุราไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

ข้อ ๑๘ ผู้ได้รับอนุญาตต้องปิดแสดงมีสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ที่ภาชนะบรรจุสุรานั้นที่นำไปสู่การบรรจุในภาชนะเสร็จ ทั้งนี้ ภายใต้การควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๙ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในข้อ ๑๒ ถึงข้อ ๑๘ และข้อ ๒๑ จึงจะมีสิทธิจำหน่ายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง

และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ ออกจากสถานที่ทำสุราเพื่อจำหน่ายได้ทั่วราชอาณาจักร เว้นแต่กรณีนำสุราออกจากสถานที่ทำสุราตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔.๑ หรืออธิบดี กรมสรรพสามิต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย สั่งการเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๐ หลังการอนุญาตให้ทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่น นอกจากเบียร์ กรมสรรพสามิต โดยสำนักงานสรรพสามิตกรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑-๕ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ และสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา แห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ จะเป็นประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำ หน้าที่กำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒๐.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำกับ ดูแล ทางด้านสิ่งแวดล้อมมิให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

๒๐.๒ กระทรวงสาธารณสุข กำกับ ดูแลทางด้านความปลอดภัย ในการบริโภค โดยการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำการตรวจวิเคราะห์ต่อไป

๒๐.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม กำกับ ดูแลขนาดโรงงาน

หมวด ๔

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๑ ผู้ได้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประจำปี และปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าธรรมเนียมและภาษีสุรา

ข้อ ๒๒ ผู้ได้รับอนุญาตต้องทำบัญชีวัตถุดิบ การทำสุรา การปิดแสดมปีสุรา และการขนสุราออกจากสถานที่ทำสุรา (เอกสารแนบหมายเลข ๖) โดยยื่นบัญชีตามแบบดังกล่าวทุกเดือนต่อผู้ทำหน้าที่เป็นสรรพสามิตกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๕ สรรพสามิตพื้นที่ หรือสรรพสามิตพื้นที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

ข้อ ๒๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันออกประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สถิตย ติมพงษ์พันธุ์

อธิบดีกรมสรรพสามิต

มาตรฐานคุณภาพน้ำสุราแช่
ตามนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

เป็นข้อกำหนดมาตรฐานจากบางส่วนของกรมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไทย (มอก.2089-2544))

1. แรงแอลกอฮอล์
ให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลากโดยมีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนได้ + 1 ดีกรี รัยยะโดยมีมาตรา
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 26.1.09 หรือวิธีอื่นที่เทียบเท่า
2. คุณลักษณะทางเคมี
เมทิลแอลกอฮอล์ เกณฑ์กำหนดไม่เกิน 420 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร
วิธีทดสอบ AOAC (1995) ข้อ 26.1.36
3. วัตถุเจือปนอาหาร
วัตถุเจือปนอาหารให้ใช้ได้ตามชนิดและปริมาณที่กำหนดต่อไปนี้
3.1 อัลเพอรีโดออกไซด์ ไม่เกิน 300 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 27.1.39
- 3.2 กรดซอร์บิกหรือเกลือของกรดคำนวณเป็นการชั่งน้ำหนัก ไม่เกิน 200 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 28.2.02
- 3.3 กรดเบนโซอิกหรือเกลือของกรดนี้คำนวณเป็นการตวงน้ำหนัก ไม่เกิน 250 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC (1995) ข้อ 47.3.03
- 3.4 สารปรุงแต่งสี กลิ่น รส และกลิ่นรส ในปริมาณที่เหมาะสม
4. สารปนเปื้อน
สารปนเปื้อนที่อาจมีอยู่ต้องไม่เกินเกณฑ์ที่กำหนดในตาราง

รายการที่	สารปนเปื้อน	ปริมาณสูงสุดที่ยอมรับไม่ได้ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เดซิเมตร	วิธีทดสอบตาม
1	ทองแดง	5	AOAC (1995) ข้อ 28.1.23
2	เหล็ก	15	AOAC (1995) ข้อ 28.1.24
3	ตะกั่ว	0.2	AOAC (1995) ข้อ 9.2.19
4	สารหนู	0.1	AOAC (1995) ข้อ 9.1.01
5	เพอร์โรไซยาไนด์	ต้องไม่พบ	AOAC (1995) ข้อ 28.1.47

เอกสารแนบหมายเลข ๒

สำหรับเจ้าหน้าที่

เลขที่รับ...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำขออนุญาตก่อสร้างสถานที่ทำสุราแช่ชนิดสุราผลไม่ สุราแช่พื้นเมือง และผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี ตามนโยบายสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน สรรพสามิตพื้นที่สาขา สรรพสามิตพื้นที่.....

1. ข้าพเจ้า สหกรณ์ ชื่อ.....
- กลุ่มเกษตรกร ชื่อ.....
- นิติบุคคล ประเภท..... ชื่อ.....
- กลุ่มบุคคลตามกฎหมายวิชาการศึกษาชุมชน ชื่อ.....
- องค์การเกษตรกร ชื่อ.....

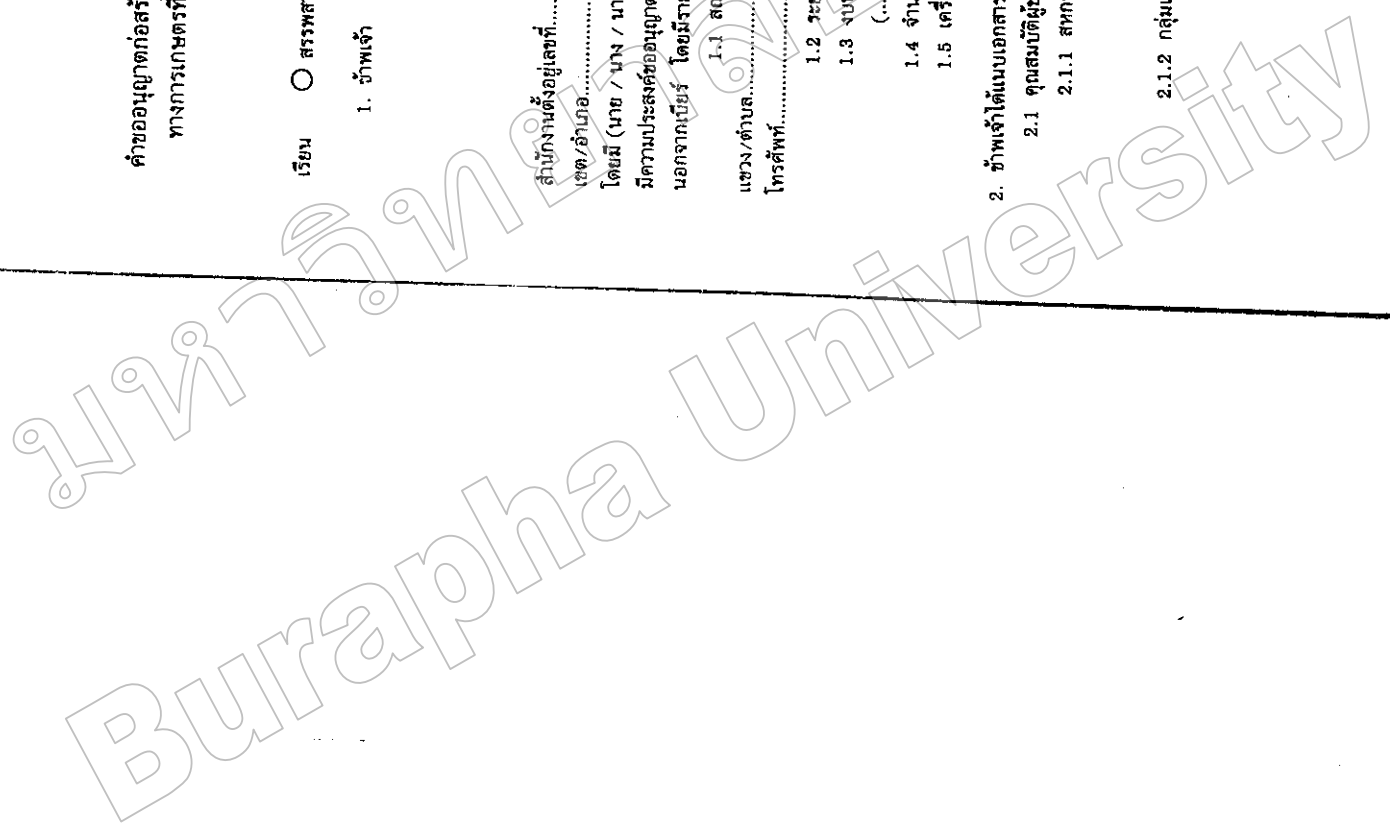
สำนักงานตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... โดยมี (นาย / นาง / นางสาว)..... เป็นผู้มีอำนาจลงนามผูกพัน

มีความประสงค์ขออนุญาตสร้างสถานที่ทำสุรา สุราแช่ชนิดสุราผลไม่ สุราแช่พื้นเมือง สุราแช่อื่นนอกจากเบียร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 สถานที่ทำสุราตั้งอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... ขอทำการก่อสร้างใหม่ มีอาคารสถานที่แล้ว
- 1.2 ระยะเวลาที่ใช้ก่อสร้างหรือปรับปรุงสถานที่เพื่อทำสุรา.....วัน / เดือน
- 1.3 งบประมาณการลงทุน.....บาท
- 1.4 จำนวนแรงงานที่ใช้ทำสุรา.....คน
- 1.5 เครื่องจักรอุปกรณ์การทำสุราขนาด (รวม).....แรงม้า

2. ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้เรียบร้อยแล้ว

- 2.1 ชุดสมบัติผู้ใช้อออนุญาต
 - 2.1.1 สหกรณ์ สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์
 - สำเนาข้อบังคับสหกรณ์
 - รายชื่อคณะกรรมการของสหกรณ์
 - 2.1.2 กลุ่มเกษตรกร สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกร
 - สำเนาข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร
 - รายชื่อคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกร
 - สำเนาทะเบียนบ้านของคณะกรรมการของกลุ่มเกษตรกร

สัญญาว่าด้วยการอนุญาตให้ทำและขายสุราเชชนิดสุราผลไม้
สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่นนอกจากเบียร์
(.....(1).....)

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ(2).....
ระหว่างกรมสรรพสามิต โดย.....เดือน.....(3).....พ.ศ.....
ภาคที่..... ผู้ว่าราชการสำนักงานสรรพสามิต
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสรรพสามิต ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “ผู้อนุญาต” ฝ่ายหนึ่ง
กับ.....(5)..... สำนักงานตั้งอยู่ที่..... หมู่ที่.....
ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด..... โดย.....(7).....
และ.....(8)..... ผู้มีอำนาจลงชื่อผูกพัน.....(9).....
..... ตามหนังสือ.....(10).....
“ผู้ได้รับอนุญาต” อีกฝ่ายหนึ่ง
.....(11).....พ.ศ..... ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 เห็นชอบนโยบายสนับสนุน
เศรษฐกิจชุมชนโดยการส่งเสริมการผลิตสุราเชชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และผลิตภัณฑ์จากผลผลิต
ทางการเกษตรที่มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี อันเป็นการพัฒนาผลผลิตจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และฟื้นฟู
เศรษฐกิจสร้างรายได้แก่ชุมชน ตลอดจนสนับสนุนสิทธิพื้นฐานและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของประชาชน
ในท้องถิ่นนั้นๆ และกระทรวงการคลังได้ออกประกาศเรื่องวิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 3)
ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2544 กำหนดให้ผู้อนุญาตต้องทำสัญญากับกรมสรรพสามิตก่อนดำเนินการ
ทำและขายสุรา นั้น

ผู้สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงตกลงกันดังต่อไปนี้
ข้อ 1 การดำเนินการของผู้อนุญาต ตลอดจนผู้อนุญาต ตลอดจนผู้อนุญาต ผู้ได้รับอนุญาตจะเป็น
.....(12).....

ข้อ 2 การอนุญาตให้ใช้สถานที่ทำสุราทำสุราแช่ ผู้อนุญาตตกลงอนุญาตให้ผู้อนุญาต
ใช้สถานที่ทำสุราแช่เลขที่.....(13)..... หมู่ที่..... ถนน..... แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ..... จังหวัด..... เพื่อให้ทำสุราเชชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง
และสุราแช่อื่นนอกจากเบียร์ ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “สุราแช่”

สถานที่ทำสุราที่ใช้เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมกันต่ำกว่าห้าแอมป์ หรือใช้คานาน้อยกว่าเจ็ดคน
หรือ กรณีใช้เครื่องจักรและคานาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแอมป์และคานาน้อยกว่าเจ็ดคน

ข้อ 3 การอนุญาตให้ทำและขายสุราแช่ ผู้อนุญาตตกลงอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตทำสุรา และขายสุราแช่ตามสัญญาที่ได้ทำไว้ราชอาณาจักรโดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและคำสั่งของทางราชการ ทั้งนี้ ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตต่าง ๆ ให้ออกต้องตามกฎหมายด้วย

ข้อ 4 ข้อกำหนดในการทำสุราแช่ ผู้ได้รับอนุญาตตกลงปฏิบัติตามการทำสุราแช่ ดังนี้

4.1 นำวัตถุดิบซึ่งเป็นเมล็ดไม้ หรือไม้เลื้อย หรือผลผลิตทางการเกษตรใด ๆ ไปหมัก กับเชื้อสุราให้หมักแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรี
4.2 กรณีนำสุราแช่ที่ได้ตาม 4.1 ไปผสมกับสุรากลั่นแล้วต้องมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน สิบห้าดีกรี

4.3 สุราแช่ที่ทำไว้ได้แล้วก่อนนำออกจากร้านที่สุรา ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องส่ง ตัวอย่างให้ผู้อนุญาตหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพื่อทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพก่อน ดังต่อไปนี้

4.3.1 กรมสรรพสามิต กรมวิชาการเกษตร สถาบันราชภัฏ กรมวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และกรมวิทยาศาสตร์บริการ หรือหน่วยงานของกรมหรือสถาบันดังกล่าว

4.3.2 หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนที่กรมสรรพสามิตให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับผลการตรวจวิเคราะห์จากหน่วยงานอื่นนอกจากนี้ผู้อนุญาตแล้ว ผู้ได้รับอนุญาต ต้องส่งผลการตรวจวิเคราะห์นั้นให้ผู้อนุญาตก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้ได้รับอนุญาต ทำสุราได้ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพสามิตจะสั่งเป็นอย่างอื่น

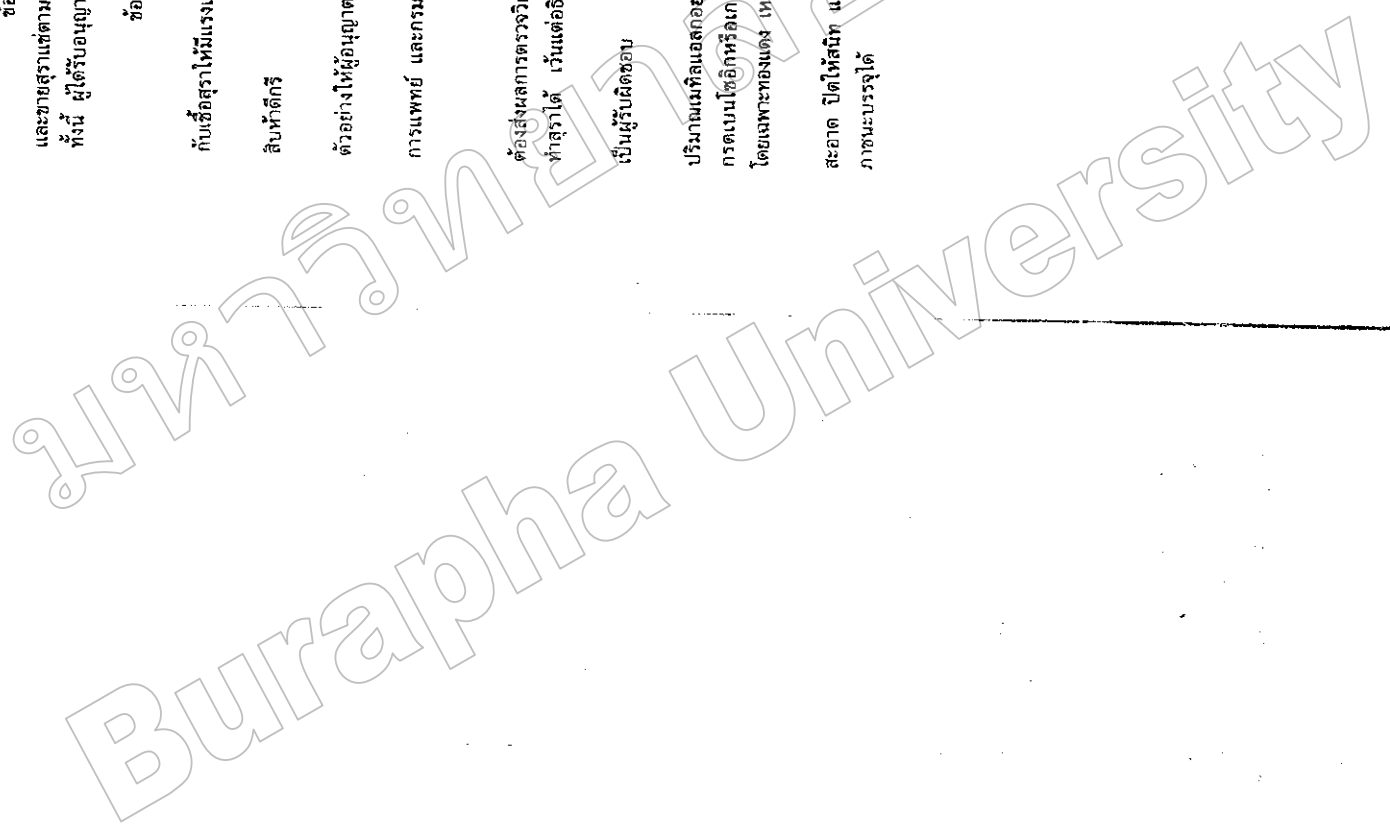
สำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสุราแช่ดังกล่าว ให้ผู้ได้รับอนุญาต เป็นผู้รับผิดชอบ

4.4 คุณลักษณะของน้ำสุราแช่ที่จะผ่านการตรวจวิเคราะห์คุณภาพจะต้องมี ปริมาณเมทิลแอลกอฮอล์ วัตถุเจือปนอาหารประเภทซัลเฟอร์ไดออกไซด์ กรดซอร์บิกหรือเกลือกรดซอร์บิก กรดเบนโซอิกหรือเกลือกรดเบนโซอิก สารปรุงแต่งสี กลิ่น รสหรือกลิ่นรส และสารปนเปื้อนในน้ำสุรา โดยเฉพาะของแดง เหล็ก ตะกั่ว สารหนู และเพอร์โรไซไซด์ ไม่เกินมาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด

4.5 สุราแช่ที่จะนำออกจากร้านที่สุราต้องบรรจุในภาชนะซึ่งต้องมีความเหมาะสม สะอาด ปิดให้สนิท และไม่ทำปฏิกิริยากับสุราแช่และผลิตภัณฑ์ที่บรรจุนั้น และสามารถปิดผนึกสุราที่ปาก ภาชนะบรรจุได้

4.6 ฉลากที่ใช้ปิดภาชนะบรรจุสุราแช่ อย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

- 4.6.1 ชนิดสุราแช่
- 4.6.2 ชื่อสุราแช่
- 4.6.3 ชื่อผู้ได้รับอนุญาต
- 4.6.4 ที่ตั้งของสถานที่ทำสุราแช่
- 4.6.5 ส่วนประกอบหลัก หรือวัตถุดิบที่ใช้ทำสุราแช่นั้น
- 4.6.6 แรงแอลกอฮอล์
- 4.6.7 ขนาดบรรจุ
- 4.6.8 วันเดือนปีที่บรรจุ
- 4.6.9 คำเตือนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ 5 อำนาจการตรวจสอบคุณภาพสุราแช่ ผู้ใบอนุญาตมีสิทธิทำการตรวจสอบคุณภาพสุราแช่ ที่ได้ทำขึ้นตามสัญญาฉบับก่อนนำออกจากรกสถานที่ทำสุรา ถ้าตรวจสอบแล้วปรากฏว่าสุราแช่นั้นไม่มีคุณภาพตามที่ ผู้อนุญาตได้อนุญาตไว้ ผู้อนุญาตมีสิทธิสั่งห้ามนำออกจากรกสถานที่ทำสุราได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ได้รับอนุญาต จะเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทนจากผู้อนุญาตไม่ได้ทั้งสิ้น

ในการตรวจสอบคุณภาพสุราแช่ ผู้ใบอนุญาตมีสิทธิเก็บตัวอย่างสุราแช่และตัวอย่างวัตถุติด ตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ โดยผู้ได้รับอนุญาตต้องมอบตัวอย่างสุราแช่และตัวอย่างวัตถุติดที่ใช้ในการทำ สุราแช่นั้นให้แก่ผู้อนุญาตโดยไม่คิดมูลค่าแต่อย่างใด

ข้อ 6 การแจ้งราคาขาย ผู้ได้รับอนุญาตต้องแจ้งราคาขาย ณ สถานที่ทำสุรารวมทั้งเงิน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ผู้ซื้อชำระให้หรือให้ด้วยประการใดๆ โดยแท้จริงให้อธิบดี กรมสรรพสามิต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทราบ ตามแบบและระยะเวลาที่ผู้อนุญาตกำหนด

ข้อ 7 การชำระเงินค่าภาษีสุรา เงินภาษี หรือเงินอื่นใดตามกฎหมายอื่น ก่อนนำสุรา ออกจากรกสถานที่ทำสุรา ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเงินค่าภาษีสุราต่อผู้อนุญาตหรือเจ้าพนักงานสรรพสามิต ตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และรับแสดงปีสุราไปปีใดภาษาขณะบรรจุสุรากับที่นำสุรารับรู้ในภาษาชนะเสร็จ ทั้งนี้ ภายใต้ความควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่

ถ้ามีกฎหมายอื่นใดบัญญัติให้ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเงินค่าภาษีหรือเงินอื่นใดต่อผู้อนุญาต หรือเจ้าพนักงานของผู้อนุญาต ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระเงินค่าภาษีหรือเงินอื่นใดตามอัตราที่กำหนดไว้ทุกครั้งที่ มีการชำระเงินค่าภาษีสุราหรือก่อนนำสุราออกจากรกสถานที่ทำสุรา

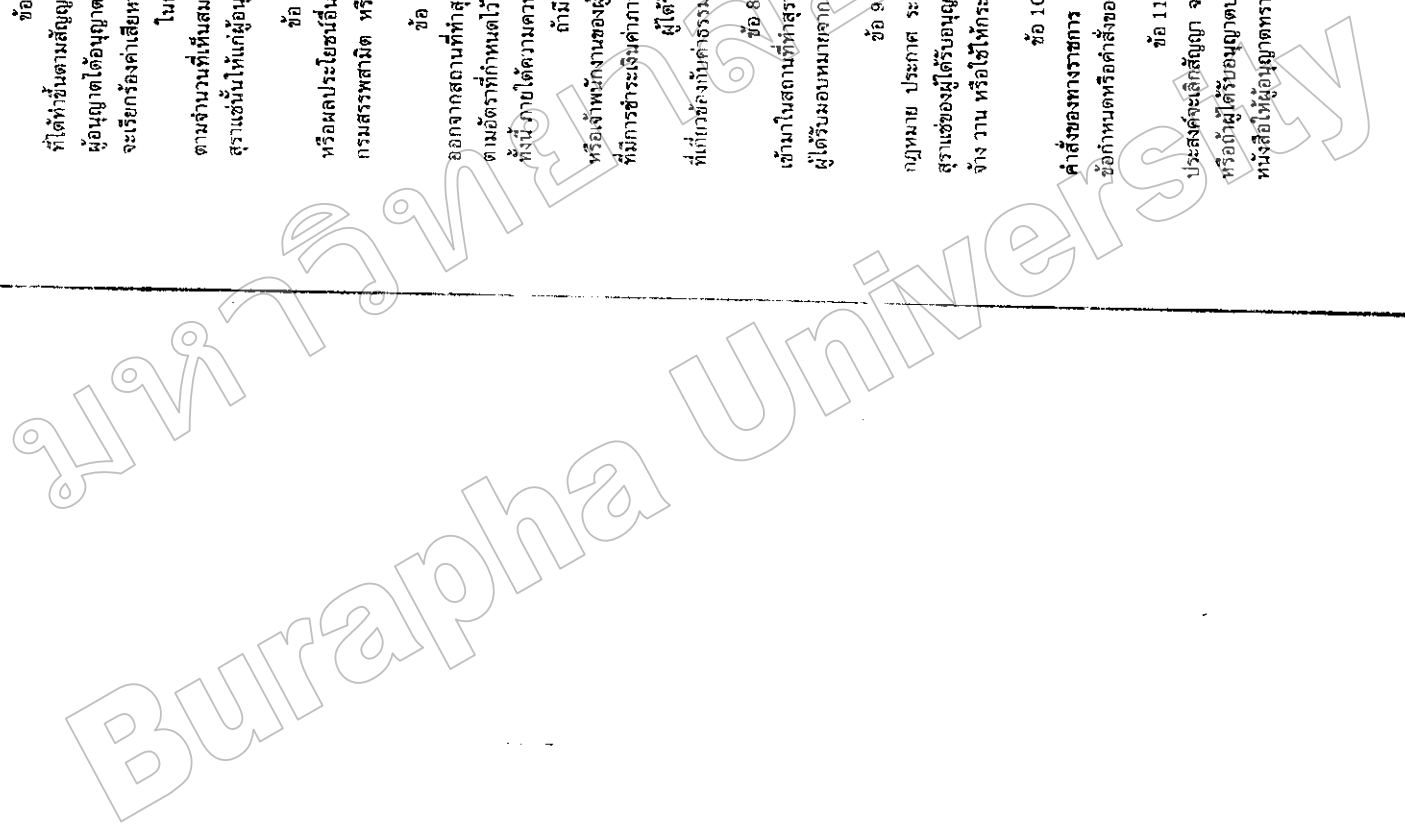
ผู้ได้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมประจำปี และปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับค่าธรรมเนียมและภาษีสุรา

ข้อ 8 การทำบัญชี ผู้ได้รับอนุญาตต้องทำบัญชีแสดงผลการทำสุรา การใช้และการนำวัตถุดิบ เข้ามาในสถานที่ทำสุราตามแบบที่ผู้อนุญาตกำหนด โดยยื่นบัญชีตามแบบดังกล่าวทุกเดือนต่อผู้อนุญาต หรือได้รับมอบหมายจากผู้อนุญาตภายในวันที่ 10 (สิบ) ของเดือนถัดไป

ข้อ 9 การรวมรับผิดชอบในการกระทำของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีการกระทำผิดเจตนาโดย ฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือคำสั่งของทางราชการ อันเกี่ยวกับการทำหรือการขาย สุราแช่ของผู้ได้รับอนุญาตตามสัญญาฉบับนี้ ไม่ว่ากรณีใดๆ จะกระทำโดยบุคคลที่ผู้ได้รับอนุญาตแต่งตั้ง มอบหมาย จ้างวาน หรือใช้ให้กระทำ ผู้ได้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบเต็มอันทนึ่งได้กระทำด้วยตนเองทุกประการ

ข้อ 10 การปฏิบัติตามสัญญา กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือ คำสั่งของทางราชการ ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามสัญญา กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดหรือคำสั่งของผู้อนุญาต หรือของกระทรวงการคลังที่เกี่ยวข้องกับการทำและขายสุราแช่ตามสัญญาฉบับนี้

ข้อ 11 การยกเลิกสัญญาโดยผู้ได้รับอนุญาต หรือการหยุดดำเนินการ หากผู้ได้รับอนุญาต ประสงค์จะเลิกสัญญา จะต้องบอกเลิกโดยแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าเป็นหนังสือไม่น้อยกว่า 3 (สาม) เดือน หรือถ้าผู้ได้รับอนุญาตประสงค์จะหยุดการดำเนินงาน หรือปรับปรุงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ จะต้องแจ้งเป็น หนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้าโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

คำอธิบายการออกแบบสัญญาว่าด้วยการอนุญาตให้ทำและขายสุราแช่ชนิดสุราผลไม้ สุราแช่พื้นเมือง และสุราแช่อื่นนอกจากเบียร์

- (1) ชื่อผู้ได้รับอนุญาต เช่น
- สหกรณ์ จำกัด หรือ
 - กลุ่มบุคคลธรรมดา (ตามกฎหมายวิสาหกิจชุมชน) หรือ
 - กลุ่มเกษตรกร หรือ
 - บริษัท จำกัด หรือ
 - ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือ
 - ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล หรือ
 - องค์การเกษตรกร ชื่อ.....
- (2) สถานที่และที่ตั้งสถานที่ใช้ลงนามสัญญา เช่น สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ภูเก็ต สำนักงาน
- (3) วัน เดือน ปี ที่ลงนามสัญญา
- (4) ชื่อผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค ที่ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสรรพสามิต
- (5) ผู้ได้รับอนุญาต ตาม (1)
- (6) สถานที่ตั้งสำนักงานของผู้ได้รับอนุญาต
- (7) ผู้อำนวยการชื่อผู้ผูกพันสัญญา
- (8) ผู้อำนวยการชื่อผู้ผูกพันสัญญา (กรณีมีมากกว่าหนึ่งคน)
- (9) ผู้ได้รับอนุญาต ตาม (1)
- (10) หนังสือสำคัญแสดงการมีอำนาจลงนามผูกพันสัญญา เช่น
- ข้อบังคับสหกรณ์ จำกัด เลขที่..... หรือ
 - หนังสือจดทะเบียนกลุ่มบุคคลธรรมดาโดยมีสัญญาซื้อขายเกี่ยวกับสิทธิผูกพัน หรือ
 - ข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร..... เลขที่..... หรือ
 - หนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนส่วนร่วมบริษัทจังหวัด..... เลขที่..... หรือ
 - ข้อบังคับองค์การเกษตรกร เลขที่..... เลขที่..... หรือ
 - หนังสือมอบอำนาจ (กรณีผู้มีอำนาจลงนามผูกพันได้รับมอบอำนาจให้ผู้ถือการทำการแทน) หรือ
- (11) วัน เดือน ปี ของหนังสือตาม (10)
- (12) ประเภทของผู้ได้รับอนุญาต เช่น
- สหกรณ์ หรือ
 - กลุ่มบุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทยตามกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิผูกพัน หรือ
 - กลุ่มเกษตรกรที่จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่
- ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ หรือ
- บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่มีสัญชาติไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่ หรือ
 - องค์การเกษตรกรตามพระราชบัญญัติองค์การเกษตรกรพัฒนาและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542 และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่สถานที่ทำสุราตั้งอยู่
- (13) สถานที่ตั้งของสถานที่ทำสุรา
- (14) ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค ที่ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสรรพสามิต ตาม (4)
- (15) ผู้อำนวยการชื่อผู้ผูกพันสัญญา ตาม (7)
- (16) ผู้อำนวยการชื่อผู้ผูกพันสัญญา ตาม (8)
- (17) สรรพสามิตพื้นที่
- (18) เจ้าหน้าที่สรรพสามิต สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ อีกหนึ่งคน

ใบอนุญาตขนสสารที่ยังมิได้เสียภาษี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ สรรพสามิตพื้นที่
ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสรรพสามิต อนุญาตให้
หรือผู้แทน ขนสสารที่ยังมิได้เสียภาษีโดยถูกต้องตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓
ออกจากสถานที่ทำสุรารชื่อ.....ตั้งอยู่ที่.....หมู่ที่.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ไปยัง.....จังหวัด.....

โดยยกยอพหุณะ.....หมายเลขทะเบียน.....เพื่อทำการตรวจวิเคราะห์
ตามรายการ ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ชนิดสุรา	ชื่อสุรา	ภาษนะบรรจุ		รวมจำนวน (ลิตร)	แรงแอลกอฮอล์ (ดีกรี)
			ขนาด (ลิตร)	จำนวน		

นับแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ใบอนุญาตนี้ให้ใช้ในการขนสสารเพียงครั้งเดียว และภายใน.....วัน

สรรพสามิตพื้นที่/
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

 แบบ ส 2/38 ค	กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง แบบแจ้งราคาขายสุรา ณ โรงงานสุรา	สำหรับเจ้าพนักงาน ทะเบียนรับเลขที่..... วัน เดือน ปี ที่รับ..... เจ้าพนักงานผู้รับ.....
	เรียน อธิบดีกรมสรรพสามิต (ผ่านเจ้าพนักงานสรรพสามิต.....)	

1. ชื่อผู้ได้รับใบอนุญาต (บริษัท)..... ชื่อโรงงานสุรา.....
 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร..... ใบอนุญาตให้ทำสุรานั้น..... เลขที่.....
 ลงวันที่..... สถานที่ตั้งโรงงานสุราเลขที่..... ต.รอกก/ชอย.....
 ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

2. ขอแจ้งราคาขายสุรา ดังต่อไปนี้

ลำดับ ที่	ชนิด สุรา	ชื่อสุรา	แรง แอลกอฮอล์ ดีกรี	ขนาด ภาชนะบรรจุ ลิตร	ราคาขาย ณ โรงงานสุรา		วัน เริ่มใช้
					หน่วย	บาท สต.	

3. ข้าพเจ้าได้ยื่นแบบแจ้งราคาขายสุราครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....
 และขอรับรองว่าราคาสุรานั้นได้แจ้งไว้ข้างบนนี้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับใบอนุญาต
 (.....)
 วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ข้อควรทราบและข้อปฏิบัติ

1. ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตแจ้งราคาขาย ณ โรงงานสุรา ต้องกรมสรรพสามิตล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มจำหน่ายสุรา
2. ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงราคาให้ผู้ได้รับใบอนุญาตแจ้งราคาที่เปลี่ยนแปลงกรมสรรพสามิตล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันที่จะมีการเปลี่ยนแปลงราคา
3. ราคาขาย ณ โรงงานสุรา หมายถึง ราคาขายที่รวมภาษีสุราและภาษีที่เก็บเพิ่มเพื่อการระดมทุนมาโดยดุษี่

โครงสร้างต้นทุนการผลิตและราคาขาย ณ โรงงานสุราแบบท้ายแบบแจ้งราคา
 (ใช้เฉพาะกับผู้ขออนุญาตทำสุราแช่และผลิตภัณฑ์ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง
 วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ.2544 (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2544)

ชื่อผู้ได้รับใบอนุญาตทำสุรา

ชนิดสุรา..... ชื่อ

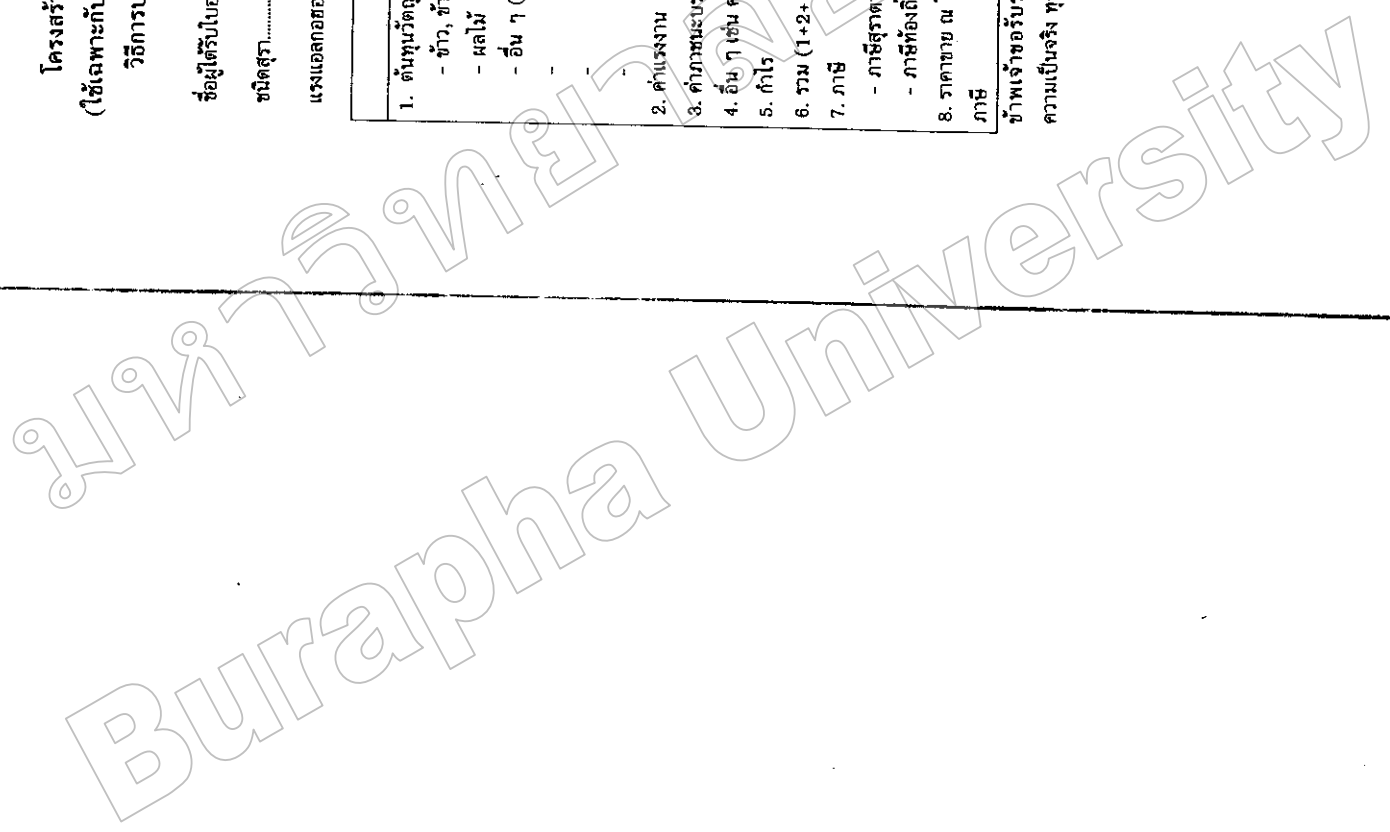
แรงแอลกอฮอล์..... ดีกรี ขนาดบรรจุภาชนะ..... ซี.ซี.

รายการ	ราคา	รวม
1. ต้นทุนวัตถุดิบ		
- ข้าว, ข้าวเหนียว		
- ผลไม้		
- อื่น ๆ (ระบุ)		
-		
-		
2. ค่าแรงงาน		
3. ค่าภาชนะบรรจุ		
4. อื่น ๆ เช่น ค่าไฟ, ค่าไฟ ฯลฯ		
5. ค่าไร		
6. รวม (1+2+3+4+5)		
7. ภาษี		
- ภาษีสุราตามมูลค่า/ตามปริมาณ		
- ภาษีท้องถิ่น (10% ของภาษีสุรา)		
8. ราคาขาย ณ โรงงานที่ใช้เป็นมูลค่าในการคำนวณ ภาษี		

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า รายละเอียดและราคาสุราที่ได้แจ้งไว้ข้างบนนี้ครบถ้วนและถูกต้องตรงกับ
 ความเป็นจริง ทุกประการ

ลงชื่อ..... ผู้ได้รับใบอนุญาต
 (.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยบูรพา University

แบบบัญชีวัดดุติบ การทำสุรา การปิดแสดมปีสุรา และการขนสุราออกจากสถานที่ทำสุรา
ตามประกาศกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2544

- ✦ บัญชีประจำวันแสดงการรับ - จ่ายวัดดุติบหลักที่ใช้ในการทำสุรา แบบ 1
- ✦ บัญชีประจำวันแสดงการทำสุรา แบบ 2
- ✦ บัญชีประจำวันแสดงการรับ - จ่ายสุราบรรจุภาชนะที่ปิดแสดมปีสุราแล้ว แบบ 3
- ✦ บัญชีงบเดือนแสดงวัดดุติบ การทำสุรา สุราบรรจุภาชนะ และการขนออกจากโรงงานสุรา แบบ 4

๙. แผนกแผนกงบประมาณ